

308498 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2,

జేన్న పట్టణము 1915 సం॥ జూలై 4 వ తేది శుక్రవారము

No 56

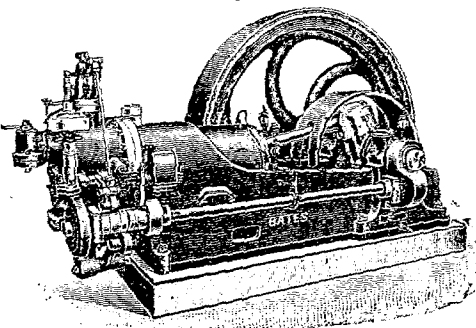
నంపుటము. ౨.

రాక్షసనామ సంవత్సర విజయ శాఖ మాస బహుళ సప్తమి ౭.

సంచిక ౫౩

బేల్బుక్రాడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు క్లెట్రీక్ ఇంజనులు

మిక్సిల్ ప్రెస్సింగ్ మెషిన్ ఈ ఇంజనులు వీరి యేర్పాటులతో ఆనుర్భుడి యెట్టి నూనెతో నయినను అతి తృప్తికరముగా పనిచేయు చుండుటవల్ల వనజేలు ప్రపంచమంతటను విక్రయించబడుచున్నది. నూనెలకు అతిస్వల్పము. వీరిని నడుపుటలో ప్రత్యేకముగా శ్రమ గాదు అక్కరలేకయే ష్యూ సాయదారే చాల చోట్ల పనిచేయుచున్నారు. వీరిని నడుపుట అతిసులభము. వేలు అతి సరసము. 2 1/2 మొదలు 55 గెజ్జముల చతురవరకు చాటి యాకత్తు స్వేదనామా నుల నహా యెప్పుడున్న కిద్దముగా నుంచబడును.

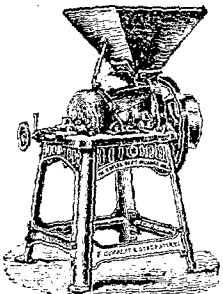
గ్యాసు ఇంజను.

వ్యవసాయములకు సులభముగా నీరు సప్తబాటు చేయగలిగినటువంటి అన్ని రకముల పంపులు, ప్రెస్సింగ్ మెషిన్లు, బియ్యపుయంత్రములు, నూనెచేయు యంత్రములు, పిండిచేయు యంత్రములు, హార్ట్, చాట్ల చిల్లర సామానాలు, తెల్లంగులు, చెక్రములు, బేరింగులు, హెచ్చింగులు, నీలెండరు ఆయిల్లు, వగయిరా యాకత్తు నాణ్యమయినవి సరసమయిన ఫరలకు అర్జును యిచ్చి వంటి నే పట్టుచేయబడును. యెవిధములయిన ప్యాక్టరీలు గాని కంప్లెక్స్ చేసే కట్టి ఇక్కడనున్న.

సోల్ ఏజెంట్లు:—

డి. యల్. శాస్త్రి ఆంధ్రుకో, ఇంజనీర్లు,

20 సి. నెండులైను బీచ్, మదరాసు.

పిండిచేయు యంత్రము.

బ్రాంచి బెజవాడ.

డబ్బు ఆదాయము చేసుకొనుటకు

మీకు కావలసిన సామానాలు మదరాసు ఎస్. పి. జనరల్ వేటర్నరీ డ్విలో బీరవాలు కుప్పీలు మున్నగు పనులు కేయుచున్న డి. పి. రావు ఆంధ్రు కంపెనీ వారివద్ద కొనండి.

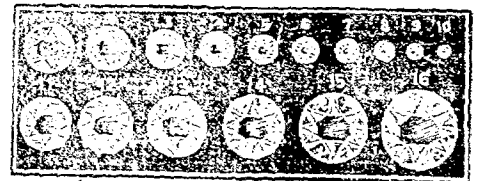
మీకు అన్ని విధముల తృప్తిని గలిగించుట సత్యము. వెలస్వల్పము, గణమధికము, మిక్సిల్ సుందరము, చక్కని పని.

మీకు యితరచోట్ల పనియిచ్చిలకు ముందుగా మమ్ముల వరీక్షించువు. సచిత్రముగా కేటలాగు ఉచితముగా భంపబడును.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

మరాఘ పత్తకలు, మదరాసు శాస్త్రి. తిండి విలాసము:— "ఉమ్మడియార్"

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతరమైనట్టిన్ని బర్మానైజులకు తగుమైనటుల ఇమిలెషన్ కేంపు లున్ను క్రైకాంతములు వస్తేరా కనులములున్ను బేడకాసులు అణాకాసులున్ను బుగాంపు నగలు న్ను పైరామ్మిగల నగలున్ను కావలసినవాడు మా కాటలాగులను శెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు అర్జును పంపుచుని ప్రార్థించుచున్నాము.

నిత్యవత్సకములు.

చ. ఆ	గ. ఆ
మేలైన మద్యము	సువాసనకల్పం కెర్నెల్ 0-1
నల్లం శేరు 1-5 0-12	డిబో దోకలున్ను 2-1
నీకె (గులములు 120) 8-4	తాయూలముకు సువాసన
వ్యాపారలకు మార్గం 3-0	సాగాడు టిన్ 1-5 0-4
అగిలే అంబకీ 1-10	డిబో వనకా కను 2-5
వి. పి. ఇల్లులు ప్రత్యేకము.	కాటలాగు ఉచితము.

యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ.

తెలూరెట్టె నెం 188 సి, మదరాసు.

పన్నుకొమ్మము	కెల	కులం 1-5	0-2-0
కుంకుమ పువ్వు	"	"	0-1-0
గోగోనము	"	"	0-2-0
కస్తూరి	"	"	0-3-0

అన్యులొకడనం డిబో రీ తంబుస్వేదీని, మదరాసు.

యుద్ధ చరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆ సంచికయందు విద్యానంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ వైస్యసేవ, ప్రాచీనతీచి, శేక చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరా రాధన, మహమ్మదు, ఈశ్వరహిమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలనరవరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సముత మిక్రింది విషయము లతో ముద్రింపబడుచున్నది:—

1. జగ్గిని, ప్రాన్లు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆఫ్రికయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పశ్చాత్తాపములు; 3 యుద్ధ పూర్వములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల వైస్యబలము, సాకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 దుర్గగుల్మ నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల వైస్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల ముత్రుల సాకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రజేతముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను తెలుపు 40! పటములు దీనియందు ప్రచురింపబడి యాంధ్రప్రదేశ్ ముద్రామాలం దపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయోక్యతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినద,

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రప్రదేశ్ సంచిక సంచిక, వివాదాత్మక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
జులై లకు	"	2	0	0

పోస్టుగొప్పలు వేరుగ ననూలు చేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికకు బహుముఖముగా రిప్పటిచుండియును ప్రచురించుచున్న కానినామ (దరహాద్దులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాధి ౧౧ ము 3 లుగ నచ్చును. దిన వార్తాపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నవి. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా ర్యాలయము, తంబు శెట్టినిధి, మదరాసు.

వృత్తాంత లేఖలు

గుంటూరు వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరులవద్దనుండి)

గుంటూరు జూన్ 1:— రోహిణి కార్తి ప్రవేశించిన ఒకటి రెండు రోజులు చల్లగా వుండేను గాని, ఇప్పటికి నాలుగు రోజులనుండి ఎండ వేడిమి బహుత్వముగ నున్నది. “రోహిణి యెండలకు రోహిణి పలుకు” నన్న సామెత యసత్యము కావచ్చు.

డిప్రెస్సు బోర్డు హెడ్ క్వార్టర్స్ గణపతిస్వామయ్యగారు ఒక సంవత్సరము నెలవు పుచ్చుకొనినందున వారిస్థానమున వా పట్ల సరిసింహ రావుగారిని నియమించినారు. వీరు తాలూకా బోర్డు ఆఫీసులో పనిచేసి అతిసమర్థులని పేరువడసిరి. వీరికి నూతనపదవి లభించినదని వినుచున్నాము. వీరినూతనోద్యోగమును శ్రద్ధవహించి అతిసమర్థులతో నిర్వహించెదరు గాక.

గుంటూరు “యువజనవిద్యార్థిసభ” సంఘము” వారు జూలై మాసము మొదటి తేదీనుండి క్యామ్యూల్ గారి 20గా రాకు సమావేశమునకు యొక్క హామీతో ప్రవేశించెదరు. ఈసంఘము ఘనము 15 సంవత్సరముల క్రితమున స్థాపితమై యున్నది. అనేకమంది న్యాయవాదులు, ధనికులు అందు సభ్యులుగా నుండియు నొక స్వచ్ఛమైన నిర్మించుకొనుచుండుట కడుకోచసము.

స్కూల్ డైరెక్టర్ వాత్సవయ్యగారు, మాకాలేజీలో నొకరును కృతార్థులయినట్లు కానవచ్చును. ఈసంవత్సరమున ఇంగ్లీషునుండి ఏకశతమాత్రమును పూర్తిచేసి మాకాలేజీలో ముగ్గురికి నొకరును సరాసరి మార్కులకున్న ఎక్కువవచ్చినవి. కాలేజీ పరీక్షలందు 82 మార్కులు వచ్చిన ఒక విద్యార్థికి పట్టుకు. పరీక్షలో 80 మార్కులు మాత్రమే వచ్చినవి. ఈ రెండింటికి లెక్కపాటి హెచ్చించి, తీసికొని భాగించి మాడగ పాఠ్యము మార్కులు అనగా 81 మార్కులకున్న రిమార్కులు ఎక్కువగాలేదు. అట్లు వచ్చినగాని కృతార్థులు కావచ్చును. చాలాభాగం కలిగినాడు. పూర్వపు విక్రియతమన్ ఈస్కూలు డైరెక్టర్ పరీక్షకున్న తెలుగుకు బాగున్నదనియు చెప్పెను.

మస్తాను సాహెబుగారి ఉరుగు మేనెల 31వ తేదీన అతిశ్రద్ధవహితో జరుపబడినది. చుట్టూ పట్ల ప్రదేశములనుండి వెక్కిరిస్తూ ప్రేక్షకులనుబిచ్చుచుండిరి. ఇంతోకవిత్రిముకలదు. ఈసంబరమును జూరుటకు హిందూపుణ్యమున్న సమాచరించి మస్తాను సాహెబుగారిచుట్టు పరుగుడుదురు వారికి మస్తాను కలలో కానవచ్చిన వారి కోరిక సిద్ధిపగలదని నమ్మకము గలదు. హిందూపుణ్య అగ్రముఖ్యులయినప్పటికి వీరియందు ఎక్కువ భక్తికలదు.

మాయూరి “యువజన విద్యార్థిసభ” సంఘము” వారి భవనమునకు ప్రక్కన మఱియొక చిన్న పట్టి యిల్లుకలదు. అందు జిల్లాసంఘమును ప్రవేశపెట్టవలెనని కొందఱి సభ్యులయభిప్రాయము. ఆగ్రహముందు జిల్లాసంఘ ముంచుకొనెదని మఱి కొందఱియతము. ఇట్లున్న కొందఱుసభ్యులు పెత్తనము తాము కలిపించి జిల్లాసంఘమువారికి తెలియకయే ఆగ్రహమును బాగు చేయుటకు కొన్ని రూపము లిచ్చిట్లు తెలియుచున్నది. ఈ జిల్లాసంఘము అనేక సంవత్సరములనుండి కార్యదర్శిగారి గృహమునందు జరుపబడుచున్నది. ప్రస్తుతమున్న కార్యదర్శి లిద్దరు వెదగృహములందు నివసించియున్నారు. అట్టితరీ ఈ మట్టిపైండి అద్దెకు తీసికొనవలసివంత అవసరము కానవచ్చుచున్నది. కార్యదర్శి లిద్దరు ఎప్పుడు తమ గృహమును సభలను గావించవలదని ఆటంకము పెట్టిపట్టుకొనుచున్నది. ఎల్లకాలము జిల్లాసంఘము కార్యదర్శుల గృహముందు జరుపవలెనని నడుపువాడన కాను గాని ఈమట్టిపట్టు తగదని గట్టిగ చెప్పకలేదు. ఏమట్లున్న జిల్లా సంఘాధ్యక్షులు, కార్యదర్శులు, వెక్కిరిస్తూ సభ్యులు పురుషులను లేనప్పుడును ఉన్న వారిలో చాలమంది సభ్యులకు ఇష్టము లేనప్పుడును కొందరు సభ్యులు పెత్తనమువహించి ఎవరికి తెలియనియ్యటండ చేయుట ఆరిసాహసము.

భీమవరం వార్తలు.

(ఒక విలేఖరి యొద్దనుండి)

భీమవరం తాలూకాభివృద్ధి సంఘము.

భీమవరం జూన్ 1:— ఈ వత్సరము భీమవరం తాలూకాభివృద్ధి సంఘముయొక్క తృతీయ వార్షికోత్సవము జయప్రదముగ మహారాజాచీ చిలకమర్రి లక్ష్మీనృసింహంగారి యాధిపత్యముక్రింద జరిగినది. ఈ సంఘము తరఫుననే విద్యార్థులు సమావేశమగుచున్నారు.

జూన్ 25వ తేదీన సాయంత్రము మ-రా-శ్రీ పుల్లారాట్ల వేరయ్యశాస్త్రి బి.యె. గారి యాధిపత్యముక్రింద విద్యార్థులు భీమవరం యొక్క కంప్లెటు సెకండరీ స్కూలులో సమావేశమయిరి. విద్యార్థుల అర్హతగ్రహణమున గురించి యుపన్యాసములిచ్చిరి.

మరునాడు బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్రి లక్ష్మీనృసింహము గారి యాధిపత్యమున శ్రీహరిజి పురుషోద్ధరములో నుదయమున తాలూకాభివృద్ధి సంఘముయొక్క కార్యదర్శిగారి సభ జరిగెను. వార్షికోత్సవమును వీరందరిముననే జరిపించెను. తాలూకా ప్రజల నేతలు విచ్చేసిరి. సభ యాశ్రయ ప్రార్థనతో ప్రారంభమయ్యెను. అనంతరము స్వార్థత్యాగిని నిరుపమాన జీతభర్తలను గౌరవమునకు శ్రీగోపాల కృష్ణ గోశ్వే గారి యకాలమరణమును గూర్చియు నందులకు జీతమునకు గలిగిన తీరిని సమయమును గూర్చియు తమ విషయమును వెల్లడించుచు తమ సానుభూతిని ఘోషణగారి కుటుంబమునకును, స్థానిక గౌరవ స్థాపించబడిన హిందూదేశ సేవక సంఘసభ్యులను దెబ్బకు సభాధ్యక్షుడు డుపసాదించి సభ వారందఱును నిలువబడి యీ నిర్ధారణమును సేకరించుగా నంగీకరించిరి. పిమ్మట తాలూకాజిల్లాబోర్డులో సభ్యులుగా నుండి ప్రజలవిషయమే అత్యంతదీక్షతో బాధియున్న శ్రీ చెరుకువాడ వెంకటపతిరాజుగారి మరణమును గూర్చి విచారించుచు వీ సభవారి సానుభూతిని వారి కుటుంబమునకు దెబ్బకు శ్రీగూర్చించిరి.

అనంతరము భీమవరంలో హైస్కూలుస్థాపించి తాలూకాకు చిరకాలమునండియున్న కొంతమందిగురుకు బ్రతుక్కు చేయుచున్న రికరెండు స్కూలులను దొరవారికి దను గృహభివృద్ధి కందనములు దెబ్బకును, బ్రజలను సర్వవిధముల దొరగారికి సహాయము చేయవలెనని హెచ్చరించుటకును దీర్చి నింప బడెను.

పిమ్మట నిమ్మ బాతుధర్మమును గూర్చియు మ-రా-శ్రీ వెంకటాచార్య పంతులు బి. యే గారును, తణిక్కల పూర్ణయ్య పంతులు బి. యే గారును నిదమర్తి బాలమూర్తిభిరురాజు గారును మరొకందఱును వరుసగా మాట్లాడిరి.

అనంతర మగ్రాసనాధి పతిగా రంగారావుగారిలో సభ్యులనొలదిండుచు బ్రతిమాలుచున్న శ్రీయత గోశ్వే గారియొద్దను మహానియుల, పవిత్ర చరిత్రలను మనసునండి కొని వారితర దేశసేవ జేయుచు జీవితమును సార్థకపరుచుట మనుజుధర్మ మనియు నన్ని బాతులవారిని సమయికి జూచుచు నిమ్మబాతుధర్మ గావించి దేశముయొక్క పురోభివృద్ధికి బాటుపడు చుండవలెననియు, నిమ్మబాతుల వారలను నైబాతులవారినేక లాభములను బొందుచు, వారలపరిమితములగు నిక్కటకు దెబ్బకునలన దేశముల కృతఘ్నులకు దెలియుటయే కాక నిమ్మబాతులు మతాంతరముల గురువులను పనియు నుండవలగ సంఘ బలము తగ్గుచున్న దనియు దేశాభివృద్ధికాకుండుటయు జరకాలమునండి వేరొందియున్న హిందూదేశము ఇతరదేశములకుంటె వెనుకబడి యుండుటయు దట్టసిండుచున్నదనియు నొక్క వక్కాణించిరి. పిమ్మటవిద్యార్థుల ధర్మములగుర్తి ప్రసంగించుచు విద్యార్థులు శరీరదాహ్యములను కాపీ చుట్ట మొదలయిన దురభ్యాసముల భోగిల్లుకొనక యట్టి వ్యసనములయందు వెచ్చించు సామ్యతో దమతమ శక్తికొలదిని జనులయొక్క సాధారణ విద్యయందును రాత్రి పాఠశాలలు మున్నగు నవి నెలకొల్పి నిమ్మబాతులకు విద్యాభివృద్ధి చేయుట యందును నవకాశము చేసికొని పని చేయుచుండుట యుక్తమనియు పవిత్రమైన వర్తన జీవులవడచేసికొనుట విద్యార్థులకు ముఖ్యకర్తవ్యమనియు దెలిపిరి. విద్యార్థులే ముందు దేశాభివృద్ధికి మూలాధారులకటచే నిర్ధర్మములను వారలవడచేసికొనని యెడల దేశాభివృద్ధి కలుగుననియు దెలుపుచు నింక వివిధ విషయముల గూర్చి వ్యవహార గంభీరపన్యాసము గావించిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారి యుపన్యాసమునకు ముందు తాలూకాయందు ఆటవీడు గరగజిల్లలలో స్థాపించిన రాత్రి పాఠశాలలకు రీ రూపముల చొప్పున నిచ్చునట్లును బాబులకు బహుమతి పుస్తకముల నిచ్చునట్లును తాలూకానుండి అనకు ముదపట్టినండి నర్సాపురము ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాపరీక్షకులవల్లన ముగ్గురు శ్రీలకు వరుసగ 3, 2, 1 రూకల నిచ్చుటకును సంఘమువారు సభలో దెలిపిరి.

అనంతరము అగ్రాసనాధిపతిగారికి కృతజ్ఞతావందనము లతో సభముగిరి. ప్రార్థనసమాజము. 27.5-15 తేదీ ఉదయము భీమవరం ప్రార్థనసమాజము వారి ఆదరణక్రింద ప్రార్థనసమయమున బ్రహ్మశ్రీ ఛి.కమర్రి లక్ష్మీనృసింహముపంతులుగారు పాపము మనము చేయక మానమయి చేసినందుకు తగినట్లు పశ్చాత్తాపమునొంది మరల నట్టిపాపము చేయక ఈశ్వరధ్యానము చేయుట ఉత్తమప్రాయమై తమనియు బోధించిరి.

ప్రార్థనసమాజము. 27.5-15 తేదీ ఉదయము భీమవరం ప్రార్థనసమాజము వారి ఆదరణక్రింద ప్రార్థనసమయమున బ్రహ్మశ్రీ ఛి.కమర్రి లక్ష్మీనృసింహముపంతులుగారు పాపము మనము చేయక మానమయి చేసినందుకు తగినట్లు పశ్చాత్తాపమునొంది మరల నట్టిపాపము చేయక ఈశ్వరధ్యానము చేయుట ఉత్తమప్రాయమై తమనియు బోధించిరి.

ప్రార్థనసమాజము. 27.5-15 తేదీ ఉదయము భీమవరం ప్రార్థనసమాజము వారి ఆదరణక్రింద ప్రార్థనసమయమున బ్రహ్మశ్రీ ఛి.కమర్రి లక్ష్మీనృసింహముపంతులుగారు పాపము మనము చేయక మానమయి చేసినందుకు తగినట్లు పశ్చాత్తాపమునొంది మరల నట్టిపాపము చేయక ఈశ్వరధ్యానము చేయుట ఉత్తమప్రాయమై తమనియు బోధించిరి.

జూబులు

విలేఖరులకు ప్రవీణులు.

తత్సరవాసి, సంతకములేదు.

క. మార్కండేయ శర్మగారు, ప్రకటింపలేనందులకు చించిలుచున్నాము.

I.

శ్రీ సనాతన ధర్మసభ - వెదురుపాక.

అయ్యా,

ఈసమాజముయొక్క ప్రథమవార్షికోత్సవము 23.5.15 తేదీన బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్రి లక్ష్మీనృసింహముగారి యాజమాన్యముక్రింద సాయంత్రము 4 గంటలకు ప్రారంభించి బడి రి గంటలవరకు సభ జనుప్రదముగ జరిగినదని దెబ్బకు తెలియు సంతసముగనున్నది.

రాజమండ్రి, కాకినాడ, అనపర్తి, కామరూపం, లిక్కినోలు మున్నగు గ్రామములనుండి పల్లెటూరు అగు మా గ్రామమునకు వచ్చుట కష్టమయినను నందులకోర్చి దయచూచి విచ్చేసిన భాషాభిమానులు 250 మంది తత్సభ నలంకరించిరి.

ప్రథమమున సాంధ్రభాషలో దైవప్రార్థనము జరుపబడెను. మ-రా-శ్రీ ఉమ్మే అలీమకవిగారు వికమత్యమును గూర్చియు, బ్రహ్మశ్రీ పుల్లెల శ్రీరాజశాస్త్రిగారు దైవభక్తిని గూర్చియు మృదుమధుర వచనారచనలతో జక్కగా నుపన్యాసించి సభ్యులందరి కమితమును సంతసము గలుగజేసిరి.

వెనుక రాజమండ్రి వాస్తవ్యులగు మ-రా-రా-శ్రీ మంచి రాజగోపాలరావుగారు మాజీయందనేక చిత్రముల పనులను గావించి సభాసదులందరి కమితానందము గలుగజేసిరి.

సభకు విచ్చేసిన భాషాభిమానులెల్లరకును మహావీరము సాయంత్రము 5 గంటలకుబడిన పిమ్మట బ్రాశ్రీ కాశీ భట్ల బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిలవారు సనాతన ధర్మములు, విద్య, జ్ఞానము మొదలగు విషయములగుర్చి యుపన్యాసించి సభ్యులందరి నానందమున నొలదిండ్రి.

పిమ్మట అగ్రాసనాధిపతిగారు బ్రాశ్రీ చిలకమర్రి లక్ష్మీనృసింహం పంతులుగారి యాఖ్యన పుస్తకభాండాగారములు, వానినిని మహాపకారములు, జ్ఞానము, విద్య మున్నగు నశేకాంక్షములగుర్చి విభులముగ బాలసేపు జక్కగా నుపన్యాసించి సభాసదులకుగలుగజేసిన సంతసమునకు మేరయేలేదు.

తత్సభయందు శ్రీమా ఆ త్రివిజయ వేంకట జస్వానాచార్యులుగారు సమయోచితముగ కొన్ని పద్యములను జదివిన యనంతరము సభ జనుజను ధ్యానములతో ముగిసెను.

పురవాసి

II

శ్రీ పోతనపుస్తకభాండాగారము - నికమర్రు

అయ్యా,

ఈభాండాగారముయొక్క వార్షికోత్సవము 29.5.15 తేదీ మధ్యాహ్నము జయప్రదముగాజరిగెను. ఇందువిమలము ప్రత్యేకముగా వేయబడిన పందిలి చూపలులకు నయనానంద మొసగునట్లుగ నలంకరింపబడినది. అగ్రాసనమునకు ముందు ప్రక్క శ్రీకృష్ణ దేవరాయలయొక్కయు శ్రీ బకోదా ప్రభువరులయొక్కయు సుందరచిత్రరూప పటములు లంకరింపబడినవి. ఆనీయాఖండ కవితక్రంద్రియగు రవీంద్రనాథ టాగూరు యొక్కయు, గోశ్వే, వీరేశలింగముపంతులు గార్లయొక్కయు నితరదేశ భక్తులయొక్కయు ప్రతిరూప పటము లలంకరింపబడినవి. సభకు సుమారు 400 మంది ప్రేక్షకులు విచ్చేసిరి.

దైవప్రార్థనము బాతీయగీతము వరుసగా నెరవేర్చబడినవి.

నిడమర్రి లక్ష్మీనారాయణగారిచే ప్రేరేపించబడి నిడమర్రి మంగయ్య, గుప్తాజుగార్లచే బలవరుపబడి సభ్యులందరి చే నామోదించబడిన యనంతరము కరతాళధ్వనులు చెలంగ బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్రి లక్ష్మీనృసింహము పంతులుగారి గ్రాసనాసనలయిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారు తమ యుపన్యాసమును అంత్యోపన్యాసమందే వివరింతురు నుడివిరి. సంవత్సర రిపోర్టును నిడమర్రి లక్ష్మీనారాయణగారు చదివిరి. వారినిపోర్టును బట్టి భాండాగారము మంచియభివృద్ధి దశయందున్నట్లుగోచరించుచున్నది. ఈ గ్రామములను సమీప గ్రామములను భాండాగారమందభిమాన మూనియున్నారని తెబ్బుట తెలియు సంతసముగనున్నది.

వికమత్యమునుగూర్చి అనేకోదాహరణములతో శ్రీయత కా. బ్రహ్మయ్యగారు రుపన్యాసించిరి. తదనంతరమున భాండాగారావశ్యకతనుగూర్చి శ్రీయత వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి

ఇండియాలో పెన్షన్లు పుల్లను చేయుట.

ఇండియా పెన్షన్లపై కా సంపాదకుడు.

హిందూ దేశమున కుపయోక్తములగు కర్మకర్మలలో పెన్షన్లు పుల్లను కరిగించుకొని లాభకరముగా కనపడుచున్నది. ఈవిషయమున లభించిన సమాచార మంతయు నిచట వివరింపబడినది.

పెన్షన్లు పుల్లను వ్యాపారము.

హిందూ దేశమున కింతరదేశములనుండి ఎన్ని పెన్షన్లు పుల్లలు వచ్చుచున్నవో తెలియజేసిన లెక్కలు కలుగలేవు. కాగితములకాక కిక్కిరాత్రా పాపగ్రులలో పెన్షన్లు పుల్లలు గూడచేబడినవి. ఈ మొత్తము సరకులు 81-8-1910 లో సంవత్సరమున 822,000 పాపము విలక్షణముగా ఈదేశమునకువచ్చినవి. 81-8-1914 లో సంవత్సరమున 467,000 పాపము విలక్షణముగా వచ్చినవి వీనిలో బ్రిటిషు దీవులనుండి 822,070 జర్మనీనుండి 41,000 ఆస్ట్రీయానుండి 88,000 జపానునుండి 20,000 ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములనుండి 12,000 పాపము విలక్షణముగా సరకులీదేశమునకువచ్చినవి. జర్మనీ ఆస్ట్రీయా దేశములనుండి వచ్చిన సరకులలో చాలాభాగము పెన్షన్లు పుల్లలే.

చరిత్ర.

సీసపు పెన్షన్లు పుల్లలనుచేయు పరిశ్రమ ఇంగ్లాండు దేశమున ప్రారంభింపబడినది.

1568 న సంవత్సరమున కంబింగ్టన్లోని సుప్రసిద్ధములగు బోడెంగ్టన్లలో గ్రామెటు దొరకునది కనుగొనబడిన పిమ్మట పెన్షన్లు పుల్లలు చేయుటలో గ్రామెటును పయోగించ వారంభించిరి. అంతకు పూర్వము సీసపు కణికలతోనే చేయుచుండిరి 1568 మొదలు ఆగనులలో సరకు చెల్లిపోవు వరకుగూడ సీసపుకము నొక్క ఆంగ్లదేశమువారే గుర్తించుచుండిరి. తరువాత సీసపుకము జర్మనీదేశము లోనికిని జర్మనీదేశమునుండి ఆమెరికాలోనికిని ప్రాకిరి. జర్మనీలో బహిరంగముగా న్యూరెంబర్గ్లో సుప్రసిద్ధులగు ఫేబర్ కలుబుమునకు చేరిన కేస్టరు ఫేబర్గారు 1761 లో మొట్టమొదట జర్మనీలో పెన్షన్లు ఫాక్టరీ నేర్పించిరి. ఈ కుటుంబములోనివారే యగు ఎబర్ హార్డు ఫేబర్గారు 1861 లో ఆమెరికాలో న్యూయార్క్లో సీసపుకము ప్రారంభించిరి. పిమ్మట మరెవరైనా వర్తక సంఘములవారుగూడ సీసపుకము వారంభించిరి. న్యూరెంబర్గ్లో సీసపుకము మొగ్గలెబ్బమువరకును ముఖ్యముగా ప్రధానముగా జరిగినది. ఇప్పుడు జర్మనీలో 26 పెన్షన్లు ఫాక్టరీలున్నవి. వీనిలో 5500 చుండి పనిచేయుచున్నారు. స్థాయికు 25 కోట్ల పెన్షన్లు పుల్లలు తయారగుచున్నవి. వీనివలన 60 లక్షల సొమ్ము వచ్చుచున్నది. లోహపుగొట్టములలో సీసపు కట్టినవర్చి పెన్షన్లు పుల్లలు చేయుటకు జపానువారు ప్రారంభించిరి.

ఉపయోగింపబడుచున్న సరకులు.

గ్రామెటు-మన్న-కట్ట మొదలైన పెన్షన్లు పుల్లలును చేయుటకుపయోగింపబడుచున్నవి.

గ్రామెటు.

సీసపు పెన్షన్లు అయిపేరు సీసపు లోహమునలనే వచ్చినది. ఈ లోహము కాగితముమీద నులుపుకొనగాను గానికొస్తుమిది గ్రామెటుతోనో లేక సల్ఫీసముతోనో చేయబడుచున్నది. మామూలు సీసమునకు భిన్నముగు కల్పముగలదనుటచేతనే సీసపు సల్ఫీసమును చేరువచ్చినది గాని దీనిలో నిజముగ సీసములేనేలేదు. ఇదియొక విధమగుబొగ్గుతో చేయబడి

గాను శృంగారకవి పాపారావుగారు తురగా వెంటటరుజా రావు గారు (పాణిపాన గణపవరం) ను కనుగొన్నవారై గాను సహజసిందిరి. వాస్తవ్యులకా ప్రచారమును గురించి నందూరి ఆనందరావుగారు మృదుమధురవచనములతో సహజసిందిరి. అంతరము అగ్రాసనాధిపతిగారు సుమారు 1 1/2 గంటలకాలము కోసిల్లియన్న సభ్యులనుసంబులను తమవార మృతధారణచేగల్గించిపడేసిరి. ఈగ్రామమందలి మహిళారత్నములుగూడ సభ కలంకరించినటుయే యందు విశేషము. అగ్రాసనాధిపతి గారికిని, సహవాసకులకును, సభికులకును గండము లభించిన తరువాత మంగళగీతములతో సభ ముగింపునకు చేరినది. దేశమంగలి ప్రతి పల్లెటూరి యందును భాంగనాచరములను వెలకొల్పుటకు దేశీయ విద్యాధికులు ప్రయత్నించుచు గాక. ఒక ప్రయత్నము.

నది. గ్రామెటునునది చేతికివచ్చుచు గానుండును. బూడిదరంగు నలుపుకలసినకల్లముగా నుండును. ఇది మెత్తగ నెగనిగలాడుచుండును.

ఇది ప్రపంచమున దేశీక స్థలములలోకలదు. బహుశాచీనము లగు కొండలలోనే ఇదికలదు. ఇది చేతికి పట్టుకొనును. విద్యుచ్ఛక్తి నాకర్షించుచు, గడ్డగానుండును. రసాయన కాస్త్ర ప్రకారము దేశీయమగు గ్రామెటులోహమునందు 1000 కి గాగి మొదలు 1000 పాళ్లు బొగ్గుండును. ప్రపంచమునందు ప్రతి నాణుము 20,000 మొదలు 100,000 టన్నులవరకును గ్రామెటు దొరకుచున్నది. ఈ మొత్తములో మూడవవంతు సీసాకర్షియమనందే దొరకుచున్నది.

మన్న.

గ్రామెటు లోహమును మట్టితోను నీళ్ళతోను కలుపు విధానము 1795 లో ప్రారంభమైనది. వీనిచేత కొనేటునిధానము. ఈవిధానమనబింపబడిన పిమ్మట సీసపుపాపము చాల వివిధము గొప్ప మార్పుకలిగిరి. ఇటులు కలుపుటవలన సేర్పడిన మద్ద కకు మెత్తగానుండును. ఏలానీ సంవత్సరము ఆ లాభరంగును. ఈమార్గము సులభముగా పెన్షన్లు పుల్లలు చేయవచ్చును గాని తరువాత వాని నాకర్షణ కట్టి పరు పరలెను మన్ను నధికముగ చేర్చిన పెన్షన్లు మిక్కిలి గట్టిగనుండును తక్కువగజేర్చిన మెత్తగనుండును. ఎంత గట్టిగానుండవలె ననినంత హెచ్చుగను ఎంత మెత్తగా నుండవలె ననినంత కొద్దిగాను మన్నును చేర్చవలెను

కట్ట.

పెన్షన్లు పుల్లలకు కావలసిన మూడవవస్తువు కర్ర. వీరి కుపయోగింపబడు కర్ర సరుకుటకు కరిగిమైడిగాను మెరుగు తెట్టుటకు వీలు గానిదిగాను మోటగాను గుంటలు గలదిగాను యుండగూడదని వ్రాయబడియున్నది. ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలోని జర్మనీలోను వీనిని చేయువారు మృదులగు నీడరు కర్ర నుపయోగించుచున్నారు. వీనినే వృక్షకాస్త్రమునకు వారి పేరునర్పించిరి అని వాడియున్నారు.

వెనుక పెన్షన్లు పుల్లలను చేయురీతి

వెనుక నల్ల సీసపు ముక్కలను రంపముతో సన్నముగ జంటను కొని నీడరు కర్రతోచేయుటచేత గొట్టములలో పెట్టుచుండిరి. విడిగాకూడ వీని నుపయోగించుచుండిరి. వీనిని విడిగా నుపయోగించువారిక లోహపు గొట్టములో నుంచి మర త్రిప్పుక కొంచెము ముక్క మూత్రమే వైకి వచ్చుచుండును.

కాంటీ విధానము

1795 న సంవత్సరమున కాంటీయనుపరాసు చేయు దీవిధానమును కనిపెట్టెను గాననే దీనికి కాంటీ విధానమును పేరుపెట్టబడినది. ఇప్పుడీ పద్ధతయే అన్ని యంత్రకాలలవారు నవలించిరి. ఇల్లీసపుగుండెకుగాని మరి ఏరంగు పెన్షన్లు గుండెలకుగాని గట్టితనమును కలిగించుటకు మట్టివారకు చెప్పెను. పశువులపై ఏటికీళ్ళ నొక పెద్దతోట్టియందు పోసి ఆతోట్టిలో నీమట్టినివేసి 2 నిమిషములవరకును నిలువనిమ్మట వలన నీమట్టిని బాగుచేసెదరు. దీనిప్రకారము మెయొక్కచిన్న తోట్టియందొకపెద్దతోట్టిలోని నీటిలో వైభాగమందలి పాలరంగుగలనీటిని మూత్రమే వైకినవలెననిచ్చి తోట్టిలోనికి మెత్తని మన్నుమూత్రమే వచ్చును. అప్పుడీచిన్న తోట్టిలోని నీరును పడలివేయగ శుభ్రమగుచున్న నిలవయుండును దానికొకగుడ్డ వాసెనొంద నారదైవము. అప్పుడీదామకుకు పనికివచ్చును.

నల్ల సీసమును ఇనుపతోట్టిలోవేసి మెత్తని పొడిగా దంపనలెను. పిమ్మట నిర్భా సెగను తెల్లమువరకునుకావలెను. అట్లుకావటవలన నిగనిగ మృదుత్వము కలుగును. మరియునిల్లు చేయుటవలన మట్టివలననిది పొడుగాకుండ నుండును. మన్నును తక్కువ గాగలుపుట వలనను మిక్కిల వ్యాధులుతక్కువగాను టవలనను పెన్షన్లు పుల్లలు చాలమెత్తగానుండును. మన్నుధిక ముగజేర్చిన గట్టిగానుండును. ఎం. కాంటీగారుచేసిన మంచి పెన్షన్లు పుల్లలలో కొన్నిటియందు 2 పాళ్లు నల్లసీసపు గుండె యును మూడుపాళ్లు మన్నును మిక్కిలిటిలో రెండును సుభాగములుగను చేరి యున్నారు. ఈరీతిగాకలిసి మద్దచేసి ఆ మద్దకు మరలోదెట్టికొక్కటవలన నిది సీసముగును. తరువాత వానిని గట్టిపరిచి బాటిలోవేసికావెదరు. తరువాత నీమట్టిల ననేకకొలతలు ఆకారములనుగల కట్టగొట్టములలో వేసెదరు. అప్పుడవి అమృతమునకు సిద్ధమగును.

కావలసిన పనిముట్లు.

ప్రస్తుతకాలమందు యంత్రకాలలో స్వయముగా పని చేయు మరల మన్నునడియున్నవి. పెన్షన్లు పుల్లలను చేయుట కీసామగ్రులు కావలెను.

- 1 కొనేసెనిముట్టు
- 2 గాడిచేయుముట్టు
- 3 నమోనాచేయు పనిముట్టు

- 4 కొలత నేర్పరిచి కరిగి చేయుపనిముట్టు
- 5 అంచులు నులుపు చేయుపనిముట్టు
- 6 రంగు చేసి మెరుగుచేయు పనిముట్టు
- 7 ముద్ర చేయు పనిముట్టు
- 8 పొడిచేయు పనిముట్టు
- 9 నడపోయు పనిముట్టు
- 10 గ్రామెటు కరిగించేయు పనిముట్టు
- 11 మూసలు - కొలుములు

పనిచేయు విధానము.

జపానులో పెన్షన్లు పుల్లలను చేయు విధానమును జే.

సీ. దాసుగారు నేర్పుచొంది. ఆవిధానము నాయన యటుల విభజించుచున్నారు.

గ్రామెటును మన్నును కడుగుట, ఆరదెట్టుట, పొడి చేయుట మిక్కిలము చేయుట ఒక పెద్ద కర్రను త్రివలనను ఒక కొలత మరవలనను నొక్కడిమరవలన గొట్టములను చేయుట మరెయొక మరవలన నారములవలె తిరుట వానిని వెచ్చ చేయుట, కర్రవలకలను కొయుట వానిని ఉడికించి కడిగి యూరెట్టుట వానిని పెన్షన్లులను తగినంత దళసరియును పొడుగును గల ముక్కలక్రింద కొయుట వానిని గాడులను గోయుట ఆగాడులలో సీసపుపుల్లలను పెట్టుట ఒకముక్క ఒక పెన్షన్లులో నగమునకు వచ్చునట్లు వానిని జగరుతోడుటకు, ఆపెన్షన్లులను మరలోదెట్టి గుండగా చేయుట వాకి మెరుగు పెట్టుట ముపు చేయుట, పేరు చెట్టుట యును చేసిన పిమ్మట వానిని కట్టకట్టి వైని కాగితము చేసి పెట్టెలలోదెట్టి అమృతమునకు పంపెదరు.

పెన్షన్లు పుల్లలను చేయుటలో గీతలంగియుటకును అక్షరము లను వ్రాయుటకును నుపయోగించుదానినే మనము బాగగా చూడవలసియున్నది. అనగా గ్రెమెటుపని గ్రెమెటునకుచేయ వలసిన మొదటిపని దానిని బాగుగా కడుగుట. బహులలో నమ్మబడు శుభ్రమగు గ్రెమెటులోమాడ కొన్నికొన్నితొల గింపబడవలసిన వస్తువులు గలవు. వీనిని తొలగించుటకు రసాయనికవిధానమును కొందరవలించుచున్నారు. కాని కడుగు టయే చాలమంది చేయుచున్నారు.

కడిగి విధానము.

మనసగా 21 తొట్టెల నొక వానికన్న నొకటి క్రిందుగా నుండునట్లుంచవలెను. వీనికి ముయుగ నువ్వెత్తుకు మరయు నుండును. వైరున్నతొట్టెలో తేటచన్నీళ్ళలో నీగుండ చేసి కర్రతోకలిపి మరలనాగి మరలకలుపుచుండవలెను. ఇట్లు కొన్ని సార్లు కలుపునకి బలుపుపదార్థముగుంజేరును. తేటపదార్థమును క్రిందతొట్టెలోనికి రదలవలెను. క్రిందతొట్టెలోకూడ నిలులే కలపవలెను కడవకు నిలులేచేయవలెను. కడతొట్టెలో నొకరమైనదీతేలును. ప్రతిచిప్పయుండును బలువేసది నీలిని యుండును.

కడతొట్టెలోనిదానిని వడకట్టి ఎడదెట్టి కడికలు చేసెదరు. ఇట్లుచేయుటవలన మొదట తేలుబడినదానిలో క్లి వలెను కలుగు తేలును. మన్నుగూడ నిలులే శుభ్రపరచవలెను. తరువాత వీనిని కలుపుట మట్టికణికలను గ్రామెటు కణికలను వాటాలువేసికూచి కలిపి గుండచేసెదరు. అప్పుడా గుండలో నారాత్తుదావకమును కలిసెదరు. ఈరంటిని గోటిలో నధ మము గిం సార్లులెనను కలిపి బాగుగా గుండచేయువలెను. మొదట వీని నొకకర్రతో తొట్టిలో నలగగొట్టి బొరావన్ను వేడినీళ్ళతోకలిపి దానిలోనొసెదరు. పిమ్మట వీనిని కట్టిల క్రింద చేయుచును. అప్పుడు మామూలు పెన్షన్లు కొలతకు రెండురెట్లు పొడుగుగా నీ ముక్కలను తీయుచును. పిమ్మట వానిని నదియైన ముక్కలక్రింద చేయుచును. అప్పుడవి వెచ్చ ముగా నుండునుగా వానిని వెచ్చచేసి వ్రాయుటకు వీలుగా నుండునట్లుచేయవలెను. అంచులకు తగినకొలిమి యుండవలెను. అట్లు వెచ్చచేసినపిమ్మట వానిని చల్లారేయవలెను. అవి బాగుగా చల్లారిన తరువాత వానిని కర్ర గాడులలో పెట్టుట కవి పనికి వచ్చును.

స్వయముగా కొనే గుండ కొక రంపమువలన కర్చి 7 మంగళముల పొడుగు 2 1/2 అంగుళముల వెడల్పు 1/2 అంగుళ ము దళసరి ముక్కల క్రింద కొనుటకును. ఆ ముక్కలను బాగుగా నెడదెట్టి గాడి కొయు యంత్రములలో పెట్టుటకును, అవి మయుగా గాడిచేయును. ఆ గాడిచేయుటచేబడ్డ గాడి లో సీసపు కట్టియందే వైని రెండవపద్ధతు చేర్చి వానిని తిరుగునో నంటించెదరు. తరువాత వానిని గుండ్రముగనో ఎటుల గావలెననిన నటుల సాపుచేయవలెను. తరువాత మెరుగురెట్టు చురు. మిక్కిలి విలక్షణమైనది చేతితోనే మెరుగురెట్టెదరు. తరువాత నంచులను సరిచేయుచును. తరువాత పేరు చెట్టు చురు. ఆ పేరు మీద వెండి లేక బంగారు పొడ చేయుచును. గానికి లోహపు మూత రెట్టుకు ముక్క అమర్చును. ఇది మామూలుగా పెన్షన్లు పుల్లలను చేయు విధానము.

హిందూ దేశము లో గానైటు.

హిందూ దేశమునందు చెన్నపురి రాజధానిలోను తిరువాన్కూరునందును నల్లనీరును విస్తారముగా దొరకును. సిక్కిములో గూడ చాల కలుగుచున్నది. మా కిటీవల తెలిసినది. ఈ పరకు చాల నుండినదియు ౧౦౦కి ౯౩ పాళ్లునికాలము సగటు నేలొందయు గూడ తెలిసింది. చెన్నపురి రాజధానిలో విశాఖ పట్టణము జిల్లాలో కొండల ప్రాంతము నందును, కొండల గోదావరి కడప కర్నూలు జిల్లాల కృష్ణ తిరువల్వేలి జిల్లాలలోను, చెన్నపురి సమీపమున ఎర్రరాళ్ల గుట్టల వద్దను గూడ నీలనీరును దొరుకును గాని విశేషభాగము తిరువాన్కూరు నుండియే వచ్చుచున్నది. 1904 మొదలు 1908 వరకును చెన్నపురి రాజధానిలోను తిరువాన్కూరులోను నల్లనీరుపుగనులలో దొరకు నీసము వివరము.

Table with 5 columns for years 1904, 1905, 1906, 1907, 1908. Each column has two rows for 'మొత్తము' and 'వెల'. Data includes values like 8,256, 16,627, 2,260, etc.

1910-1911 సం॥ కృష్ణములలో నల్లనీరును చాల హెచ్చుగ తిరుబడినది. చాలభాగము తిరువాన్కూరు గనులనుండియు కొద్దిభాగము విశాఖపట్టణముగనులనుండియు తిరుబడినది. తిరువాన్కూరు గనులలోని సరకు టన్నుకు 5 పానులు వెలలిగి యుండగ విశాఖపట్టణములోని సరకుకు టన్నుకు 2 పానులు మాత్రమే ధరవచ్చినది. తిరువాన్కూరులో కొక్క గనిమాత్రమే యుండెను. అచాల లోతై లోయినది. అందువలన 1912 లో దానిలో పనిచేయుట మానివేసిరిగాన వెనసలుపుల్లల పరిశ్రమకు కావలయునంత నల్లనీరును హిందూదేశమున దొంకు నాయను విషయము సందేహస్థదముగా నున్నది.

కలప.

హిందూదేశమున నీపరిశ్రమ చేయుటకుల రెండవశబ్దం ది కలపయున్నది. జర్మనీ ఆమెరికాదేశములలో నుపయోగింప బడుచున్న మెత్తినీడరు కలపవంటి కలప యేదైన నీదేశమున నున్నదో లేదో ఇంకను పరిశోధక పూర్తికాలేదు. దేరాదూనులో నున్న పనపరిశోధక ప్రతిష్ఠాపనమువారు 1908 మొదలు శ్రద్ధచేయు చున్నారు. కొన్ని విధములగుకలప నీపరిశ్రమచేయువారికిపరిష్కారమువంటి. తెలూచిస్తానమందలి కొండలలోని మెరకలలో చిట్క జనీఫరను మాక్రోపోడలను కర్రవెనసలు పుల్లలకు పనికొచ్చునని ఇంతవరకు విధారణచేయబడినది. కర్రవెనసలు రుట్లానాయను నొకజాతికిర జనీఫరను కర్రకన్న నధికముగా దొరకునుగాని దానియంత ప్రశస్తమైనదిగాదు. ఇది కొంచెము గరుకుగానుండును. తక్కువరకముల వెనసలు పుల్లలనుచేయుట కుపయోగించు కర్రలనేకరకములుగలవి దొరకును. మైనూరునుండియు దక్షిణహిందూస్థానమునుండియు నురకొన్నిరకము లిప్పుడు పరిశీలించబడుచున్నవి.

హిందూదేశమున మొట్టమొదటి ప్రయత్నములు

మనదేశములో పూనాలోని యన్నతపాఠశాలలో ప్రధానోపాధ్యాయులగు ఎం. ఎం. కుంజే, డి. ఏ. గారు మొదట వెనసలు కర్రలను నారంభించి, ఆయన కలపను జర్మనీనుండి యుగ్రాఫ్టబును సింహళమునుండియు తెప్పించి యు మూడుదమ్ములకు 5 వెనసలు పుల్లలనుపన్నవనమృగలిగిరి. ఆయన చనిపోయిరి. ఆయనభార్యకాపని సంకల్పితైయక ఆపని ముట్టన్నటిని విడదీసి ఆమ్మిడి. దానితో నాయంత్రకాల యంతరించిరి.

ఇటీవలి ప్రయత్నములు

విశాఖపట్టణము జిల్లాలో అనకాపల్లిలోను భీముని పట్టణములోను 2 యంత్రశాలలు సంయోగ మాలభన పద్ధతివైని ప్రారంభింపబడినవి. ఆజిల్లాలో గ్రాఫ్టబుదొరకునను నుత్సాహముతో నీరు న్యూరెంబర్గునుండి కనీసమునొకరణముల నన్నిటికొప్పించి. పరివాండ్రుదారుగా నేర్పించిరి. చక్కనివెనసలు పుల్లలను చేసినలికిరి. లాభము వచ్చునట్లు పనిచేయుటకు కావలసినంత మూలభనములేని కారణమున యంత్రశాలల నాపివేసిరి. ఇటీవలనీదేశమున కర్రకలపములలో శ్రమదేశములలో చేయబడిన సామగ్రిలను జూపు సందర్భమున కలకత్తాలోని ఎఫ్. ఎస్. ఆ ప్రాంతంవెనీవారి వెనసలు పుల్లలను గూడ చూపిరి. నీరు కాకరకము వెనసలుపుల్లలు డెబరు నూడదాంలు 12 దశమలు 2-4-0 వంతు. అమ్మచున్నారు.

హిందూదేశమునందలి విదేశీయ నిర్మితములగు వెనసలుపుల్లలు.

హిందూదేశమునపుడు వెనసలు పుల్లలను చేయుచున్న చిన్న యంత్రశాలలు కొన్ని గలవు. వీరిలో సాధారణముగా కర్రచెట్టుటకు నట్టిగానుండుటయు నీసము వ్రాయుటకు గరుకుగానుండుటయులొనములైయున్నవి. నుప్రసిద్ధులగు ఫేబరు లేక హార్డ్వెర్త్ కంపెనీవారిచే నిర్మితగా నీదేశమునకు పంపబడు యంత్రకము వెనసలు పుల్లల కిదేశములోనివి సాటిగావు.

చవుకరకము వెనసలు పుల్లలనుచేయుటలో జపానవారుగూడ పాటికొచ్చియున్నారు. జపానవారి వెనసలుపుల్లలు కార చవుకగానున్నవి. 12 దశమలు, 9 వై మొదలు 16 వై లకుదాటని ధరలకు కలకత్తాలో నమ్మించుట కిచ్చుచున్నారు. హిందూదేశపు వెనసలు పుల్లలు కలకత్తాలో 12 దశమలును 14 వైసలు ధరగా నున్నవి.

జర్మనీ ఆస్ట్రీయానుండి వచ్చురకములు ఆస్ట్రీయా

- 1 హార్ట్సు, కొహినూరు వెల 2-10
12 దశమలు 40-0
100 కి 35 కమిషను ముజగా ఆస్ట్రీయాలో స్తీమరుమిద నమ్మింతిదేరను.
2 మెఫీస్టో డిజో వెల 16-0
ఈ రెండవరకము చవుకగాన విస్తారముగ నమ్మక నుచున్నది.
జర్మనీ
1 జానసు పేరు సం 284, (మెత్తని మధ్యరకము గట్టి) 12 దశమలు స్తీమరుమిద జర్మనీలో నమ్మించుటకు వేరను 8-2
2 డిజో వెండిమాక్కు 8-4
3 ఏ. డబ్ల్యూ. ఫేబరు (మెత్తని - మధ్యరకము-గట్టి) 100 కి 10, 25 మజరా. 5-0
4 డిజో రైలుమాక్కు 3-1
5 జాజుమహుమాక్కు 8-1
6 హంసమాక్కు మెరుగువెట్టిక తెల్లకర్ర హిందూ దేశములో నమ్మింతకు. 1-9
7 డిజో నీడకుగ్ర డిజో 8-6
8 చంద్రనంకమాక్కు మెరుగువెట్టిక తెల్లకర్ర డిజో 1-6
రంగుల వెనసలు పుల్లలు.

జే. సి. దాసుగారు ఇండియను టెక్స్టయిలు జర్నలు మార్చి నెల సంచిలో కలుల వ్రాసిరి. రంగులవెనసలు పుల్లలకు గ్రాఫ్టబు నుపయోగించరు. మర్న ఒకవిధమైన (ఎనిలైను) రంగు, మైము జీరులకలయపిండియును కావలెను. దీనికుపయోగింపవలసిన కర్రను కాచనక్కరలేదు.

శుక్రప్రైవేట్యు మైసముతోను నీళ్లతోను పానులు కలిసికట్టియు మర్న 6 కడిగిడి 1 1/2 మంచి ఎర్రరంగు 1 జరుకు 4 అవున్సులు ఒక చిన్న కొలిమిమిద నొక ఇనుపబాణిని వేసి దానిలో మైసమును కుగించి అందులో మట్టిని రంగునువేసి వానికర్ర గరితెలతో కలపవలెను. అంతలో కలిపెడిజరుకును దాగుగా కడవలెను. దీనిని రోలరుయంత్రములో వేసి కనీసము 8 సారులైనను కలపవలెను. దానిని ఒకరోజు గాలి దగులుచోట నారబెట్టవలెను. వానిని కడ్డలుగావేసి గానులలో నుంచవలెను. ఈరీతిగానే ఏకంకునైనను వెనసలుపుల్లలను చేయవచ్చును. మూల భనము.

ఒక విశేష ఆంధ్రఅద్వైతేటు గ్రతిక కిటుల వ్రాసెను. ఒక సంవత్సరము 800 గోజులు పనిచేసి 30 లక్షల వెనసలు పుల్లలను చేయుటకు కావలసిసామ్మ.

Table with 2 columns: Item description and Value. Items include మూల భనము, మజా, పనిముట్లు, ఆదికేశ్రి, ఏగ్గటలు వ్యయము, యంత్రశాల ఇతరవ్యయము, పనిచేయుటకు సామ్మ.

పనికి వ్యయము.

Table with 2 columns: Item description and Value. Items include గ్రాఫ్టబు, మన్ను మొదలగు వానికి, యంత్రశాలవద్ద చేర్చుపద్ధతిని కూర్చివ్, 0-8-0 వంతున 8000 జరుగుల కర్ర, బొగ్గుయంత్ర సామానులు, యంత్రకుల సిబ్బంది, వెనసలు పుల్లలను చేయువారకు, పరిపాలనవ్యయము, ఆదైలు-పకటనలు, ఇతర వ్యయములు.

మొత్తము 10860

100 కి ద 0-8-0 వే, మారున 15000 వచ్చును. వ్యయము 10860 హను 4341-లాభమునును అగా పెట్టుబడిసామ్మ 80 వేల మిదసాను ద 100 కి 14 రూపాయ నవడ్డి గిట్టును. అనగా నెలకు 100 కి 1-2-8 వెనసలు వడ్డి గిట్టును. రంగుల వెనసలు పుల్లలనుగూడ చేసిచో లాభమింకను హెచ్చుగా కలుగును.

మిగింపు

వైని వివరింపబడిన యంత్రముల వలన హిందూదేశమున గ్రాఫ్టబునుతీయుపని నిలచి పోయిన దరియను కర్రల సం గతి ఇంకను పరిశోధనలో నున్నదరియు తేలుచున్నది. దీనిని బట్టి ఈ దేశమున వెనసలు పుల్లల పరిశ్రమ కనుకూలమంతగా లేదని కనబడుచుగాని ఈ దేశములో సామగ్రిలు లేవంత మాత్రమున నీ పరిశ్రమ యుచుకూలము కావటకు సాహసము. ఇంగ్లాండులో జరుగుగాని ప్రతిగాని ఏమాత్రమును పండ కున్నను లాంక షెరులోని నూలు బట్టలు డండ్రిలోని గోనె సంచులు ప్రపంచమందంతటను మొదటి తరముగా నున్నవి. ఈ కాలములో భనము అలోచనాశక్తియున్నచో పరిశ్రమలు సాగింపబడును. దేశము లో సరకులు లేకున్నచో చవుకగా స్తీమరు కేవుల నేర్పరి చివి దేశము లనుండి తెప్పించుకొందురు. హిందూ దేశము లో భనమును భానమునుకూడ తక్కువగ నేయున్నవి. భానంతులును తీరమిచ్చి పిలుపింపవచ్చు నమ్మిన్నను. భనము చాల లోపముగా నున్నది. ఇంగ్లాండులో ౫౦౦౦ సంఘములబాలితా నాదగ్గరనున్నది. దీనిలో సాధారణముగ ౧౦౦-కి సానునకు ౪ మొదలు ౬-కన్న నధికలాభము చేసికిరి వచ్చుట లేదు. హిందూదేశములో స్థిరాస్థితనభాలమిద అల్లు సామ్మన కేమాత్రమును నమ్మలేనిపద్ధతిని ౧౦౦-కి సానుకు ౯ వంతున వడ్డిగిట్టుచున్నది. ఈరీతిగా వడ్డివ్యాపారములన నుంచినడ్డి గిట్టుమండగా నిట్టి పరిశ్రమలకొర కనరైన తమసామ్మంగుకు వియోగింపదరు ఈదేశములో వడ్డిలేలు తగ్గవలెను. అంత వరకును పరిశ్రమలు ప్రబలకేరవు ఆకడ్డలేలును తగ్గించుటకు సాధన మేమియును సంక మివ్యాసమున కులాతియంశము. ఈ లోపున భనవంతు లీపరిశ్రమ నాలోపింపవలెను. ౧౦౦-కి సానునకు 3 న్నర ౪ వంతున వడ్డిలమిద సామ్మ నిజవవేసిన వారందరును ఈ పరిశ్రమ నారంభింపవచ్చును. వారికంతకు తక్కువ వడ్డి ఎన్నటికిని గిట్టును.

కావలెను.

ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రతితాలూనా గ్రామమునందును ఆంధ్రప్రతిక పత్రికమున క్రొత్త చందా దార్లనుశేర్చ ఏజెంట్లు కావలసి యున్నారు.

1915 వ సం॥ డిశంబరు ఆఖరు లోపల ఆంధ్రప్రతికకు క్రొత్తచందాదార్లను చేర్చగలిగిన ఏజెంట్లకు మామూలు కమిషనుగాక ని క్రిందివిముగ ప్రత్యేక బహుమానము లీయబడును.

Table with 2 columns: Amount and Commission. Rows include 100 చందాదార్లకు చేర్చగలిగినవానికి రు 50-0-0, 50 " " " 20-0-0, 25 " " " 8-0-0, ఏకరుకు రెండునెలలలోనైన 25 గురు 10-0-0.

సామ్మచెల్లించువారు మాత్రమే చందాదార్లుగ నెన్న బడుదురు.

వారపత్రిక చందాదారుకు దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారుకు ఒక్కరుగను, దినపత్రిక 6 మాసముల చందాదారుకు ఇద్దరుగను, 12 మాస చందాదారుకు 4 గురు గను నెన్న బడుదురు.

మాదగ్గున ఏజెంట్లప్పులో చేరినవారికి మాత్రమికమిషన్ నన్యయించును.

సమరులగు వారికి వలయునేని, విసుట అమృతాంజ నము డిపోవారి యూషధముల యేజెన్సి గూడ నెనగబడును. సేవజరు.

ఆంధ్రదేశ పుస్తక భాండాగారము

(ఆ. కాలేశ్వరరావు బి. ఎ., బి. ఎస్. గారు)

అజ్ఞానాంధకార పూరితమై దాండ్య భూయిష్టమై వికమత్వ నిహితమై ఆత్మగౌరవకూన్యమై స్వేచ్ఛాసేతమై పుస్తకము అధోగతియందున్న ఇక్కాలమున విద్యావ్యాపకముచేసి జ్ఞానమును వెదచల్లుటకు పవిత్రమైన కార్య మెద్ది గలదు? మన దేశీయులలో విశేష భాగమునకు చదువకు ప్రాయశఃపాతము రాదు. మన యువకులను పెంచి దేశభివృద్ధి కరమగు విద్యాబుద్ధులు గరపవలసిన తల్లిలు విద్యా శూన్య రాండ్రుగ నున్నారు. మనసంఘమునకు బునాదిగానున్న కొన్ని జాతులు కొన్ని కల్యాణములనుండియు వైజాతులవారి యొద్ది క్రింద అలాగి పశువులకన్న పీనముగా చూడబడి తాము మనుష్యుల మనుమాటమరచి అజ్ఞానము దోషము దుష్ప్రవృత్తిలనుకు పుట్టుకవల్ల నిష్ఠాయితబడిన వనియు ఈ జన్మలో తాము మంచి స్థితిపొందుటకు అర్హులము కామనియు నమ్మెడి స్థితిలో నున్నారు. ఈ సమస్యకముతో వీరున్నంతకాలము తక్కిన సంఘముగా ఏమి అభివృద్ధి జరిగివీరేమి? దేశముయొక్క రాజ్యాంగ విధానములో ఎట్టి మాన్యు జరిగిన వీరేమి? వీరికి విద్య చెప్పించి తిండికి సదుపాయము లేర్పరచి సంఘములో కొంచెము కల ఎత్తుకొని తిరుగునట్లు విశేష కృత్యములతో బోధకులు చేసిన వారి మతముకు వీరు స్వీకరించుటలోను మన సంఘము నందు వీరికి ద్వేషము కలుగుటలోను ఆశ్చర్య మేమిస్తుంది? తమను దూరముగా తరిమి నీచముగా చూచి బిబత్రితము చున్న వైజాతులవారిచేతిలో రాజకీయాధికారము బుండుట కన్న తమను తమవైజాతులవారిని సమానముగా చూచు పర దేశీయులు పాలకులుగా నుండుటే వీరికి శ్రేయస్కరముగా లోనుటలో వింతలేదు. కనుక శ్రీ విద్యాభివృద్ధి చేయుట యగు సామాన్య జనులలో విద్యావ్యాపకముచేయుటయును పీనజాతులకు విద్య గరపి వారికి సంఘములో ఎక్కువమంది స్థితి కలుగునట్లు చేయుటయును ప్రతి దేశభిమానియొక్క ప్రథమకర్తవ్యమై యున్నది.

ఈసమాచార్యమునకు పుస్తక భాండాగారములను పఠనమందిరములు నెట్లు ఎంతవరకు లోడ్చడగలవు? పదుగు రొకచోటచేరి పత్రికాపఠనము జేయుచు దేశస్థితిగుతులను ప్రపంచవిషయములను ప్రతిదినమున మాట్లాడుకొనుచుండుటలో కొంచెమైనను దేశసేవ చేయవలెననియు జాతీయ జీవనమునకు లోడ్చడవలెననియు నిభిలాష కొందరికైనను కలుగకమానుదు. ఆంధ్రదేశమందలి పుస్తక భాండాగారములలోను పఠనమందిరములలోను గర్భజనులకు తెలియుటకుగాను ఆంధ్రపత్రికలకును ప్రాముఖ్యమునిచ్చి తీరవలెను. ఆంధ్రదేశపత్రిక యావత్తు ప్రపంచములో జరుగు యుద్ధము మొదలగు విషయములనున్నట్టి ఇంగ్లీషు దినపత్రికలవలెనే ప్రతిరోజును ఆంధ్రదేశమునకు తెలుపుచున్నది. విద్యాధికులను దేశభిమానులనునగు వారిచే నడుపబడుచున్న ఆంధ్రపత్రిక కృష్ణాపత్రిక దేశహిత దేశభిమాని మాననసేవ ధర్మాధాని సునర్ధ లేఖ మొదలగు పత్రికారాజములు చదువుటలను ఆంధ్రపాఠశాలకు వివిధాంశములు తెలియుచు దేశానురాగము పెంచుచున్నది. రామాయణభారత భాగవతాదితత్త్వప్రమేధర్మముననితినబోధించుగ్రంథములును మనుచరిత్ర వాల్మీకిరామాయణము మొదలగు పూర్వకవి విచిత్రప్రబంధములను మాత్రమేగాక విజ్ఞానవర్దికామండలి ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిసంఘము ఆంధ్రప్రచారిణి సంఘము సరస్వతినీలయము కేసుయొక్క గ్రంథముల మొదలగువారు ప్రయరించుచున్న దేశచరిత్రలు ప్రకృతికావ్యములు నలల మహాపురుషుల జీవితములు మొదలగు నవిన జ్ఞానప్రబోధకములైన గ్రంథములను చేర్చి సామాన్యజనులలో జ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకు ఆనకాళము కలుగు చున్నది. పుస్తకభాండాగారములు అభిప్రాయభేదముల కెడమిచ్చు ప్రత్యేక మతోద్దేశ్యములనుగాని సాంఘికాభిప్రాయములనుగాని వ్యాపింపజేయుటకు ఏర్పడవలసిన సమష్టియొక జ్ఞావాన్త నష్ట యుద్దేశ్యములుగా గలవి గనుకనుప్రతివారును, జాతిమతివినతులకే వీరిలో చేరవచ్చును. వికమత్వము వృద్ధిచేయుట కివిసహకారులగుచున్నది. సభ్యులు కొంతమందియుండి వీరిని పోషించుచున్నను ధర్మముగా అందరిని వీరిలో చదువుకొనియ్యవలెను. సభ్యుల ఇండ్లకు మాత్రము పుస్తకములను పత్రకలను పంపవచ్చును. కాని శ్రీలు చదువుకొనటకొరకు సభ్యులజవాబు దామిద పత్రికలను పుస్తకములను ప్రండల బంపి శ్రీవిద్యావ్యాపకము చేయుట అవసరము. వీరవారును తక్కువకులనున్నను స్వేచ్ఛగాను ఉచితముగాను వచ్చి చదువుకొనటకు ప్రోత్సహపడుట బద్ధమైనది. ఇక్కడికి తెలుగుదేశము లో నేర్పరు ప

బడిన పుస్తకభాండాగారములలో చాలభాగము ధర్మభాండాగారములై తనరారుమండుట కదు క్లాపాపాత్రము. కొన్ని శ్రీలు పుస్తకములనుబంపి శ్రీవిద్యా ప్రోత్సాహము కలిగించుచున్నది. అన్నియు ఉచితమైనవిగనక శ్రీవిద్యా వ్యాపకము చేయునవిగన పరిణమించునుగాక. ఆంధ్ర పుస్తక భాండాగారములలో కొన్ని చేయుచున్నట్టియు అన్నియు చేయదగినట్టియు ముఖ్యులగు మూడువిషయములను గూర్చి కొంచెముగా వివరించెదను.

మొదటిది రాత్రిపాఠశాలలు.

పగలంతయు కామకర్మము చేసి జీవించు బిహారుల వాండ్రందలు మిక్కిలి యజ్ఞానదశయుం యున్నారు. వారికి వలయునంత విద్యగరపుటకు రాత్రిపాఠశాలలు మిక్కిలి ఆన సరమైనవి. ఈకూలివాండ్రకు చదువు నేర్పుటకు విశేషవిద్యా వంతు లగపరచులేదు. చదువుట ప్రాయము గణితము కొంచెము భూగోళము దేశభౌగోళకావ్యము దేశచరిత్ర వీరికి నేర్పిన చాటున. ఇవి నేర్పుటకు తగినవారు ప్రతి పుస్తక భాండాగార సభ్యులలోను చాలమంది యుందురు. కనుక అన్ని భాండాగారములవారును రాత్రి పాఠశాలలను నెల కొల్చి దేశభివృద్ధికి లోడ్చడవలెను.

రెండవది మిక్కిలి ముఖ్యమైనదియు

నిమ్మ జాతుధర్మణము.

ప్రతిచోటను మనకన్నులయెదుట మనసంఘమువారిచే దూరముగాతెరుచుబడి చందాలులని చెప్పరానివారిని మిక్కిలి హేయముగాచూడబడుచు మిక్కిలిశోచనీయముయిన వైచ్య స్థితియందున్న మూలము మాదిగలు మొదలగు జాతులున్నవి. అకుద్ధమతిను కుక్కను ఎవకలనుతిను పిల్లిని మన ఇండ్లలోనికి రానిచ్చెదముగాని ఈజాతివాని నీడకూడ మనకు సోకరాదు. ఊరికిదూరముగా వీరు నివసించవలెను. వీరిపుట్టుక నీచము. వీరిని 'ఏమిరా' 'ఏమే' అంటుటకువీరిని బండుబూతులు తిట్టుటకును వైజాతులవారికి పుట్టుకవల్ల అధికారము గలదు. వీరికి అజ్ఞానము మూఢత్వము దరిద్రము లోడునీడలు. ఇట్టి దుఃఖ కరమైనస్థితిలో వీరు కల్యాణములనుండి యుండుటవలన తమ కీస్థితి కాశ్యతముగా భగవద్విర్భుతమైనదని వీరు నమ్ముచున్నారు. విశిష్టాద్వైత మతాచార్యులగు శ్రీరామానుజులవారు వీరికి భక్తిజ్ఞాన వైరాగ్యములు నేర్ప వీరుకూడ వైజాతులవారితో పాలు సమాముల ఈశ్వరానుగ్రహమునకును మోక్షము పొందుటకును అర్హులనితెలిపి వీరిస్థితిని బాగుచేయు ప్రయత్నించెను. అందువలన వైష్ణవులు పూజచేయుచున్న కొంద రాశ్వరులు వీరినండి యుద్ధరించిరి. కాని కొంతకాలమునకు రామానుజాచార్యులవారి శిష్యులు కులకట్టుబాట్ల కారిత్యమునకు తిరిగి పూర్వముగా లోబడి, ఈ నిమ్మ జాతుధర్మణపు పనిని మానవీరి. వీరిని బాధచేసి వైకతేవలసిన భారము ఇప్పుడు దేశభిమానులమీద నున్నది. అనేక సంఖ్యాకులగు నీ నిమ్మ జాతులలో విద్యావ్యాపకము కాది, వీరు దరిద్రము లో నుండి వైకేవచ్చి ఎక్కువ నాగరకులై తక్కిన సంఘము లో కలియనిది, వీరికిని తాము తక్కిన వారి వాటిమనుష్యులమని ఆత్మగౌరవము కలుగనిది, మనదేశ మెన్నటికిని బాగుపడనేరదు. కనుక ఆంధ్రభాండాగార సభ్యులారా! నిమ్మ జాతులకొరకు పాఠశాలలనేర్పరచి వారికివిద్యాదాన మొసంగి వారిని లోడిమోహపులుగచూచి సంఘములో ఇంతకన్న ఎక్కువస్థితివారికి కలుగజేసి దేశము నుద్ధరించుడి. లోడిదేశీయులను అజ్ఞానమునుండి జ్ఞానమునకును దగ్గరము నుండి కగిమికి నుంకరమైక స్థితినుండి సౌఖ్యకర స్థితికిని లేవనెత్తుడు. ఈదూరికు నులభసాధ్యము. ఈశ్వరుడు ఆశీర్వాదించును. భారతమాత బాగుపడును.

ఈసంస్కర్మమున పట్టుకొల్పి సామాన్యముగాగల

రెండు దురభి సాచులునుగూర్చి కొంచెము వివరించుట యుక్తము. ఒకటిదిని కాలానుగతమైన ఆభ్యాసమువలన కలుగు అసహ్యముకాని ఈఅసహ్యమువలన హిందూసంఘము ఆత్మ హత్య గానించుకొనుచున్నది. మూలవానిని అసహ్యించుకొనక దగ్గరచేర్చి తమలో కలుపుకొనుటకు విశేషకృత్యక సాధన సిద్ధమగుచున్నది. ఆదువలన మూలమాదిగలు హిందూసాగరికతకు హిందూదైవములను హిందూమతమును వదలిక్రిస్త పులగుచున్నారు. హిందూమతపుల సంఖ్య క్షీణించుచున్నది. అసహ్యతలముల అభివృద్ధిచెందుచున్నది. ఇంతేగాక మిక్కిలి నీచస్థితిలోని మహమ్మదీయులకంటెను క్రైస్తవులకంటెను విదేశీయుని కంటెను మనమతమునకుచేరి మనతోపాలు శ్రీరాముని కీర్తికృష్ణుని గొప్పమూలవానిని హేయముగా చూచుట కలగ హిందూపుల కాశ్యగౌరవములేదని చాటించుచున్నది. మరెట్లుగనె మూలమాదిగలను దగ్గరకుచేర్చి చదువుచేప్పించి యెడల మనపాలములలో పనిచేయుటకు పాల్గొనూలీలు దొర

స్థానిక వార్తలు

కాలనూనెస్థితి:— నిన్న నధికోష్ట స్థితి కారం మాత్రలు, అధిమోష్టస్థితి రకర మాత్రలు.

బ్యాంకు వినోదము:— నేడు సామాన్యముగా 30 గంటలకు ఎమ్ పి. జి. బ్యాంకువారు లోనున్నట్లు. దులగా గానినోదము గావించెదరు.

పరశువాక మున్నదాన సమాజము:— కడచిన మేసెలలో 150 మంది పేదల కన్నదానము గావించబడినది.

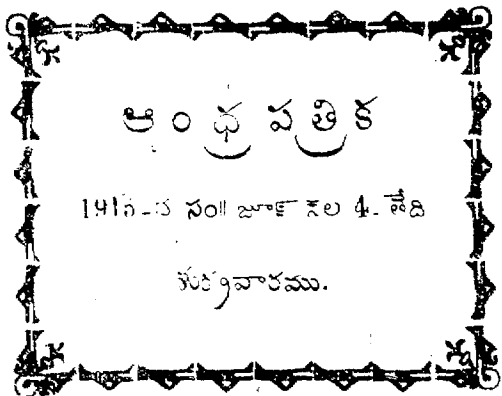
తిరువల్లక్కే సహకార సంఘము:— వీరు నిన్న తమసంఘ కార్యాలయమున శ్రీరాజుగారి జన్మదినోత్సవమును గావించిరి. రాజుగారి పటము మూలంకృతమై సభా మంటపము నలంకరించెను. సంఘప్రతిష్ఠాపత్రములో నోకరగు మామంతరించుగారు సహకారమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి కృతజ్ఞతాభివాద సమర్పణముతో సభ సమాప్తమయ్యెను.

కరను దుష్ప్రేమ:— మూలవానికి కొంచెము చదువుకమ్మటకును కొంచెము జ్ఞానము కొంచెము పరిశుభ్రత తనస్థితి బాగుచేసి కొనెదమను తలంపుకలిగి ఇంతకన్న కొంచెముమంచిస్థితిలోనికి వచ్చునేగాని ఇంతమాత్రముచేతనే పెద్దపెద్ద యుద్యోగములు లభించబోవుటలేదు. జీవనోపాధికారకు ఏదో కామకర్మము చేసికొనక తప్పదు. ఇంతకన్న తెలివగు కూలీలు దొరకుదురు వీరిలో కొందరు కూలిపని మానెదమనకొన్నను ఏదో జాతికూలీలు మనకు కావలసినంతమంది దొరకక మానరు.

మాడగది జాతీయ పండుగలు.

ప్రాచీనహిందూదేశములో నేమి నవీన భరత వర్షమునం దేమి, పుట్టి, మన దేశోద్ధారణమునకై తమ జీవితమును ధారపోసి మన దేశమునకు వన్నెదెచ్చిన మహానుభావుల చాత్రమ సంవత్సరమున కొక్కసారి స్మరించిన మన ప్రవర్తనలు? పడి స్వాస్థ్యపరత్వము నకించి దేశభిమానము పెంచున పోయిన పద్ధతుల పోకలెనను కుతూహలము కలుగును. మహానుభావులయొక్క జన్మదినములుగాని పరమపదించి రోజులుగాని మన జాతీయ పండుగలుగా నేర్పరచుకొనామ స్యురణము వారి చరిత్రాలాపము గావించవలెను ఏకాదశి, శ్రీరామ నవమి, శ్రీకృష్ణ జయంతి, జయంతి, నగక చతుర్దశి, విజయదశమి, ఈ పండుగల కాలమునందుండిన మహాపురుషులకు సంబంధించినవి. గల యొక్క ఆర్థము మనము మరచిపోయి పిండిన కొని తిని కుమ్మలాపములతో కాలముగడుపుచు వట్టి విశ్వాసము మాత్రమే మిగులుకొని యున్నాము. కొందరు వీనియందు సమ్యక్ములేక బాతుగా వదలివెట్టుచున్నారు. ఈ పండుగ నిమిషములందు సభలు చేసి వారి చారిత్రములను వినిన జాతీయభావము విజృంభించును. ఇట్టి శూరులకు విజ్ఞానులకు, స్వాస్థ్యపరిత్యగులకు పవిత్రచారిత్రములకు భక్తాశ్రయలను విరుషీయులను పూర్వకాలమందు కన్న భరత మాత ఇక ముందు మాత్రము అట్టిచారి నెల కనదు? ఇప్పుడు నాగరికాగ్రేసరుల మని విజ్ఞులగు జాతులన్నియు మిక్కిలి మోటు తనమందున్న పాడు కార్య గాంభీర్యములతోను కావ్య పరిజ్ఞానముతోను వివిధ కృత్తులతోను భుజాభ్యుయలతోను తులతూగి ప్రపంచమందంతట హిమాలయపర్వతశిఖరమునలె ప్రకాశించిన హైందవజాతి నిండి ఉత్కృష్టమైన పదవి నెల పొందనేరదు? అను అభిప్రాయములు కలిగి ఆత్మగౌరవము స్వయం సహాయము మనదేశములో వ్యాపించును. ఇంతియగాక నవీన హైందవ జాతీయజీవనమునకు పునాదిజేసి పెంపొందజేసిన శ్రీరాజు రామమోహనరాములు, ఈశ్వర చంద్రవిద్యాసాగులు, శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస, విశ్వేశ్వరదాస్యాదులు, మహాదేవనందరాసేడి, దాదాభాయినాకోడి, స్వామిదయానంద, సరస్వతి, గోపాలకృష్ణగోష్ఠీ, కరుణాసాంద్రగంధి, మొదలగు హైందవదేశ భక్తాగ్రేసరులయొక్కయు ఆంధ్రజాతియొక్కయు కీర్తికిని, ఆంధ్రవాజ్మయముయొక్క శోభకును, లోడ్చడిన క్రిక్కువదేవరాయలు తిక్కిన పోలిన వెంకటగూరియొక్కయు వర్ధంతులను జాతీయపండుగులుగా నేర్పరచు కొని ఆయా దేశములందు ఆంధ్రగంధి భాండాగారములవారు, అత్యుచువాసీయుల జీవితకృతులను వారి యుద్దేశ్యములనుగూర్చి విశద వ్యాసములను ఉత్సవములనుబడి దేశభిమానమును భావోభిమానమును పెంపొందజేయవలెను.

ఈ వైపర్ధతులను ముఖ్యముగా నలంబించి ఆంధ్ర పుస్తక భాండాగారములో పనిచేసిన ఆంధ్రదేశభివృద్ధియ మనకు ముఖ్యసాధనము లగును.

మూడుమాసముల గ్రంథములు

ఈ సంవత్సరపు మొదటి మూడుమాసములలో నాంధ్రమున ప్రకటితమయిన గ్రంథముల మొత్తము సంఖ్య 176. అంతకు ముందటి మూడు మాసములలో బోల్చిచూడగా 27 గ్రంథములు తక్కువయినట్లు కనబడుచున్నది. ఇంతతక్కువయగుటకు తగిన కారణము మాకు గానరాలేదు. సంఖ్య యెల్లప్పుడును సంఖ్యము గాకున్నను వాఙ్మయాభివృద్ధిగోరమారము ప్రథమదశయనందగు నీతరుణమున కొంతకనిపెట్టదగినదే యగును. జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి మాసములలో సంఖ్యతగ్గుట ఏదో యాకస్మికము తాత్కాలికమునగునదియే గాని మహావాఙ్మయమునకే మనకు గలిగిన యశ్రద్ధవలన గాదనివిశ్వసించుచున్నాము. ఆంధ్రులు దినదినమును హెచ్చుచుండెడిదేమనుచున్నారనుకీర్తిగడించుటకు కయత్నములు జరుగుచున్నారే. సూక్ష్మశాస్త్రములను పరిశోధనగా నెప్పటినుండే వ్రతవిషయక గ్రంథాలగ్రాహణము నాక్రమించినవి. 52 ప్రకటితములను. అందులో శ్రీ సరస్వతి సమయములవారి గ్రంథాలకులపు. ద్వితీయసమాజమువారివొక్కటి కించుచున్నది. శతకములాదిగాగలవి కొన్నియు నూతనమార్గమును సూచించునవిగలవు. ఇటు పడునెనిమిదికలవు. అందులో ప్రాథమిక రుక్మాంగదచరిత్రము పేర్కొనదగినది. ఇటు కడునాల్గు ప్రకటితములయినవి. వీనిలో మహాసనములు. మూడవ శతకపాలకల్పమును సాంఘికనాటకము. ఇనియునంత పేరు గొందినదిగాదు. ఏడు పౌరాణికాధారముగా గలవియు, ఒక్కటి అరేబియన్ నైట్సుకథలకు సంబంధించినదియు, మరియొకటి పౌరాణికకథలకు బిల్లికేయమునునై యున్నవి. నవలలయందు నాల్గు చార్లెతకములు కలవు. ఇవి స్వతంత్రీంచన లనుటకు సూచనలుకలవు. కాని నవలా సముదాయమునగూడ నింతకంటె స్వతంత్ర రచనలు కానరావు. వంగభాషానవలలను నాంగ్లమున నొకవిధముగా జూడబడు నవలలను మన నవలలకింకను మాతృకలగుచుండుట మానలేదు. ఇట్టివి పదునైదుగలవు. చరిత్రమున యుద్ధ మగ్రాహణము నలంకరించినది. విద్యగ్రంథములు ప్రకటితములయినవి, ఈ విషయమున నొక్క యరసము మాత్రము మనలను నెరుకకు నై చినది. ఆభాషలో నారుప్రకటనలున్నవి. అందులో నొక్కటి మూడుభాగములు నెలువడినది. ఎట్లయినను సరవలు మనకింటి కా లానుసరణమునొక్కవగా నెరిగినవారుగదా. కన్నడమున రెండు ప్రకటనలును, మలయాళమున నొక్కటియు లేకుండుటయు, తెలుగున కొకవిధముగ ప్రాసమేర్పడినది. అయిన సరవము యుద్ధ చరిత్రలలోనే నిలవగా ఆంధ్రము ఆంధ్రదేశమునకు సంబంధించినదియు కొంతయైన శాస్త్రోత్తమును సహయోగముగల యట్టియు మరి రెండు చరిత్రలను శ్రీయుత చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారి పరిశ్రమ మూలమున ప్రకటించి విన్నయినది. విమర్శకు సంబంధించిన మూడుమాసములలో శాస్త్రగ్రంథ మొక్కటి మాత్రము బయలుపడినది. ఉద్యానక

షి' నిజముగా మనశాస్త్రగ్రంథముండలిలో నుండదగినదియే. ఇక భాషావిషయక గ్రంథముల వంకకు దిగుగండిగుగ నిస్సహజనించుచున్నది. ఆరు మాసముల దినములకొక్క మంచి గ్రంథమునునను "భాషావిమర్శకు" సంబంధించినది కానము. ఒక్క విమర్శగ్రంథము పేరునకు జనవర్యాది ప్రామాణిక పట్టికలో నున్నది కాని అది నేటిపోటివిమర్శ. ఆంధ్రకావ్య సముద్రము నాంధ్రలోకము తరచియందుండి యుద్భవింపగల యమృతము నాస్వాదించు నవయమింకను రాకుండుట చిత్తము. మహానిర్మల కౌశలమును వానినిర్మాణముల బరిశీలించుటచే నెరిగిగొను వరకును జాతీయనిర్మాణమును వారికివిమర్శకు కీర్తిగలుగు రీతిని నిర్మించుటకు వలంతులము గా జాలము. కావున నాంధ్ర యావములు "భాషావిమర్శ" వాఙ్మయవిమర్శలకు భక్తితోపూని ముందురానుండు సుందర భావములకు బునాదులు నైవలసి యున్నారని హెచ్చరించుచున్నాము అంతవఱకు నిశ్చయముగ నిర్మాణ క్రిమనకు కలుగ నేరదు. ఆశక్తి లేక యభివృద్ధి సమకూరదు. ఎవ్వరో కొందరు నిర్మాతలు సహజకలుత్యముగలవారు బయలుదేరినను వారుగూడ సానకెట్లని రత్నములవలె సంఘలోపముచే నుండి పోవలసినవారు.

నేటి గ్రంథపట్టిక విమర్శకు సంబంధము లేకున్నను సీవందర్శమున మనవాఙ్మయవిషయమున మరియొక సలహా యియ్యవలసి యున్నాము. ఆంధ్ర జాతీయాభ్యుదయమును గోరితిమేరి ఆంధ్రవాఙ్మయమిట్టిది అందలి విశేషప్రతిభయిది. ఆంధ్రవాదయమున కీర్తిదృష్టాంతము లాభాషావాఙ్మయముగలవు. ఆవాఙ్మయమువలన నింత చరిత్ర యాంధ్రులకు సంబంధించినది బయల్పడుచున్నది అనునీవిషయములను విపులముగా లోకమునకు బ్రకటించుట యవసరము. వాఙ్మయములోని రత్నములు కాంతిని వెదకల్లిలోకపు దృష్టులనుమనమైకి మరల్చునట్లు మరి యేయితర సాధనములునుజేచు జావు. కావున నాంధ్రయావములు అంగ్లమున పాండిత్యముగలవారు, స్వభాషయందును పాండిత్యము గడించిలోకమునకు తమ వాఙ్మయాత్కృష్ట్యమును ప్రకటించుట యిప్పటి తరుణమున నత్యవసరము. ఎవ్వరో ఏ హానుభావులుజౌను కాంపుబెల్లు లాదిగాగలవారు చేసిన కృషి ప్రాచ్యుత్తిభత పుష్టుకాగారరూపమున తప్ప నితరవిధముల మాసిపోయియున్నది. వారిదారిని నాంధ్రపుత్రులు తనుబాడుకునే పరిశ్రమచేయకున్నవీర దేశభిమాన ప్రకటనలేమిఫలము నియ్యగలవో యెఱుంగరాదు. పట్టిచూటల కాలమును దాటివచ్చినారము. ఏవంకికునరిగినను కార్యసరణికిగుసాహస మవసరమయి కన్పించుచున్నది, మన జీవితము యొక్క యొక్క శాఖయందును నూర్లలకొలది యావములు పరిశ్రమచేయవలసిన కాలమువచ్చినది. వాఙ్మయశాఖ యట్టిసేవనుకోరుచున్నదిగాని యింకను కొలదిపాటి ప్రత్యుత్తరమేని వచ్చి యుండలేదు. త్వరలోవచ్చునుగాకయని యెదురుచూచు చున్నాము.

ఇటీవల మన ఇండియా శాసననిర్మాణసభ వారుచేసిన దేశక్షేమరక్షణ శాసన మనేకవిధముల పజాబు బంగళములలో నుపయోగింపబడుచున్నది. కాని ఒక్కసందర్భమున నుపయోగింపబడిన తెరపుమాత్ర మనేకులకు విచారమును గలిగింపకమానదు! కాస్తేడు హామదాద్ధపత్రికల సహజకులగు మహమ్మదాలి షేత్తాలిగ్రామలు కడదినమాసము నేడవనాడొక యుత్తరువును

గొనిరి. వారు ఢిల్లీవరగణానామల నుండవలసినదనియు, మహమ్మదాలి షేత్తాలిగారి యుత్తరువులేక యచ్చటినుండి కడలరాదనియు రాజకీయమైట్టి గాని బహిరంగ మయిట్టిగాని సభలకు పోరాదనియు ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరి. మహమ్మదాలి షేత్తాలిలు మహమ్మదీయుల నాయకులలో ప్రముఖులయిన వారగుటచే వారికిగలిగిన దర్శనను తప్పించవలసినదని మహమ్మదీయులు తీరహిందూఫాసమున మూడుసభలుగావించి మనవుల న పుకొనినారు. ఒక్కసభకు గా. మాజులుహాక్ గారగ్రాసనాధిపత్యమువహించి మహమ్మదాలిని తాము చక్కగా నెరుగుదురనియు నాతనివలన నేలాటి దోషమును నుండదనియు వాక్రుచ్చిరి. ఈ మనవుల ఫలమేమనో చెప్పరాదు. కాని ప్రస్తుతము జరుగుచుండు కార్యసరణిబట్టి యెక్కువ యాశ కానరాలేదు. సాధారణ సమయములలో స్వతంత్రీపత్త్యము వహించినప్పటియుగా ప్రవర్తించు అహమ్మదాలీవంటి దేశనాయకులు తామెంత నిజముగా బ్రతిభుపక్షపాతులైనను నిప్పటి సందర్భ సమయమువంటి సమయములలో ప్రభుత్వమువారికి వేళ పొరబడి ప్రవర్తించినను ప్రవర్తించవచ్చునను జ్ఞానము లేనివారుగా నుండరు. అట్టిజ్ఞానము లేనివారై నడచుకొ. దురనియు నమృతాలము. కాని ప్రభుత్వమువారును తగినరీతి నాలోచించి యట్టివారియెడ నుత్తరువుల నిడట యావశ్యకము సి. ఐ. డి. శాఖవారి రిపోర్టు కియ్యవలసిన కారవము తక్కువయనుట ప్రభుత్వమువారింకను నెరుంగకున్నారు. ఒకవేళ విధిలేక సి. ఐ. డి. శాఖ రిపోర్టులపై చర్యజరుపవలసినప్పుడు తగిన యనుకూలములను కట్టమందవలసిన వానికి ఏర్పరచుట యత్యవశ్యకము. ప్రభుత్వమువారి ప్రథమధర్మము అట్లుచేయక ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదాలి గారి విషయమున నాతడు బహిరంగ విచారణను ధైర్యముతో కోరుచున్నను అట్టివిచారణ మంజూరు చేయకుండుట యట్లుండ ఆతని నొక్క ప్రాసమునకు నిర్బంధించి యు అప్రాసమున నాతనికి జీవనోపాయము చూపకున్నారని వినుట కుండుకొలి చింతించుచున్నాము. మహమ్మదాలి నొక ప్రాసమునకు నిర్బంధించుటయు ప్రవాసమున కనుపుటయు రెండునుకొక్కట. పట్టిపోలీసువారి పైని చారణకలదనిననే స్వేచ్ఛగా తిరుగువారికి గూడ కాలము గడచుటకష్టము. అందుగోవిశేష శాసనము క్రింద మహమ్మదాలి నొక్క ప్రాసమునకు నిర్బంధించినప్పుడు ఆతని పనిజరిగియోతనిని నాజ్జన శక్తియుండు ననుమాటకల్ల. ఇట్టిసందర్భములలో దోషమధుననిర్ణయముకాని మానవుని ప్రవాసమునకునుపబడిన వానివలెనైన జూచుటన్యాయము. అట్టివానికి ప్రభుత్వమువారు అన్ని సదుపాయములను జేచుచున్నారు. తుదకు రాక్షసశత్రువులై పరిణమించి యుండు జర్మనుజాతివారిని నిర్బంధమున నుంచిన చోటులలో వానికి నాటలుపాటలకు తగినసౌకర్యములుకూడ నమచ్చబడినవి. హైదరాబాద్ ప్రభుత్వతనాయకుల నొకవేళ నేకారణము చేతనో నిర్బంధించవలసినట్లైనప్పుడు వీరి కామాత్రపు దయయైన జూడకుండుట సమ జనము కాదు. అయిన విషయము లింకను నుదారులగు హిందూప్రభువర్గనివరకును జేరియుండువనియే మానవ్యుకము. వారాలోచించి మహమ్మదాలిగాఁకిరి ఆతనినిదరునకును స్థానికాధికారుల పొరజాలున గాబోలు జరుగుచుండు నన్యాయము నివసముంచి నగా సోదరులగు మహమ్మదీయుల కృతజ్ఞతకు కాన్పూరు కేసునందువలె పాత్రులగుదురు గాక యని నమ్ముచున్నాము.

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లండు

ఆర్థిక విషయమునుగూర్చి ఇటలీ ఇంగ్లాండు మంత్రులారాచించుట.

లండను జూను 3:— ఇంగ్లాండుదేశపు కోకాగార ధర్మాధికారియైన ఇంగ్లాండుబాంకి సర్వాధికారియైన ధర్మాగారమునది ఆర్థికకార్యదర్శియైన ఈవారమునను సీమకద్ద ఇటలీదేశపు ఆర్థికమంత్రికలసికొని ఇటలీవారు, యధ్యమునకు దిగుటవలన కలిగిన ఆర్థికప్రశ్నలకు చర్చించును. అది వాస్తవమువారు ప్రకటించిరి.

లండనుమీద జన్మితులు బాంబులువేయుటవలన చనిపోయినవారు.

భార్యాభర్తలు చనిపోవుట.

లండను జూను 2:— జన్మితులవలన 2 వ చనిపోయి. మరణ విచారణాధికారి ఇటుల ననెను. జన్మితులు చచ్చివుండు లండను నగరవాసులు కళకళ మేమియులేమండ కాంతముగ నుండుట చాల భాష్యము. ఏకముం దెల్లప్పుడునుగూడ నిలులే యుండునని వాడు నన్యముకలదు. ఎక్కుమంది నైస్యమున చేరుటయే ఇట్టి వాడికి కలిగిన ప్రత్యుత్తరము భార్యా భర్త

ఇటీవల మాపత్రికలో 'ఆంధ్రన్యాయమూర్తి' నును శీర్షిక క్రింద నొకవిలేఖకుడు వ్రాసిన జాబును చదువరులు చూచియున్నారు. సర్. కెం కలనాయకుగారు ఇండియా ప్రభుత్వపు కార్య నిర్వాహకులలో నొక్కరగుట తటస్థించుటచే స్థాని కోర్టుమన్యాయ స్థానమున నొక ఖాళీపడినది. ఆప దకీకరినవారిని ప్రభుత్వమువారు నియమింపవలసియుండును. ఇంతకాలమును న్యాయమూర్తులు ఆంధ్రేతరులే యుండుచుగచ్చినారు. కారణము స్పష్టమే. తగినంతమంది యాంధ్రులీనగరమున లేక పోవుటయు నాంధ్రులవలకుబడి లేగుటయు నాంధ్రులకర్తృత కలుగలేదు. నేను ఈన్యాయస్థానముననే న్యాయవాదిత్వ మూని, యరన లోని ప్రముఖులతో సమానముగా బనిచేయుచుండు నాంధ్రులగులరు. ఇప్పుడు న్యాయమూర్తులుగా నుండు నాంధ్రేతరులకు తీసిపోవని వారున్నారనుటయు నసత్యము కాబోదు. మాహక్కులను మగువకు డని మొరపెట్టుకొను యోగ్యతయు నాంధ్రులకు కలిగినది. ఇటీవల సోమరేడిఫార్మరు పత్రికకువ్రాయుచు నొకవిలేఖకుడు, ఆంధ్రేతరుడే కాబోలును, ఆంధ్రన్యాయమూర్తి ఏర్పడనున్నాడని సూచించినాడు. అన్నియుబట్టిచూడ సితరుణమున నాంధ్రులు ప్రయత్నముచేసిన యెవల ఫలముగలుగవచ్చుననునాశలున్నవి. దిన్న నైవర్ధమాన మగుచుండు నీయాంధ్రజాతియొక్క ప్రతినిధికి ప్రభుత్వమువారు న్యాయమును గలుగబరతు రని నమ్ముచున్నాము.

సింగార వేలు మొదలియూగురు, స్థానికమగు పచ్చయప్ప కళాలయము గణితశాస్త్రాపద్రవ్యలుగనుండి కళాశాలాధి పత్యముగూడ కొంతకాలమువహించినవ్రాందపును. బోధనాచాతుర్యమున పేరువడసినవారు. నీరిశిష్యవరంపరల ననేకులు పేరుగడనవారున్నాను. వీరందరును మొదలియూగురు గారు గతించినందులకు మిక్కిలివ్యసనము జెందుచున్నారు. సింగార వేలు మొదలియూగురు గారు జాతీయ ప్రతిష్ఠాపనమనందగుపచ్చయప్పకళాశాలయందు బహుకౌము కీర్తివహించి చనిచేసినవారగుటచేత ఆ కళాశాలా కార్య నిర్వాహకులకును జాతీయ ప్రతిష్ఠాపనాపరులగు నితరులకును గూడ సొస్థరణీయులైనారనుటకు సందేహములేదు.

లిద్దరు జన్మితులువేసిన బాంబులవలన చనిపోయి. వారిద్దరును వారి మంచముపక్కను మోకరిలబడి యుండిరి. భర్తయే భార్యనుడును మట్టి ముండెను. వారిబట్టలు కాలిపోయివి. తీర్పు.

నల్దొడ్డులగు నిరువురు పౌరులును జర్మను లూపిరావకుం డ చేసేము కార్మికులు పాత్యచేసేనని ప్రాశ్నకులు తీర్మానించిరి.

మరియొక స్త్రీ చనిపోవుట.

మంటన తప్పించుకొనవలెననిదిమికి యొక స్త్రీ చనిపోయెను.

మరియొక ఆంగ్లనౌకను బారెన్సోతో కొట్టి జర్మనులు ముంచుట.

లండను జూను 2:— అరెన్సోదా నండి హబుకు వచ్చు చున్న కెటీపు స్టీమరులలో చేరిన నైడియా ఆరు స్టీమరును ఉత్తర సముద్రమున జర్మనులు బారెన్సోతో కొట్టి ముంచిరి. ఒక పడనను స్టీమరులోనుండి నింపుటలో నది తల్ల క్రిందగుటచే నందులోనున్న నావికులలో 7 గురుకు ఒకవరకు లండిచ్చు స్త్రీయును మాత్రము చనిపోయిరి. తక్కిన వారందరును బ్రతికిరి.

విక్రీయము సముమేలెను.

టర్క్వివారి స్టీమరులను ముంచుట.

ఏథెన్సు జూను 2:— కానిస్టాంటి నోపొలుసుండి యీక్రింది వార్తరచ్చుచున్నది:— యధ్యస్థానాగ్రో రెండు టర్క్వి స్టీమరులు డార్డెనెల్సుకు వెల్లుముడగా మార్మరా సముద్రములో నొక బ్రిటిషు సముమేలెను బార్మిడో చేసి ముంచినది.

వెద్ద జర్మనుస్టీమరుకు ముంచుట

బ్రిటిషు ఆధికారులిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.— మార్మరా సముద్రములో నిన్న జర్మనీవారి వెద్దస్టీమరుకు, బ్రిటిషు సముమేలెను బార్మిడో చేసి ముంచినది. దీనిలో యధ్యస్థానాగ్రీకలను.

సర్ కృష్ణగుప్తగారి గౌరవాధ్యము జరిగినదిమిదు

లండను జూను 3:— సర్. కృష్ణగుప్తగారు ఇండియా మంత్రిగారి సభలోనుండవలసిన కాలపరిమితి తీరించునగు ప్రగారి గౌరవాధ్యము చేయబడినందునకు మామేళు గారభ్యుతత వహించిరి. గుప్తగారు భావిదశమును నిదానముగదృష్టిపించి మారదృష్టితోగూడిన యోగ్యుడు కలిగియుండుటతో తక్కిన వారికన్న నధికమగు శక్తివడసిన యున్నారని మామేళు గారు నడిచిరి.

నవకురు జాము సాహెబుగారును వెనుక ఇండియా సహాయమంత్రిగా నుండిన రాబర్టుగారును గూడ గుప్తగారిని ప్రశంసించు నడిచిరి. నేను మంత్రిత్వమును విడదిన పిమ్మట గుప్తగారు గూడ చాలకాలము సభలో నుండవలసిన వాడు గుప్తగారితో సాహభూతి గలరు. గోఖలేగారి మరణమున్న గుకారణములు నిరుత్సాహమును గలిగింప గూడదు. రాజభక్తితోగూడి హిందూదేశమువారు తోడ్పడుట వలన రానున్న సంవత్సరములలో హిందూదేశమునకు చక్కని లాభము చేకూరగలదని హిందూదేశమువారు విశ్వసించుచున్నారని రాబర్టుగారు నడిచిరి. సర్ కృష్ణగుప్తగారు వారికి కుండనములను చేయుచు నేను సంఘములో చేసిన కార్యములను కూలములని నా సహకారులునుదేశీయులుగూడ వామోసిం చుటచే నేను సంతసము నొందుచున్నాను. యధానంతరము జరుగు వ్యవహారపరిష్కార సభయందు ఆంగ్లసామ్రాజ్యమునకు మూలాధారమగు హిందూదేశమునకుగూడ తక్కిన స్వరసిపాలనముగల ఆధిపత్యములతో సమానమగు ప్రాతినిధ్య మొసంగవలెనని నొక్కి చెప్పిరి.

పార్లమెంటుసభ

క్రొవర్ణుచెప్పిన సంగతులు

లండను జూను 3:— సర్ స్టాక్లెబరు మాస్టరుగారియొక్క మాన్యము క్రింద ప్రభువుల సభ నేను లింగి సమావేశమైనది. ఈ సందర్భమున క్రొవర్ణు గారిట్లు తెలియజేసిరి:— ఇటలీవారు యధ్యములో దీగినందువలన, ఇంగ్లీషువారికిని, ఇటలీవారికిని ఉన్న సంబంధము బలపడినది. మొదటినుండియు ఇంగ్లీషువారు స్వతంత్ర్యముకొనిన ఇటలీవారు చేయుచున్న ఉచార ప్రయత్నములందు సాహభూతికలిగియుండుటచే, ఇంగ్లీషువారుఇటలీవారి కళలయందును, వారి గ్రంథములందును మేధాశక్తియందును, చాల కాలమునుండి ఒక విధమైన యభి

మానమును కలిగి యుండిరి. లండను నగర వీధులందు గారిబా స్త్రీగారి విగ్రహముకంటె జనరంజకమగు విగ్రహము మరి యొకటి లేదు. ఇప్పుడు రెండు దేశములవారు కలిసికొనిన వేశమంచిది తప్పక గొప్ప విజయము కలుగునని యెరుగుచుచున్నారు.

సరవాత అన్ని పక్షములవారిని కలిపి మంత్రిసభయేర్పాటుచేసిన విషయమునుగురించి అస్పీష్ట్య గారుచెప్పిన విషయములనే క్రొవర్ణు గారుచెప్పిరి వీరికిప్రక్కనకూర్చున్న లాన్సుడోను ప్రభువు ఇట్లుచెప్పిరి:— యధాధారంభమునుండియే మంత్రిసభయందు కటిహారు కలుగునని నేను అనుకొనుచునే యున్నాను. యూనియన్ నిష్ఠులందరును ప్రభుత్వమువారికి ఆసకూలురుగనుండునని నేను నొక్కిచెప్పుచున్నాను.

ప్రాన్సు

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను జూను 3:— పారిసు, ఆధికారు లిటుల ప్రకటించిరి. జోన్న బెక్కు దగ్గరనున్న జేటూహూగురు ఆంగ్ల నైకులచట శత్రువులను సన్నిలతో బోడిచి పారదోలివచ్చు కొనిరిన్యూ వెలీకి నైర్వర్తిభాగమున జర్మనులు పరాసువారు జర్మనులను పారదోలి వెనుదరిమిగొందరిని చైదీలచేసిరి. కాచేన్స్ ఆల్బెరును సాబెజులను పట్టుకొనిన పరాసుసేన 9 వ మెయి మొదలు 1 వ జూన్వరకు మధ్య 3100 మంది జర్మనులను చైదీలను గావట్టుకొనిరి. హురైర జర్మనులలో 2500 మందిని చూడ్చిరి. పరాసు సేనలో 8200 మంది యధ్యస్థులైరి. వీరిలో చాల మందికి స్వస్థులుగ గాయములు మాత్రమే కలిగినవి.

లండను జూను 3:— పారిసు అధికారు లిటుల ప్రకటించిరి. అర్రాసు ప్రాంతమున పరాసువారు తీరముగపారాసు ముడిరి. ఒక్క న్యూ వెలీతోనే పరాసువారు రంగం ముడి జర్మనులను ఖుదీబగా చేసిరి.

లండను జూను 3:— పారిసు-ఆధికారు లిటుల ప్రకటించిరి. లా రెట్టికేటూర్ను తీరమున ముద్దుము కాల్బుములను జరుగుచున్నది. ఇంతవరకే 6 వారి 6 మాన్యులేరు, గవదిన రెండుదినములలోను లా రెట్టికేటూర్ పరాసువారు 800 మంది ఖుదీబుగా పట్టుకొనిరి.

అల్బానియనును పరాసువారు పట్టుకొనుట.

లండను జూను 3:— పారిసు, ఆధికారులు ప్రాణ సప్తముకలుగ వుండుటకు గాను అల్బానియనులలో నున్న కొద్ది పాటి జర్మను సేనను శత్రువులను తెలియకుండనే జర్మనులు వెనుకకు రప్పించిరి చెల్లెలుతో ప్రకటింప జడినది. దీనినిబట్టియే జర్మనుల ప్రకటనలలో సత్య మెంత వరకు లేనవలయున్నదో చదువరు లానింపగలరు. మే నెల 28, 29 తేదీలకు పరాసుసేనలు క్లాసా సాత్రముగ పోరునలిపి అల్బానియలో కడపటి భాగమునకావ స్వాధీనపరచుకొనిరి. ఆనాడు ఎండ చక్కగా కాముండును. మ్యాగ్నెట్కరలక పరాసు పరాసు లుత్సాహుగింపులై శృంగారవృత్తిజనున్న, బలీరుమగు జర్మను స్థానము వాక్రమియగొన నుకొని. శృంగారజనున వెనుక ముంచబడిన కోడ్డుకు చేరి పరాసులు దీని గుండ వెనుకనుండది జర్మనులకు చుట్టుకొనిరి. జర్మనులలో నూరు మంది ఫిరంగి గుండలలను సర్వీలలను వధింపబడిరి, తక్కినవారు 500 మందియు లొంగిపోయిరి.

మిక్కిలి వింత సంగతి.

పరాసువారి రెండవ నైర్వహిత్వము ముందునకేగకుం డగా జర్మను నైర్వహిత్వము చేయు విధి కల్పకొని జర్మను ఫిరంగుల జర్మను నైర్వహిత్వ వాగ్దానముచేయు నీమా యను ఫిరుమునవారు శక్తివహింపి పరుడి పరాసు సేనాధ్యక్ష ముచేరిచాలచెరువుకులిగింది చిలాయికలనకదలలేకుం డిరి. ఇదియంతయుచూక 150 మిడుముల లోపున చేరిగిరి. ఆప్పుడు సామంతినమరుచుండె. పరాసుసేనలు ముందుకు యెరుగు నొకస్థానమునాముయు పట్టుకొనిరి. తర్వాత యధ్యస్థానములతోడ భావనవాక్యములతోడను నిండి యుండిన మరియొక కోటనుచూడ బట్టుకొనిరి. ఒక ఆంగ్లంబి శేపు పోరుజరిగినదిగాని జర్మనులు సాటోపముగా పోరలేదు.

విషయము

మరువాడుదయమున మతిగురువు నివాసస్థలముకైస్సెనక దేవాలయము మిగిలియుండును పట్టుకొని ఆ నేక కుండలకుండు జర్మనులలోను 20 మంది మాత్రమే హతశేషులుండెరి. వారు పరాసువారికి లొంగిపోయిరి. ఆ గ్రామము పరాసువారికి లొంగిపోయినట్లు తోచగానే జర్మనులు ఫిరంగులను గాల్చి తమ నైర్వహిత్వ శత్రు నైర్వహిత్వగూడ మాత్రమేరి.

యుద్ధరంగమున భారతీయ సైనికుల

వివేక భేదము.

లండను జూన్ ౧:— ఆంగ్లేయమునకున్న మాటల బిల్లులు ఇటువలె వ్రాయవలెనని ప్రతిపాదించినది. ఇందు ప్రతిపాదనకు కొన్ని మైల్ల దూరమున భారతీయ సైనికులు వివేకముగ వాటలాడిరి. ఆంగ్లేయరాజు అల్లవీరు సైనికులు మున్నగువారు ప్రేక్షకులలోనుండి ఆయాటలను చూచిరి. ఆయాటలలో భారతీయులగు వాక్యకులూరిన గుర్తులు సవాటిలో చిత్రములు చాలవంతలు గలిగించెను. ఆయాటల గుర్తులును సవాటిలనుగూడ చాలరిగియుండిరి. ఈ ఆటలలో రెండు పక్షములుగ నేర్పడి వీరి కొందఱులను కలిసికొను ముందు మాడ సాంప్రదానముండెను.

రుష్యా

రష్యా యుద్ధము.

భారతీయ యుద్ధము.

లండను జూన్ 2:— రష్యాలోని భారతీయ జర్మన్ యుద్ధమునకు ప్రధాన సేనానిగాను జరలు క్రీస్టియన్ గారిని కొంతమంది సైనికోద్యోగులను ఒక రష్యా సేన సేన పట్టుకొనెను. జరలుగానికి కొద్దిగాగా మును కలిగింది. జరలుగారి అంగరక్షక బలమును రష్యాను హరిముచేయుటయో పట్టుకొనుటయో జరిగినది.

బ్రూరనకా యుద్ధము.

లండను జూన్ 2:— రష్యాలోని సేనానిక పర్యవసాన మనతికాలమున తేలవైయున్నది. రషీయాలో వారికి విశ్రాంతి సొంతగుటకు బ్రూరనకా యుద్ధముక పిల్లపోరాటముగ నేర్పరచబడినది. జర్మన్లు ముట్టడించిరి కొటలు క్రైస్తవులను 20-25 మైళ్లదూరమున నున్నది.

రష్యానులభి కాదుల ప్రకటన.

జర్మన్లు యుద్ధము.

పీటర్స్ బర్గ్ జూన్ 3:— 11, 2 కొటల ప్రాంతము నందలి ఉత్తరభాగమున శత్రువులు వెద్దవెద్ద ఫిరంగులతో నెరించిరి. ఈకొటలు రెండును మనకు లొంగిపోవుటకు ముందుగ ఆస్ట్రియావారు వాతముచేసిరి. వీరు ఎదిరించినప్పుడెల్లను, వెనుకకుగొట్టిరి. కాని శత్రువులను యెదిరించుచున్న, మన చాలాఫిరంగులను జర్మనీ, ఆస్ట్రియావారు పట్టుకొనిరి. గుర్తు అయిపోవునరకు మేము శత్రువులమీద ఫిరంగులను వేసితిమి. ఫిరంగులదగ్గరకు వచ్చు వరకు ఇచ్చేసితిమి. మేము 7 కొటలూ మరీ 2 కందల యిదిలను, 5 ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. జెమ్మిలు విచ్చుటలకు మధ్య పోరాటముతిరిగి తీవ్రమగు చున్నది. సానాది దిగువభాగము మన కొక విధమగు విజయము కలిగినది. సన్నీలలో శత్రువులను పొడిచి గ్రామములను పట్టుకొంటిమి. ఒక కాల్మికోవు గ్రామములోనే ౧౦౦౦ సైనికులను ౮ ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. వీరిలో ౨౨ ఉద్యోగులు కలరు జెమ్మిలు మొదలు, నీర్లునది వెద్దయరద ప్రదేశమునకు సైనికులలో మార్చులేదు. లిసు ఇక్కడ, స్త్రి జల మధ్యకు శత్రువులు చాల ఫిరంగులను, క్రొత్త సేనను తీసికొనవచ్చిరి. మే 31 వ తేదీ రాత్రి ఇంకవలసవారికి కొంత విజయముకలిగినది. మరునాటి ఉదయమున కూడ యుద్ధము జరిగినది. మేము జర్మన్లును ప్రదేశములో కొంత భాగమును ఖయిదీలను పట్టుకొంటిమి. లిదియ ప్రదేశములో రష్యావారికి కొద్దికాటి విజయములు కలిగినవి.

మరికొన్ని సంఘటలు.

అలహాబాదు జూన్ 3:— ముస్లింపక్షము వచ్చినవార్త. సానాదియద యుద్ధమునకు జరగుచున్నది. పర్యవసాన మేమియు తేలలేదు. ఉపసాంతియలందు శత్రువులకు ఆపరిమిత మైదానము కలిగినది. ఇంతవఱకు కలుగుట ప్రాధ్యమాయని ఎవరును ఆశించాలరు. రష్యావారు క్రైస్తవులనుకలవలసే శత్రువులకు చాలవఱకు కలిగించిరి. జర్మనీవారు ముందుకుపోయిన తరువాత, వారికలదుకలదు గుండ చేసిరి. జర్మనీవారివఱకునే తక్కువ వారినివఱకునెక్కినవారును కలిగి యుద్ధమునకు రష్యావారికి సహాయమును సహా దిచ్చుకొనిరి. కాకపోయినను జర్మనీ ఆస్ట్రియావారు కలిగింత వఱకు వారెదు. శత్రువులకు చాలవఱకు కలిగించే నీయున్నప్పుడు ఏదో ఒక ప్రదేశము లెచేతిలోనుండకలెను పట్టుకు రుద్దము సేనానియగు గ్రాండు సర్జెంట్ గారికి లేదు. జెమ్మిలుకొటలలోని ఆస్ట్రియా సేనను, వారి సాక్షాసామగ్రిని రష్యావారికివరకే పట్టుకొనిరి అందుచేత దీనినివఱకు పట్టుక

కొలుకుటవలన అంతిమమోజనులేదు. శత్రువులను ధ్వంసము చేయువలయుననియే రష్యావారియుద్దేశము. అందుచేత జెమ్మిలు పట్టణము తమచేతులలో నుండుటవలన ప్రయోజనముండదు. రష్యా సేన వెనుకకుపోవుచు కిలత్తులమంది శత్రువులకు సహాయ కలిగించినట్లు. వెనుకకుపోవుచున్న సేనయు ఇంతవఱకు కలిగించియెరుగదు. ఇంకవలస జర్మనీవారికి ప్రత్యేకమైదానము మేము కలుగకపోయినను రిజర్వు సేనను ఉపయోగించి ఏదో విజయముపొంది ఇటలీని యుద్ధములోనికి దిగకుండచేయు వలయునని వీరియుద్దేశము. ఇది సెరవేరలేదు. జర్మనీవారికి కలిగిన విపరీతవఱకునుండి పత్రికలలో వ్రాయలేదు. కాని ఆస్ట్రియావారు తమకు చాలవఱకుకలిగిన ప్రకటించుకొని నారు. ఫిరంగులందు ఖయిదీలను కలిగిరంగులను రష్యావారు పట్టుకొనిరి.

ఇటలీ.

ఆస్ట్రియావారి వాయువాస్త్రాస్తానము

ఇటలీవారు ధ్వంసము చేయుట.

రోము జూన్ 3:— ఇటలీ అధికారులట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— సుంకవారమునాడు మన యుద్ధనౌకలు డాల్ఫిన్ దివులలో శత్రువుల గుట్టును కనిపెట్టుటకు బయలుదేరి వాయువాస్త్రాస్తానము, వేరుచాచు ప్రదేశమును ధ్వంసము చేసింది. ఆస్ట్రియావారి యుద్ధనౌకలు బయటకు రాలేదు.

ఇటలీ దేశపుమంత్రీ

కాఫిల్లోలులో ప్రసంగించుట.

ఆస్ట్రియా జర్మనీలద్రోహము.

రోము జూన్ 3:— కాఫిల్లోలు నుండియును ఇటలీ దేశపుమంత్రీ సర్ సలూద్రాగారు నేడిట్లుప్రసంగించిరి:— ఇది ఇటలీదేశమునకు పరిత్రయధ్వను. ఆస్ట్రియా జర్మనీదేశములు ప్రజలనాకులను, సంధిపరతులను అణగద్రొక్కినవి. అట్టిసందర్భములో సంధి మన్నించ లేదనిగాని మిత్రభావము గురించిగాని మాట్లాడుట కంతమాత్రము వారికి హక్కులేదు. ఆస్ట్రియావారికక్కరే ఈయుద్ధమున కోరికెచ్చిపెట్టినారు. (బిట్) షునా రేవోవిధముగ వ్యవహారములను పరిష్కరించెదమనినప్పుడు వీరు ఒప్పుకొనలేదు. ఇటలీకి సమర్థతలేదనియు, కత్తికట్టి తన హక్కులను సంపాదించుకొనలేదనియు, వీరు తలచిరి. లిబియాలో ఇటలీ యుద్ధముచేసినప్పుడు, జర్మనీ, ఆస్ట్రియా దేశము లేమియు సహాయముచేయలేదు. వికోవాలోని టర్కీమీద ఇటలీ పడిన యెడల, తాను మామీద పడుచునని ఆస్ట్రియా వెదరించి, ఇయసును పట్టుకొనకుండ చేసినది. మేము మేము సఖ్యముగనున్నప్పుడు, వ్యవహారములిట్లుజరిగినవి. ఆస్ట్రియాఇచ్చెదగన్న ప్రదేశమును పుచ్చుకొని యూరకుండుట చాలపరిహాస పాత్రము. ఒకవేళ మేమిట్లు చేసియుండినయెడల, జర్మనీ, ఆస్ట్రియా దేశములు చెప్పినట్లు విని పడియుండవలసినవవు. జర్మనీ లోకసామ్రాజ్యమునకై తలచుటపడినది. ఇక్కడ ఆకలిరి పోయినది. ఇందువలన క్రొత్తసందర్భము తేర్చుకును. మానవాభివృద్ధికి, నాగరకమునకు భంగము కలుగదు. దయాధర్మ భిక్షముగ, ఇంత యిచ్చినది పుచ్చుకొనుటవలన కాదు. కత్తికట్టి ఆస్ట్రియావారిని బయించి, మనయభిప్రాయము, నెర వేర్చుకొందురు.

ఇటలీఅధికారుల ప్రకటన.

రోము జూన్ 3:— ఇటలీ అధికారులట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— మోంటెనేరోగుట్టును ఇటలీవారు స్వాధీనము చేసికొని నిరపేది. ఇది విపరీతవిదగ్గర, జేములగుల యెత్తునున్నది. టర్కీలోకు వాయువ్యభాగమున, ఆరుమైళ్ల దూరములోనున్నది. ఇది చాల ముఖ్యమైదానము. వీరు ఆస్ట్రియావారి రక్షణస్థానమును భేదించుకొనివెట్టివారు. శత్రువులు, లిరిగి తీవ్రముగ నెరించినప్పుడు వెనుకకుగొట్టుబడిరి. ఇంత కట్టుముగ నెరించుటవలన, సైనికులు విపరీతముగ చున్నట్లు ఆస్ట్రియావారు తలంచుచున్నారని తేలుచున్నది.

జర్మనీ

పేరువానుడైన బర్గుగారిని.

నరసాయనుగ జర్మనీకి వెళ్లవచ్చుట కాంగ్లమిత్రమరీడలి వారంగిరించుట.

లండను జూన్ 4:— న్యాయార్థము. పేరువానుడైన బర్గుగారిని నిరపాయము జర్మనీకి వెళ్లవచ్చుట కాంగ్లమిత్ర ముండలి వారంగిరించెది. ఈయనయొక నాచ్యదేశపు నౌకలో జూన్ 12వ తేదీని బయలుదేరి సాక్ష్యమెత్తెదరు.

టర్కీ.

టర్కీవారి స్త్రీమరుచు ముంచుట.

సిమ్లా, జూన్ 3:— జూన్ ౧వ తేదీని మాసైనికులు. టర్కీవారిని త్రైగినునదివరకును తరిమిన విజయమునుగూర్చి వివరముగ కొంత మరల తెలియవచ్చునది. జల్మిలు అను టర్కీ వారిస్త్రీమరుచు ముంచితేసితిమి. 2 వెద్దకుట్లు నౌకలను 3 చిన్న పడవలను 300 మంది సైనికులను 3 యుద్ధఫిరంగులను 1 మందు గనిని మంచుగుండును కొనిపోవుచున్న మరియొకనౌకను మేము పట్టుకొంటిమి.

మెక్సికో

మెక్సికోస్థితి

లండను జూన్ 2:— వాషింగ్టన్. ప్రసిడెంటువిల్సన్ గారిటుల ప్రకటించిరి. మెక్సికోలో నరాజకస్థితివిల్లవడునుగూడ నుండుటకు ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములవారు వైఫరుగాన, నచటనున్న నాయకులు తమ తగవులను మాన ప్రభుత్వ వ్యవస్థ నేర్పరచవలెను. లేకున్నచో ఆమెరికావారు కల్పించుకొనవలసి వచ్చును.

గవీనాపాంధూస్తానము

బెంగుళూలో గొప్పగాలివాన.

బెంగుళూ జూన్ 4:— విష్ణువధ్యాష్టమ తీవ్రమగుగాలివాన పట్టినదనియు పట్టణమునందన్నివోట్లను గూడ చాలచెట్లు నేలగులినవనియును (ఎలక్ట్రిక్) విద్యుద్దీపములకు సంబంధించిన తీగలకు చాలవోట్ల డక్కాకలిగినదనియును నిన్నరాత్రి పట్టణములో విద్యుద్దీపములు వెలిగించుటకు వీలుండదనియును ఒకగుట్టమొక విద్యుత్తంత్రానికి విద్యుచ్ఛక్తికి పాల్పడినదనియును ఒకబిడ్డ వెద్దకాల్మలోపడి కొట్టుకొనిపోయినదనియును 2 దుక్కులవర్షము కురిసినదనియును తెలివార్త వచ్చినది.

బొంబాయి

బొంబాయిగవర్నరు.

బొంబాయి జూన్ 3:— జూన్ 28 వ తేదీ మొదలు జూలయి 8 వరకున, ఆగష్టు 24 మొదలు సెప్టెంబరు 8 వ తేదీవరకును బొంబాయి గవర్నరుగాయ బొంబాయిలోని గవర్న మెంటు భరణముననుండును.

సీమటపాలు.

బొంబాయి జూన్ ౪:— సీమనుంచి వచ్చి టపాలను తీసికొనివెళ్లు రయిలుబండి నేడు బొంబాయిలో పగలు ౧-౨-౦ నిముషములకు బయలుదేరును.

కలకత్తా

దేశరక్షణ భాసనప్రకార మొక విద్యార్థికి నోటీసు.

కలకత్తా జూన్ 3:— భూనేంద్ర చంద్రముబందారను నతడు కలకత్తాలో ఎం. యస్. సి. పరీక్షకు చదువుచున్నాడు ఇతడొక డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుకుమారుడు. మైదుస్విగు నివాసి. ఇతనిని చిటగాంగులో నివసించవలసినదని దొరతనము వారు తెలిపిరి.

బొరిసాలు కుట్రకేసు.

కలకత్తా జూన్ 3:— నేరముకొప్పుకొనిన చంద్రచర ఇగారను ననికి బాసాలు జిల్లాజడ్జి కామెడిగారు 3 సంవత్సరములు కఠిక కేసువిధించిరి. తక్కినముద్దాయిల విచారణ సందర్భమున రాద్ధి తీరిని సాక్షిగా విచారణకు పెట్టెదరు.

లాహోరు

లాహోరుకుట్రకేసు

కమ్మిషనరులు విచారించుట.

లాహోరు జూన్ ౪:— విష్ణు చక్రవర్తి జన్మదినమైనను, కేసు సాక్ష్యమైకత త్వరలో ముగియవలెనని, లాహోరు కుట్రకేసును విచారించుచున్న కమ్మిషనరులు నిన్న సమావేశమై, డిసెంబరు, జనవరి నెలలలో నుపాసింగు పాతశాలకు కొన్ని కోజులు వెళ్లలేదు. లాహోరు సి. ఎం. స్కూలులో నుపాధ్యాయుండును, లాడియావా డి. హెచ్. ఇస్లా మిథూపాతశాల కదివరకు కమ్మిషనరుగ నున్నట్టియు, మహమదు యాకూబు గారు రిజిస్టరును తీసికొనినచ్చి పెనంగిలి

ధ్రువపరచిరి. వనశిఖ్రమునందలి సుమసింగు గదిలో నెవరో వైవాదంబులు జరిగెను. వీరిని కాకాదండం చెప్పివదిలించి పీఠ క్రాంతిపరీక్షలు చేపట్టిరి.

సరసిసింగు, అబ్దులు అలీయు అను విద్యార్థులు ఇట్లు సాక్ష్యమిచ్చిరి:—సుమసింగు గదిలోకి చాల మంది విద్యార్థులు వచ్చిరి. వీరి వందలకు పైబడినవారై వచ్చిరి. వీరు సుమసింగు వాఙ్మూలములను చెప్పిన పంక్తులను ప్రవచించుచు సాక్ష్యమిచ్చిరి. వీరు కొందరు మద్యములను త్రొందిరి.

కలుకుచెప్పటకును, కాగితములపట్టుకు ఇచ్చుటకును సరసిసింగు మొదలుపెట్టెను. దీనివలన చాల నితరులను విమోచించెను. క్రాంతిపరీక్షలు నితరములకు తెలియజేసెను:—గౌరవ - కి - గంజీ అను గ్రంథమునుండి వ్రాసుచుండగా నేను కొన్నింటిని చూచి నాను. దగ్గర కల్యాణరావును సుమసింగును చూచెను. ముగ్గురను బదిబోలును గురించి, సుమసింగు వాలో చెప్పినాడు.

చేలాసింగు, వీరాసింగు, లక్ష్మణుసింగు వైపంగతులను ధ్రువపరచిరి.

మద్యములకు గ్రహవాదకారుల నమిరక సంగతిని మదిరాము, మణిలాలు, విద్యావేదీరాము, డాక్టరు బృందావను, గాడ్ల బుజాపురవారి.

దేవాసింగును, అతని స్నేహితుడును, కోరగా, ఇత్తడి బుద్ధను రెండు బాంబులతోను, మార్చిలను వాలీమనామూరు, మియాసింగు చెప్పిరి.

హీరావాసు, జ్ఞానసింగు, ఖియచంద్రు, మహమ్మదు ఇస్మాయిలు, మున్నగువారు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

ఇంతవరకు 251 మంది వలన సాక్ష్యము ప్రస్తుతించబడినది.

సిమ్లా

అధికారులకు వచ్చిన యుద్ధవాస్తవములు.

సిమ్లా జూను 31:—జెమ్మియట్టును జరుగుచున్న యుద్ధము గురించి ఒక కొక విధముగాను, మరియొకరు వేరువిధముగాను చెప్పుచున్నారు. జర్మను అధికారు లిట్లు చెప్పుచున్నారు:—మే 31 వ తేదీని జెమ్మియట్టు ఉత్తరభాగమున నున్న, 10, 11, 12 కొటలను బనేరియా ప్రాంతముల దొమ్మిచేసి పట్టుకొని, వీనిలో మిగిలియున్న యిప్పును సేను స్వాధీనము చేసికొనిరి. రువ్వను అధికారు లిట్లు చెప్పినట్లు చెప్పుచున్నారు:—మే 31 వ తేదీని శత్రువులు రువ్వను సేనామఖమున వై పడియెడిరించిరి.

ఈ సేనామఖము జెమ్మియట్టు పడమటను, వాయవ్యభాగము నను, 7, 8, 9, 10 కొటలవంటి యున్నది. రాత్రి కొటలలోని కొన్నెలములను పట్టుకొనిరి. కాని 31 వ తేదీ మధ్యాహ్నమున, చాల నష్టమును కలిగించి వెనుకకు గొట్టితిమి. 7 వ కొటలలోనికి చొరబడిన వారిలో మిగిలినభాగము ఖుయిడియగ పట్టుకొనబడిరి. జెమ్మియట్టు ఆ స్నేయ భాగమునకుండ తీరగ్రంథము జరిగినది. రువ్వవాట్టు తెలియజేయుచున్నారు:—నీప్రుకుడికి దిగురభాగమున స్త్రీజుప్రాంత సమీపమునకు, జర్మనీ ఆస్ట్రీయావారు చాలసేను తీసికొని

వ్విరి. యుద్ధము జరిగినది కాని, దీనివలన ఇంతవరకు తెలియదు. జర్మను అధికారులెట్లు తెలియజేయుచున్నారు:—రువ్వ రక్షకసేన స్త్రీజు పట్టణమును దొమ్మిచేసి పట్టుకొని, 31 వాయవ్యభాగమునందును సమీపమునకును రువ్వను దిగి (వైదేశమున) వైదించుకొనిపోయినది. స్త్రీజుపట్టణమును పట్టుకొంటిమని ఆస్ట్రీయావారు కూడ తెలియజేయుచున్నారు.

వార్తాపట్టణమున కెవరుగ పోలంబులో కొంతకదలిక ప్రయత్నించి. జర్మనులు దివవామ్యులను ప్రయోగించి, వా బానదమిండి రువ్వను వైదికసామయలను ఎడిరించిరి. కాని వెనుకకు వెట్టివేయబడిరి.

వాలీమనరాజులలో యుద్ధము జరుగుచున్నది. కర్వర సానమేమియు తెలియలేదు.

క్రెంటిస్కోలోను, కాడ్డానరమ్మకు తూర్పుభాగమునను ఇటలీ సేనలు క్రమక్రమముగా ముందుకుపోవుచున్నవి. కొనిరి దోలో కొంతకాలమునుండియు ఆస్ట్రీయావారు దుర్గమును నిర్మించుచున్నారు. ఇటలీవారికి ఉన్నతస్థానమును పట్టుకొని నారు. దీనిమీదనుండి ఫిరంగులను వేసిన దుర్గముమీద పడును. ఇటలీవారు వాలోకు 5 మైళ్లలోనున్న ఒక ప్రదేశమున చేరిరి. ఇది క్రెంటుకు తూర్పున నున్నది. ఇక్కడ సేనలు స్థిరపడినవి. వన్నమువలన ప్రతీతిక పడమటనున్న ఇసంబోకద్ద యుద్ధమునకు నిరోధము కలిగినది.

ఆర్మీను ఉత్తరభాగమున, తీరగ్రంథము జరిగినపరాసు వారు మర కొంతమారు ముందుకుపోయిరి. సావేజు వద్ద పంచవారను శుభముచేయు ఘాత్రుని కూడ పట్టుకొనిరి.

బాయిసు లావెటరులో మూజునదిమీద జర్మనులు పరాసువారినుండి కొన్ని కందకములను తిరుగ పట్టుకొనిరి.

లండను మీద కొన్ని జర్మనులు ౯౦ బాంబులను వేసి కని. వీనిలో చాల భాగము ఎక్కడ తగిలిన నక్కడ విప్పు ముట్టుకొని మండిపోయెను. పల్లికు భవనమునకు దేనికొక పట్టు కలుగలేదు. ఒక చంటిపిల్ల, ఒక బాలుడు, ఒక పురుషుడు, ఒక స్త్రీ చనిపోయిరి. మరికొందరు దెబ్బలు తగిలినవి.

ఇండియాకొన్ని ఉద్యోగము

సిమ్లా జూను 31:—పరీ చార్లసు ఆర్మీల్లు వెలు గారిని, ఇండియాకొన్ని మెంబరుగ హిందూదేశ కార్యదర్శి గారు నితమించిరి. వీరిదివరకు చెన్నపుర ప్రాంతములలో ముఖ్య న్యాయాధికారిగ నుండిరి.

వైగు నురణములు

సిమ్లా జూను 31:—మే 29 వ తేదీన నురణుండిన, వారములో 8912 మంది వైగునలన చనిపోయిరి ఆ క్రిందటివారములో, 7920 మందిపోయిరి. బొంబయిలో 165, చెన్నపురిలో 2, బంగాళములో 5, బీహారు ఒరిస్సలలో 70, సంయుక్త రాష్ట్రములలో 198, పంజాబులో 8274, మధ్యపరగణాలలో 41, మైసూరులో 8, హైదరాబాదులో 1, సరిహద్దురాష్ట్రములలో 37, కాశ్మీరములో 163 మంది చనిపోయిరి. బర్మాలో వెంతుండిచరియినది రిపోర్టులేదు. ఢిల్లీ, మధ్యహిందూదేశము, రాజపుత్రస్థానము, బెయాచి స్థానములలో కూడగ ముతదని తెలియుచున్నది. ప్రజాశాంతిగ్రముగ నున్నది.

బర్మా

చక్రవర్తి జన్మదినోత్సవము. బర్మాలో జరుగుట

రంగూను జూను 31:—చక్రవర్తి జన్మదినోత్సవము రంగూనులో నెమ్మదిగ జరిగినది. గవర్నరు మెంటు ఆఫీసులు, కోర్టులు, పాఠశాలలు, చాల మట్టుకు దేశీయ ద్రిటిమకంవెనెలు మూడుబడినవి.

సేవాసంఘము

ఉన్నతవిద్య.

కారణాంతరములచేత ఉన్నత విద్యాభ్యాసభాగ్యము మూడుయిన పడుచునారు పట్టణములం దనేకు అందురు, కాని వారికి ఉన్నత విద్యావికాసమును బాలుగొనవలెనను కొడుకాభినివేశములు లేకపోలేదు. ఇట్టి యింక జనమునకు అనే వార్యప్రాప్తయిన యీ కొంతటి దీప్తుటకై సేవా సంఘము కొంత పాలుబడుచున్నది. పక్షమున కొక పర్యాయము ప్రవీణులగు మహామతుల వాహ్వరించి యుపన్యాసము లిప్పించురు. వీనికి పకుచువారు వత్తురు. కడచిన సంవత్సరము జరిగిన ఉపన్యాస క్రమము నిచ్చినచో ఈ పద్ధతివలన ప్రతిఫలము చక్కగ బోధపడును.

ఉపన్యాసకుడు:—విషయము. ప్రాథమిక తుక్కాఖాన్ ఎం. ఏ.:— రోమక సంఘ నిర్మాణము. కె. నటరాజు:— 2. స్త్రీలపదవి. 3. రోమక సారస్వతము జనాభాగణితి.

డాక్టరు రిడ్. మైయుసంపాదకడు:— అందలి విషయంతరపరీలనము. జనాభాగణితి తర్జనము.

ప్రాథమిక భాటి. ఎం. ఏ. ఫర్వడక కాలేజి:— సాంఘిక నైజము సాంఘిక సంపత్తి.

- 8. సంఘముయొక్క ఆదిమ వ్యాయములు, కాసనములు.
- 4. హిందూ సంఘముయొక్క ఆచారవ్యవస్థలు.
- 5. వివాహాదికర్మలు, స్త్రీలపదవి.
- 6. తలరియములు, వానిసాంఘిక ప్రాముఖ్యము.
- ఆర్. స్కాట్. ఎం. ఏ. ప్రాచీన ప్రతీచీ విశ్వవిద్యాలయములు.

కన్య సారాప్తివ్యారలో:— శాస్త్రము— స్వేచ్ఛాధారణ. అన్నియు వాంగ్మఖానయందని ముగించుట. వేదవిద్యార్థులకు ప్రస్తుతములు సంఘసభ్యులు ఆయామిత్రసాహాయ్యముచే ఉత్తీర్ణులయిన వారిప్రస్తుతములను సేకరింతురు. యోగులయిన బాయరకు వివిధగలప్రస్తుతములగి, సాహ

య్యముగా బంచినట్లును. ఇవిగాక ప్రత్యేకనిధినుండి క్రాంతి ప్రస్తుతములుగూడ విలవిలువులు. ఈసంవత్సరము 41 మంది విద్యార్థులు ఈసాహాయ్యము నందికొనిరి. దాదాపు 195 ప్రస్తుతములు పంచిపెట్టబడినవి.

పారిశుధ్యము-ఆరోగ్యము

దేశమునందు పరిశుద్ధత మనకు యధికములగుచున్నది. కవలేక చనిపోవుచున్న ఆకుపకుముల సుఖ్యమైవచ్చింది. ఈరూతును తొలుతవారుబిషపులు సంఘ మొకటవ కృషిచి నచో మూల కచ్చ దమున కం తోకాలము పట్టుదు. ఈ ఆపత్తు వాపుట సేవా సుఖ్యమైవచ్చుటలూ నోకటి. కనిపెంచుచులలల తీర్మానములకవిత్వాపరచుము అరివార్యము. భారతగర్వమునందు ప్రముఖ చాలభాగము విద్యా వాసన నెలుంగువారు. దురాచారవాద్యము మెండు. దానికి తోడు చాలాద్రవ్యభాద యొకటి. తదనుగతముగ నుపాధికోటకు పాలుబడవలసిన దేవాశ్రమ మతియొకటి. ఇట్టి కోవనీడు దుర్వేషులందున్న స్త్రీలకము నుద్ధరింపలేని, సుఖము అచిర కాలమున నస్తమియను. గృహభారముమాయా ప్రతిష్ఠా కొంబోజా మారకము తగుగోషణ ప్రభుసంరక్షణ ఆరోగ్య పాలనము ఆహారవియము మున్నగువి అందు కొన్ని. ఈ విద్యుక్తరిర్యహామనకై అనుమలకాలము ననుసరించి తల్లలకు ఆరోగ్యపాతములు గలపుచున్నారు. డాక్టరుకన్య జోసీ యాపుణ్యకార్యమును దలయొగ్గి కొనసాగించుచున్నది. ఆరోగ్యపాతములు వివరుకై వచ్చు సాధ్యమణులసంఖ్య నానాట పట్టుచున్నది.

ప్రభుమోహచారము.

ఆ. డాక్టరు కన్య వారామాయ తరీతుకుక్రింద పలు పురు కన్యాయణులు ప్రభుమోహచారచిత్త్య సభ్యునించిరి. ఇత వారములయినతనవారి పక్షము జరిపిరి. గొముంది కన్యకలు కృతార్థులకెండిరి.

ఆ. డాక్టరు మాండలే యధ్యాపకముక్రింద పురుషులు ప్రభుమోహచారమునకు తరీతుకు చేయబడుచున్నారు. ఇందు లగిమంగి చిత్తాయులు కలరు.

ఇ. డాక్టర్ కన్య జోసీ విద్యావకముక్రింద నింకొక ప్రభుమోహచారక సంఘము తయారగుచున్నది. అంగు అంద అను ఆకువారి. దాదాపు గొం మంది చిత్తాన్యాయన మొన ర్చుచున్నారు.

ఇవిగాక స్త్రీలకోటకును పురుషులకోటకును ఆరోగ్య పాతములు గలపుటకు ప్రత్యేక సౌకర్యము ఏర్పాటు చేసిరి. ఈనానాపద్ధతుల క్రింద తయారయిన హిందువులు 29 మంది నెయింటు బాక్ ఆంబులెళ్ళు బ్రిటిషుసంఘం జేర్చికొనబడి యున్నారు. కొండలు పందరిపురు, దేహలా, వాకూరు, ఆలంది మున్నగు మహాశ్రేణులయందు తీర్థాన్నిక సమయ మాలయందు చిత్తానకాలలలో బనిచేసి, అధికారుల గౌరవ విద్యాసములు గడించెరి.

కరవత్తములు.

జన సామాన్య బోధకముగ గావూ మూసమున కొక పర్యాయము కొన్ని కరవత్తములను ఉచితముగ పంచి పెట్టు చురు. ఇయవలన గలుగుప్రయోజన మపారమని సేవకుల యభిప్రాయము. చలిజ్వరము తుమరొగక్రిమలు, స్వేచ్ఛా వాయు ప్రసారము, మున్నగువి కొన్ని లాచ్చితిరి. జనము గుంపులుగూడు తేల్తోత్సవ సమయములయందు ఈ సంఘ సభ్యులు కరవత్త ప్రయోజనమును చక్కగా సాగించుచున్నారు. వైద్యకీలయందు ఆరోగ్య పాత బోధనాని క్రమము స్వయముగా దిలకించి గ్రహించిగాని భాగుగా బోధ పడదు. అవకాశ మొదలవేసి ఈ శ్రేణులకు తన కాలమునందు కొంత వినియోగించు నున్నాడు. ఆంధ్ర సేవకుల సేర్పడినచో సోదరు భాకరధరు బొంబాయి కరుదురయె వారిద్యాసము

సేవాపురము రాజాగారి కళాశాలలో ఎఫ్. ఏ. పరీక్ష ప్రత్యేక ప్రత్యేకములు వెల్లడియగుం—ఎఫ్. ఏ. వ్యాయుకురు తిరుగతి పరీక్షాప్రత్యేక ప్రత్యేకములను ముద్రించుటకు ముద్రాకాల కిచ్చివు డెయిలీనో యది నెల్లడియెవరని యనుమాము గలిగి తిరిగి మే నెల 24 మొదలు 27 వ తేదీవరకు పరీక్షచేసు, బతుని విద్యార్థులను 26-4-1915 న అచ్చు నోటిసములపంప బడినది. వారందరూ ఉత్తరకముగన్న ఈ కేసనిలో చాల శ్రమపడి బరలయామునుండి వచ్చిరి గాని చివ్రి ఆంధ్రభాషా రచనలను గూర్చిన పరీక్షాపత్రములు నిర్దుష్ట గా లేర. పరీక్షా పత్రములు నెల్లడియెళ్ళు ప్రధానోపాధ్యాయులను నమ్మదగిన సమాచారము తెలిసి ది. దాని సత్యసత్యములు తూర్తిగా తెలిసికొట, కామన ఆంధ్రుని విద్యార్థుల కందికిన, నిజము చెప్పవలసింది పక్కపాఠమును తెలుప బంపినది. నేరము నొప్పుకొని కూచునకు వా విలాసముచే ప్రాగు కలవినని అచ్చునోటిముడు ప్రకటించినది యొక బలేఖరి హిందూనాటికకు వ్రాసెను.

మొయిల్లవీరు

గొంట్లాయి జూను 4- సాల పెట్టి స్త్రీయరు మే నెల 15 వ తేదీ బసాలను తీసికొని, ఇండ్లమునుండి బయలుదేరి నేడు శేతువను బొంబాయికి వచ్చింది. తపాల రైలుబండ్లు పంపాయికు మధ్యాహ్నము 1-30 గంటలకును చెన్నపురికి 1-40 కిని కలకత్తాకు 2-గంటలకును విక్టోరియా స్టేషను నుండి బయలుదేరును.

వృత్తాంతములు

స్కూల్-బుక్స్:— ఎఫ్. బి. తూర్పు గారు ఈ నెల ౧౭వ తేదీని పిల్లలయ్యదినమునకై వారిస్థానమున వాల్చర్ల జె. కృష్ణరావుగారు రిజిస్ట్రారుగా నియోగింపబడినారు.

పితాపురమువిషప్రయోగముకేసు - పితాపురమురాజుగారి కొడుకొక విషప్రయోగము చేసివట్లను మునిపబడిన ముద్దాయిల విచారణ కాకినాడలో హైమన్స్ట్రాట్స్ దిల్లూట్ మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో జరుగుచున్నది.

మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు మాసవేతనము - సాంసులు ఉల్కాపేట మహమ్మదు గిలనీగారు గొప్ప విద్యార్థులను మయ్యసంఘమువారి కారాధ్య కార్యకర్తలు నగటుచే ఒంగూరు దొరకేసు వారాయనకు యాజ్ఞీకమును నెలకు రు 100 ల వంతుక నొసంగుటకు తీర్మానించిరి. ఈరీతిని ౧-౩-౧౯౧౫ మొదలు మహమ్మదీయ ధర్మనిధికి యొసగబడును.

బంగారాలవలె సీతకూడచేయక గొడుగొక్క - గినిషము ముచువుము.

కరీంనగర్ సమీపమున నాలియా కాలువవలెన కట్ట బడుచున్నది. కృష్ణచంద్రుడు పంజాబుదేశము డచట పి వర్షియనుగా పనిచేయుచుండెను. వాని కురియుచుండుటచే నాలియాగారు వేసికొనెను. అచ్చటికి డి. పి. డబ్ల్యూ. గుబ్బిడిబజలు అక్కినరు అలెగ్జాండరుగారు వెళ్ళిరి. ఆయనమాచి శ్రీష్టచంద్రుడు గొడుగు ముడుకనందున నది తాచేవాడును చూపవలసిన చుర్యాదగాదని అదొరగారికి లోచించెడి. “పంజాబులో ఎవ్వరును ఈలాగున చెయ్యరు. నీవుకూడ బంగారాలవలె చేయకుము. కృష్ణచంద్రా! తుణమాత్రమైన గొడుగు ముచువు మని అదొరగారికి” అయ్యా వ్ష ము కురియుచుండగ గొడుగు వేసికొనట తప్పేమి? పంజాబులో నట్లు వేసికొనరని నేను వినికొని ఎవరనని కృష్ణచంద్రుడు చెప్పెనుగాని గొడుగును ము ధ్వంతదని ఈప్రతి క్రాంతికుపత్రిక వ్రాసెడి.

ఎవరిబట్టలు వారి ఉడుకుకొనవలెను.

ఏమనగా! చాకిలివాండ్రు వేసినవో వారేమియును శ్రద్ధచేయక బండరాల్లమీద వాడి ముడ్డకంచెలమీద వారవేసి చింపి పువ్వులు చేసెదరు. చాకిలివాని భార్య కొడుకులు చుట్టములు నందరునుగూడ నీబట్టలను ౨-౩ వారము లుంచు కొని కట్టుకొనెదరు. ఇట్లు వాండుకట్టుకొనటచే వారికి గల వ్యాధులు మనకసోకను. మరియు వారందరి బట్టలునుగూడ కలిపి యితికెదరుగాన కుష్ఠవాండు గుళివా్యాధులు గలవాండు మున్నగు కంటుగోగులబట్టలతో కలిపి యుడుకుటవలన భావ్యాధులు మనకసోకునుగాన ఎవరి బట్టల నకు వారు ఎవరిపెట్టిలో వారిబట్టల నుడుకుకొనిన బట్టల కట్టుచుండుదురు. త్వరగా చినిగిపోవు. ఆరోగ్యము చెడదు. కాన బట్టలునుడుకుచుండు కా ప్రైకబాధముగల విద్యార్థులకుని పిలిపించి మనమందరమును నేర్పకొనవలెనని మంగవోలు నుండి టి. నాయకశాస్త్రి గారు ఇండియన్ పేట్రీకుటు పత్రికకు వ్రాసిరి.

అక్కచెల్లెండుప్రసంగమును ముగించుచు కారణము. పట్టెవాడు బ్రాహ్మణుడనని అక్కగారిని పెండ్లియాడుట.

బంగళాలో నిరువు రక్కచెల్లెండు కలహించి వల్ల మందు దిరిగియు వారిలో నొకరై వైద్యశాలలో చనిపోయె ననియు రెండవది స్థితిగూడ నపాయకరముగ నున్నదని వ్రాసితిమి. తరువాతి నేమిజరిగినదియును తెలియలేదు.

కలకత్తాలో సర్కారు వీధిలో మృతాశినితోసమ నామె యుడచారికగా వైద్యరహాయము చేయుచున్నది. ఈమెకద్దన కుమార్తెయ్యి. వెద్దకొమార్తెపేర రేణుకా బాల. ఈనెల ధనిపోవునదికి 18 సంవత్సరములు ఈమె 12

సంవత్సరములయను గలిగియుండెడి బోతింద్రనాథ హొదరను శతకు వీరిటికివచ్చి బావో బ్రాహ్మణ యుడకుడననియు పాబ్బా ప్రాంతవాసినియుచెప్పి రేణుకాబాలను తనకిచ్చి వివాహము చేయగోరెను. బ్రాహ్మణు డల్లుడగుచున్నాడను సంతసమున మృతాశిని రేణుక నతనికిచ్చి పెండ్లి చేసెను. మరి కొన్ని సంవత్సరముల క్రాంతియునుండి యొక తరుచును మృదువచ్చి అచట బ్రాహ్మణులకు హొదరను పేరుండననియు నితడు పల్లెవాడై యుండుననియును చెప్పెను. దాని సస్య మెరుంగగోరి మృతాశిని భరేంగా జమీందారుగారగు బాబు రా నాను చాదరీగాద్యారా కకుకొనగా నితడు స్త్రీవాత్య పోలీసుస్టేషనుకు చేరెన యొక కుగ్రామమున నివసించుచున్న భగవానుడను పల్లెవాని కుమారుడని తెలియ. రేణుకొక బిడ్డ పుట్టిన పిమ్మట నీ మోసగాడామెను పరిత్యజించిపోయెను. కలకత్తాలోనే మరియొక బ్రాహ్మణునితో కలిసిబ్రాహ్మణుడ నని చెప్పి అతని కుమార్తె నితడు పెండ్లి యాడెననియు నచట నున్నాడనియు రేణుకకు తెలియవచ్చినది. పిమ్మట నీమెతల్లి పోవ్యర్థమున నేయుండితంకరికి చాల దుఃఖించుచుండెను. మేనెల 22వ తేదీని అక్కచెల్లెండ్రుద్దరి ఇంటనుంచి తల్లి యగు మృతాశిని పనిమీదబోడగా మోసకాడగు నీభర్తయును రాగమునుగూర్చి వారిరువురును తగవులాడి కొట్టుకొని ఆరాతి నెల్లమందు మ్రొంగిరి. దానివలననే రేణుక చనిపోయెను. చెల్లెలు బ్రతికెకో లేదో తెలియలేదు.

పారిసుగో దగాచేయు ధార్మి సంఘములు.

యధ్యములన బాధితులగు ప్రజలకు సహాయముచేసెద మని పేరుపెట్టుకొని మోసగాండు కొందరు ప్రజలగౌరవము నకు పాత్రులగువారిలో నొకరి నాశ్రయించి మోసగించిఆసా యకులపేరులపెట్టి సంఘములనేర్పరిచి ఆమామకులగు ప్రజల వలన ధనమునకనూచేసి దానిని స్వలాభమున కుపయోగించు కొనుచున్నారని పోలీసువారి కనుమానముకలిగి వారన్వేషణ చేయగా 147 సంఘములలో 76 సంఘములు దగాచేయు సంఘ ములని తెలిసెడి. వీనిలో 35 సంఘములు నేర్పరిచినవారందరును పెక్కుసంవత్సరములు కారాగృహవాసులు చేసినవచ్చినపుడు ఘటును వ్యభిచారిణులుగానున్న స్త్రీలునె యున్నారు. గవ్వకు X తి లేని వారు యధ్యము బయలుదేరిపిమ్మట నెం ద రో ఇ ట్టి సంఘములను తెట్టి మహా వై భవ ము ననుభవించుచున్నారు. కూటికి గతిలేకుండనుండిన స్త్రీ లిద్ద రిపుడు పెద్ద మోటారు బండిని, పెద్ద మేడ, పెద్దతోట, బంగ శాను కొని, గొప్పగొప్ప వింతలుచేయుచు మహారాజ భోగ మనుభవించుచున్నారు. వీరి ధార్మిక సంఘమును నెట్లెంబరు ౭లలో నేర్పరచిరి. అప్పటి నుండియు వీరికి ధర్మాగ్రమే నాడును 40 పానులకు తక్కువ రాలేదు. ఇంకొకడుసానుకు 25 పానులనద్దె ఇచ్చియొక చిన్న గుడిశలోనుండు వాడిపురు సానుకు 2౦౦ పానులద్దెయిచ్చి పెద్దమేడలో కాపుగమున్నా రు. ఇట్టి మోసగాండులలో చాల మంది సగుటున రోజుకు 8 పానులవంతున నెలకు 240 పానుల నాడ్చించు చున్నారు. వీరిలో చాల మంది ఆస్తిరీయా జగ్గనీదేశములవారే. వీరువర్గ గుణముగల వ రా ను దేశీ యు ల ను మోస ము చేసి భోగముల కను భ విం చు చు న్నారు. ఇప్పుడీ ద్రోహుల నందరిని వెరసాలకు పంపిరి. వీరిలో నొక ఆస్తిరీయాదేశపు స్త్రీకూడకున్నది. ఈమెతాను ప్రభ్యుని గొప్పయింటి దాననని పేరుపెట్టుకొనియు, పరిచారి కావేషమున పోటోగ్రాఫు తీయించుకొని గొప్పగొప్పవారి పోషణసంపాదించుకొనినది. ఈ మోసగాండు బట్టలను మున్నగు వానిని పోగుచేసి అపహ రించి యున్నారు. వీరు ఏజంట్లు ఏర్పరచి వారికికమీషను ఇచ్చుచుండిరి. ఆపిజెంట్లొకరినిదిరిగి సామ్యుకమాలు చేసినం దుకు వారికికమీషనే రో-కోక్-కరికి 6 పానులు గిట్టు చుండెనని వారు చెప్పిరి.

బుద్ధవర్తంతి సందర్భమున సింహళమున గందరగోళము.

పైనికులు రావలసినవచ్చుట.

మొయి నెల 31 వ తేదీ సోమవారమునా గందరగోళ ము కాండీలో ప్రారంభమై చాల గామములకు వ్యాపించినది. ఆనాడురాత్రి 7 గంటలకు కొలంబోలోగూడ ప్రజలు కలవర పడి దుకాణములను మూసికొని, తలపగిలి తలనుండియు శోటి నుండియు రక్తము కారుచుండగ నొకముగలివాడు యువజన సంఘసమీపమునకు రాత్రి 9-౩0 కు వచ్చివా తలపగులకాట్టిరి నన్ను క్షింపుడోయ్యచెను. పోలీసు భటుకు పైనికులు నివసించు భవనమున పొరబడబోయినవారి నిద్దరిని పట్టుకొని ను మంగళవాడనూ దుదయమున వీధులలో చాల పోట్లా

టలు జరిగినవి. ఇట్టిగందరగోళములు జరుగుని పోలీసువారు తలచనందున వారుమాకునుసరికాలస్వయైది దుకాణములు దోచుకొనసాగిరి. కూ లీ లం ద రుకు పరులకు మానివేగిరి. పోలీసువారేమియును చేయలేక పోయిరి. 12 గంటలకు సరికి కొట్లాటని దుకాణములన్నియును మూయుబడెను. పగలు 1౦ గంటలకు 28 వ పంజాబీ పటాలముగోని గెం చుచి పైనికులు అల్లరి నడగియటకు పంపబడిరి. మానసి యులగు జే. బి. ప్రే జరుగాగు వీరిని నడిపించిరి. గుంపు వారిమీద రాళ్లు కుచ్చిరి. ఎటులకో గుంపును పారదోలి నైరుకును ముఖ్యస్థానములలో చిన్న చిన్న గుంపులకొంద నుంచిరి. కొలంబో నగర రక్షక నై ర్యమువాగుగూడ మోటారుబండ్లమీద గుండరగోళము కలిగిన ప్రదేశమునకు వెళ్ళిరి. వీరు వీధులలో కాపుగాయును దోపిడి చేసి సాత్తు నెత్తుకొని పోవుచున్న వారిని కొందరినిపట్టుకొనిరి. దొరతమువారియ్యుత్రకాలకద్ద గుంపాక ఇంటికిగిడ్డి నుట్టింది. నాల్గోడూరు నిల్దాటుకొనుటవలన చాల జడిసిపిగా యుక్రము కి ఘ్రుమగ వచ్చి చల్లార్చినందున ప్రమాద మధికముగ కలుగ లేదు. పేట స్టేషనుకకుటకున్న దుకాణములకు దోచుకొని తలు పులు పరులగొట్టి ఇంటి కప్పు విరుగ దొక్కి సరకులను వీధులలో విస చేతుగా ఎవరికి కొరికి వారి వారు తీసి కొనిపోయిరి. కొలంబో క్రిష్టునాలె మనసి గొప్ప వర్తక స్థానము. అందరి సామగ్రిలు 12లక్షలు విలువ చేయునని తెలియుచున్నది దీనిని, ధనవంతులగు మహమ్మదీయులే స్వీ చిరి. దీనిని గుంపువాగు దోచుకొనిరి.

తెలుగువారిని దోచుకొనుట.

హిందూదేశమునుండి వచ్చినట్టియు తెలుగుభాషను మాటలాడునట్టియు నిద్దరు, కాలి ఫోర్స్ యాను వెళ్లు జరూను ఓడకు వెళ్లుచుండగా గుంపు వారడ్డుదగిలి రు 11౨0 లు విలువ గల నోట్ల 6 నగదుకు దోచుకొనిరి. 1 కుకమున 1 సింగాలీవాడుకు వ్యవసాద్ద చనిపోయిరి. రై లులో పని చేయువాండుగూడ చాలమంది పుమాపేర పోయిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు కొంతసేపతో గలభాజరుకుచోటికి వెళ్ళిరి. బోల్లా లో మంగళ వారమునాడు, పగలు 11గంటలకుసరికి 4) బాబులు నాళము చేయబడెను. పోలీసువారాపతేక పోయిరి. 2) మం దిని పట్టుకొనిరి గాని వారిలో 5 గురు తప్పించుకొని పోయిరి. మృదనాలో తురకలు మధ్యను వారికి రెండు ప్రక్కలను సింగా లీలుండిరి. రాళ్లతోకొట్టికొనిరి చివరకు మధ్యాహ్నము 1-30 గంటలపుడు సింగాలీలు తురకల దుకాణములకు దోచుకొని యొకదుకాణమును తగులపెట్టిరి. అచట గూడ యుక్రము కొంతసేపటికి మంటల నార్పించి పెట్టులు కలిగిన వారిలో కొం దరిని వైద్యశాలకు పంపవలసి వచ్చినది

వేళాకోళముగ ప్రారంభమగుట.

మొట్టమొదట నుదయమున నొకడొక కర్రబట్టుకొని నవ్వును దారిని నడువసాగెను. వాడుకొన్ని దుకాణములలో దూరెను. కొందరి తలలు పగుల గొట్టెను. వాడు దీనినంతయును నవ్వునునే చేయసాగెను. 12 గంటలకు సరికి వేళాకోళము పోయి ప్రమాదముగ మారి డి 1 గంట మొదలు దోపిడి హెచ్చిపోయినది. ఆగ్రహదేశమునను సురాపాక పరదేశమునకు ప్రజలుచెలరేగిరి. మంగళ వారమునాటిరాత్రి పేటలో నెవ్వరును నిలుచుట సురక్షితము కావలదు తురకలు సింగాలీలను భేద మగు పక్షుటలేరు. పోలీసు స్టేషనులో నెడకులేరు. కొందరు ఖయీలీల నింకొక చోట సుందవలసి వచ్చినది. గామములు తులినవారిని చాలమంది నచటికి తీసికొని వచ్చిరి. వైద్య శాలలకు పంపవలసియుండెన 5 గురు చనిపోయిరి అప్ప టికి తెలిసినది. ఈ గందరగోళములకు యధ్యము కారణము కాదు. వీరుగాలి పాద్యులు మహమ్మదీయుల పై జాడ్యము చూపిరి. నూనారు దేలియా నుండి జూపును నెల 1 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 2-35 గంటలవేళ నొక తంలివార్త వచ్చినది. ఆ తంలివార్తలు పరిశ్రాధికారి బాగుగా విమర్శించెను. చాల మాటలకు తగ్గించి ముఖ్యమోస మాటలకు మూలమో మాకుపంపి రి. అండిటులనున్నది ౧౧౦౦౦ మంది దోపిడి గాంగ్రుకాండి నుండి పుసలావారు వచ్చిరి. ఇటుండి రంబోడా మీదుగా నవరా ఎలియాకు వచ్చుచున్నారని నపురా ఎలియా లోని పైకోద్యోగికి తంలి వచ్చినది. నపురా విలియా నుండి పోలీసుసేనలను పోగుచేసి ఆయుధములను మందు గుండు నిచ్చి మోటారుబండ్లమీద రంబోడాకు పిసికొనివెళ్లు చున్నారు. కొలంబోనుండి జూలై 3-వ తేదీని ఇటుల నూకు తంలివార్త వచ్చినది. నిన్న కొలంబో నా కాశ్రయము సం దెరుమతి దిగుమతిపనులు కూలీలులేక నిలచిపోయినవి. చాల స్త్రీ మరులు నిలచిపోయి:వి. ఆగ మీలైర్ స్త్రీ మరులు కొలం బోలో దిగుమతిచేయవలసిన సామానులకు దిగుమతి చేయవం డ చే పోయినవి. కాని స్థితిగతులలో మాస్సు కలుగుచున్నది. గందరగోళము తగ్గిపోయినది” అని మదరాసు ప్రైయ్యుపత్రిక వ్రాసినది.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT

EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

BIRTHDAY HONOURS.

LONDON, June 2.

The following Birthday Honours are announced.—
Barons.

Sir Francis Bertie, British Ambassador in Paris.
Sir Kenneth Muir-Mackenzie.

Privy Councillors.

Lord Robert Cecil, P. C.

Sir John Jordan P. C.

Mr. F. D. Acland, M. P.

Mr. H. T. Baker, M. P.

Mr. G. Cave, M. P.

Mr. H. E. Duke, M. P.

Mr. J. M. Robertson, M. P.

Esquires.

Mr. Frank Bowden the cycle manufacturer.

Mr. A. H. Crossfield.

Mr. E. A. Gosling, M. P.

Sir Henry Norman, M. P.

Sir Gilbert, Parker, M. P.

Mr. Lyle a member of the Sugar Commission.

Mr. C. B. Malcolm Seton, India Office.

Knight of the Garter.

Earl Kitchener, G. C. M. G.

Sir James Renell Rodd, British Ambassador in Rome.
G. C. M. G.

Mr. H. L. Duff, Chief Secretary, Nyasaland.

Mr. F. Bowes, Collector of Customs, Ceylon.

Mr. W. G. Maxwell, Adviser to the Kedah Government.

Brigadier-General Aldout, in recognition of his services during the disturbances at Singapore.

Mr. Hewlett, Acting Consul at Shanghai.

Major Bryant, for military services in Togoland.

Honorary C. M. G.

French Lieut-Col. Merola, for military services in Togoland.

Knight Bachelor.

Mr. A. Wood Ranton, Chief Justice, Ceylon.

The Premier's list contains twenty knightships including—

Mr. Charles Fryer, Superintending Inspector, Board of Agriculture and Fisheries.

Dr. Frederick Needham.

Mr. Chiozza Money, M. P.

Mr. William Pearce, M. P.

Dr. J. Mackenzie, Heart Specialist.

Mr. W. P. Nevill, Stockbroker.

Mr. Edward Rigg, Superintendent of the Operative Department of the Royal Mint.

G. C. B.

Sir George Buchanan, British Ambassador in Petrograd.

Lord Reading, the Lord Chief Justice of England.

General Sir Bruce Hamilton.

K. C. B.

Lieut.-General E. C. Bathane.

Lieut.-General W. P. Campbell.

Major-General W. H. Birkbeck.

Major-General G. K. Scott Moncrieff.

Baron Miquel.

Various honours have been conferred on prominent men in the Ordnance and Ammunition Factories.

Honours to Australasians.

The Distinguished Service Order for gallantry in the Dardanelles has been awarded to eleven Australasians, who also figure largely in the lists of Military Crosses and Distinguished Conduct Medals.

Honours for Gallantry in Flanders.

The "London Gazette" announces the award of 328 Distinguished Conduct Medals to men for gallantry and devotion in Flanders.

Brevet Colonel.

Major Wigram, Equerry to the King, has been made Brevet Lieut.-Colonel.

The Air Raid on London.

Inquest on Two Victims.

The Coroner's Remarks.

LONDON, June 2.

At the inquest on two Zeppelin victims the Coroner complimented the Metropolis on its quietness and coolness and said he was confident that it would always be so. He remarked that enhanced recruiting was the best answer to the raid. The deceased were found kneeling together at the bedside, and the husband's arm was round his wife. Their clothes had been burned off.

The Verdict.

The Jury returned a verdict that two peaceable civilians had died from suffocation and burns, having been murdered by the Germans.

Death of Another Woman.

Another woman, who jumped to escape a fire, has died.

TELEGRAMS.

The "Blockade."

Another British Steamer Sunk.

Torpedoed in North Sea.

LONDON, June 2.

The British Steamer "Saidieh," of the Khedivial line, from Alexandria for Hull, has been torpedoed in the North Sea. Seven of the crew and a stewardess were drowned in the lowering of a boat. The remainder were rescued.

A Gymkhana at the Front.

Indian Troops at Play.

LONDON, June 1.

Reuter's correspondent at Headquarters describes a unique event in Flanders when a Gymkhana among the Indian troops was held some miles behind the firing line. The French, British and Algerians were among the spectators. The most interesting feature was a display of trick riding by Indian cavalrymen. The fitness of the Indians, both men and horses, was amply demonstrated, and all the men are most keen to come to grips with the enemy.

FRANCE.

The Capture of Ablain.

French Infantry's Brilliant Feat.

LONDON, June 2.

PARIS.—The value of German communiques is shown by a recent announcement in Berlin that the Germans withdrew their small garrison from Ablain unnoticed by the enemy in order to avoid useless loss. The fact is that the French capture of the last portion of Ablain on the 28th and 29th May was a most brilliant feat. It was a lovely day and the infantry, exhilarated by sunshine, rushed to assault the German stronghold in the cemetery. The sunken road beyond the cemetery was reached and the French rushed back along this, surrounding the Germans, a hundred of whom were shot or bayoneted. The remaining five hundred capitulated.

A Startling Apparition.

The French second line was about to advance when it was startled by the apparition of a dense column running out with hands raised and leaping like hares, fearing annihilation by their own artillery. They reached the French lines panting. Everything occurred in a quarter of an hour. Night was now falling, but the French rushed on and captured a group of houses and then a fort full of stores and supplies. There was half an hour's battle with hand grenades, but the German resistance was feeble.

The Final Conquest.

Next morning the vicarage, church, and remaining houses were taken and twenty survivors of several hundred Germans were captured, the remainder perishing by the bayonet or fire from the German artillery, which mercilessly bombarded comrades and foe alike when it was seen that the village was lost.

A French Bulletin.

LONDON, June 3.

PARIS.—A communique says:—The British stormed Chateau Hooze near Zonnebeke with the bayonet.

The French repulsed a German counter-attack south-east of Neuville, afterwards advancing and taking prisoners.

The French division which captured Carey, Ablain and the Souchez refinery took 3,100 prisoners and buried 2,600 German dead between May 9th and June 1st. The division itself lost 3,300, mostly slightly wounded.

A French Report.

LONDON, June 2.

PARIS.—A communique says the French are fighting resolutely in the region of Arras and have taken 450 prisoners at Neuville alone.

RUSSIA.

Operations in the Baltic.

German Commander of Libau Captured.

LONDON, June 2.

PETROGRAD.—A Russian patrol has captured General Pritwitz, the German commander of Libau, with several officers. The Russians killed or captured the General's escort. The General was slightly wounded.

Momentous Battle at Przemyśl.

LONDON, June 3.

PETROGRAD.—The momentous character of the battle at Przemyśl is shown in to-day's communique. The enemy's heavy guns up to sixteen inch calibre attacked the north front in the region of forts ten and eleven. Both had been completely demolished by the Austrians before the latter surrendered Przemyśl. We repulsed the attack but the enemy succeeded in taking several of our guns which had bombarded the enemy's columns till they reached almost to the muzzle and till the last shell was spent. We captured a further two hundred prisoners in fort seven together with eight quickfiring. Fighting between the Vistula and Przemyśl is again becoming very stubborn. We gained somewhat important successes on the lower San taking villages of the point of bayonet. The Russians in the village of Kalukouva alone captured twelve hundred men with twenty-two officers and eight quickfiring.

The situation is stationary from Przemyśl to the Great Dniester Marsh. The enemy has concentrated heavy guns and brought up reinforcements between Lysmenitz and Stryj. Their large masses achieved some successes on the night of the 31st May and fighting continued next morning. We took part of the enemy's position and made prisoners. Elsewhere on the front a series of minor Russian successes have been achieved.

TELEGRAMS.

The Battle Round Przemyśl.

ALLAHABAD, June 3.

The following is a "Pioneer" Special Cable:—
Fighting on the San continues to be indecisive in character. The enemy in this direction sustained losses of the nature one would scarcely have imagined possible before. The strength of the Russian position is that our allies have been able to inflict these losses besides denying Germans victory after their advance. The German losses alone constitute a reverse for the central empires. Although the Russians have had losses they can afford them and the losses are not on the same scale as the enemy's casualties. The Grand Duke as always is indifferent to mere geographical conditions provided he has fairly suitable ground to inflict losses on his adversary. The holding of Przemyśl has had no special significance since the Austrian army there and its equipment were captured. The occupation of the town means nothing to the Russians whose chief concern it has been to destroy the enemy. It is estimated during their retreat that the Russians caused Austro-Germans over 300,000 casualties. This carnage has no counterpart in many other operations and as a result Germany will draw prematurely on her reserves without having secured decisive success or influenced the decision of Italy as was her obvious intention. Heavy losses are suppressed in German newspapers but those of Vienna have been franker admitting appalling casualties. The Russians have taken about 60,000 prisoners and 40 field guns.

The Bzura-Rawka Battle.

A Diversion from Galicia.

LONDON, June 2.

The battle on the Bzura-Rawka is regarded as merely a diversion from Galicia, where a momentous decision is approaching. The forts which the Germans attacked were twenty to twenty-five miles from Przemyśl.

TURKEY.

Two Transports Torpedoed

by a British Submarine.

LONDON, June 2.

ATHENS.—A telegram from Constantinople says that the British Submarine in the Sea of Marmora has torpedoed two Turkish Transports bound for the Dardanelles.

Turkish Steamer Sunk, and Valuable Captures Made.

SINLA, JUNE 3.

Further details of the vigorous pursuit up the Tigris river carried out by our troops on 1st June have been received, from which it appears that the Turkish steamer "Bulbul" was sunk and two large steel lighters, three country boats and some three hundred prisoners were captured. A barge conveying three field guns with ammunition and a mine also fell into our hands.

ITALY.

Italian Premier's Magnificent Speech.

Accuses Austria and Germany of breach of Faith.

The Future of Humanity Secure.

LONDON, June 3.

ROME.—Signor Salandra delivered a magnificent speech to-day in the Hall of the Capital. Replying to German taunts he affirmed that this was a holy war for Italy. What right had Germany and Austria to speak of an alliance or respect for treaties who trampled upon all documents and public rights. Austria had absolutely desired this war. She had refused British mediation and had thought Italy feeble, blustering and incapable of enforcing her rights by arms. Austria and Germany had been utterly disloyal to Italy during the war in Libya. Austria had threatened to attack Italy if the latter fought Turkey in Europe and had prohibited the occupation of China. That was how the alliance operated. Signor Salandra emphasised that if Italy had accepted Austria's ridiculous concessions Italy would have become a vassal of Austria and Germany. Now the dream of universal German hegemony was shattered and a new world had arisen ensuring the civilisation and future of humanity.

Signor Salandra in conclusion said "We shall conquer and shall obtain our wishes not by aid of concessions but by our strength and by our rights."

Italy's Financial Questions.

To be Discussed at Nice.

LONDON, June 3.

The Press Bureau announces that the Chancellor of the Exchequer, the Governor of the Bank of England and the Financial Secretary to the Treasury will meet the Italian Minister of Finance at Nice this week to discuss financial questions arising from Italy's entry into the war.

Wireless Stations Destroyed.

LONDON, June 3.

ROME.—It is officially announced that on Tuesday the Italian fleet cruised through the Dalmatian Archipelago and destroyed wireless and observation stations. The enemy did not appear.

A Most Important Italian Success.

LONDON, June 3.

ROME.—An official announcement says that the Italians have firmly occupied the ridge of Montenegro seven thousand feet high across the river Isarno and six miles north-west of Tolmino. This is a most important Italian success hitherto as the first Austrian barrier defence is penetrated. The enemy's repeated violent counter-attacks have been everywhere repulsed but indicate that the Austrians take a serious view of the situation.

TELEGRAMS.

A German Transport Torpedoed.

It is officially announced that a British submarine torpedoed a large German transport in the Sea of Marmora Yesterday.

LONDON, June 1.
PARIS.—The Communiqué says:—Very violent infantry battle is still raging eastward of Bezotte. Hitherto there has been no alteration of position on either side. The French have taken eight hundred prisoners at the Labyrinth in the last two days.

A Meeting in Honour of Sir Krishna Gupta

LONDON, June 3.

Mr. Montagu presiding at a dinner in honour of Sir Krishna Gupta on the completion of his term of office on the India Council said:—Sir Krishna Gupta was gifted above all his Colleagues with far seeing patience and with eyes steadfastly fixed on the future.

The Jam Saheb of Nawanagar and Mr. Roberts late Under Secretary for India also spoke the latter saying that he had a fellow feeling with their guest he himself not having long survived his departure. He urged that the death of Mr. Gokhale and other changes should not cause discouragement. Indians might be confident that the loyal aid of their country would yield a rich fruit in years to come.

Sir Krishna Gupta replying said he was gratified with the testimony that his work at the India Office had been appreciated by his official colleagues as well as by his countrymen. He urged that at the settlement conference after the war India, as the corner stone of the Empire, should be represented equally with the Self-Governing Dominions.

The King's Birthday.

RANGOON, June 3.

Bombay Governor's Stay in the Capital.

BOMBAY, June 3.

Arrival of the Mail Steamer:

BOMBAY, June 4.

The steamers "Salsette" with the English mails of the 15th ultimo arrived in Bombay at daylight to-day. The Punjab Postal Express will leave the Victoria Terminus at 1-30 P. M. Madras Express following 10 minutes later and Calcutta Express at 2 P. M.

Mail Steamer Report.

BOMBAY, June 4.
The postal express train conveying the inward foreign mail leaves Bombay to-day at 13.40 hours.

SOUTH INDIA.

A Violent Thunderstorm in Bangalore.

BANGALORE, June 3.

A thunderstorm of exceptional violence swept over Bangalore yesterday afternoon, bringing down trees all over the town, besides damaging electric lighting power cables in many parts. It was feared that the station would be entirely without light last night. In the city a passing horse fouled a live wire and was electrocuted, while in the station a Hindu child is reported to have been washed away in the main channel. Two inches of rain were registered.

Weather Report.

There has been an increase of rain in the Peninsula. Rainfall continued in Burma and North-East India. A few falls also occurred in Kashmir. The chief amounts are Aiyab 3 ins. Mytkyina 2. Silchar 6, Cherrapunji 4, Shillong and Bogra 3, Cox's Bazar, Dinajpur and Darbhanga 1, Patna 3, Bangalore 2.

Earthquake Report.

A shock of slight intensity at its origin about 350 miles away was recorded by the Simla Seismograph at thirteen hours forty minutes yesterday.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

THE HOUSE OF LORDS MEETS.
ANGLO-ITALIAN FRIENDSHIP.

Lord Crew's Speech.

Lord Lansdowne's Assurance.

LONDON, June 3.
The House of Lords reassembled to-day with Sir Stanley Buckmaster on the Woolsack.

Lord Crewe stated that Italy, by joining the war had placed the Anglo-Italian relations on a far firmer basis even although Italian art, letters, and genius had long exercised a peculiar fascination for Britons who always sympathised with Italy's noble struggles for liberty. There had never been a more popular figure in the streets of London than General Garibaldi. He declared that the auguries were happy and that the two nations looked forward to a great final success. Lord Crewe reiterated Mr. Asquith's reasons for forming a coalition.

The Marquis of Lansdowne who was sitting next to Lord Crewe said that he had always been convinced since the war that a Coalition was inevitable. Speaking for the last time on behalf of the Opposition he assured the Government of their whole-hearted support.

Plague Mortality.

SIBLA, June 3.
During the week ending the 29th May the total plague mortality for all India stood at 8912 - against 7920 cases. The following are the provincial figures:—Bombay 155, Madras 2, Bengal 5, Bihar and Orissa 70, United Provinces 133, Punjab 124, Central Provinces 1, Mysore 8, Hyderabad 1, N. W. F. Province 37, Kashmir 163. Report from Burma was not received. Delhi, Central India, Rajputana and Beluchistan reported a clean bill of health.

పుత్రస్త్రియేన వర్ణితం
 మిమిసిన్మంశల్ల జమల్నూరు న్మృషిజనలో నిక్షింపి
 విభక్తపు క్షణ జగనవని జమల్నూరు పశేభుడను చెంగల
 పత్రతప న్రాయుచున్నాడు:—కుజానాను ఫిగ్యావిగాను
 చమావోషేకు మరియెరుగుచు నుద్దాహరణగా గల
 కెటలో ఫిగ్యాది యాక్రంది విధముగా చెప్పినది
 ఫిగ్యాదియే కనీయియందును ప్రక్కనే ముగిసి నియోధండా
 ముద్దాయి లర్థకాత్రివేళ ఫిగ్యానియింటి వాక్రమింతుకొని
 మొదట మగవారిని వానాకరణ మొనలైనవానితో బిశేష
 ముగి కొట్టి బల మని పాగా నింపిరి. అతలకు
 అసహాయురాలు గానున్న స్త్రీస్తుంభము చూచుచేసికొని ము
 ద్దాయిల దొమ్మి చెప్పులనుండి తిప్పియింతుకు వెళ్ళుచున్న
 చెను. కాని యెంత తొంపుతో వెంటలూడినను బలంతు
 లగు అగ్రురముగూర్చితే వానినుండి తిప్పించుకొనలేక పోయెను
 తుదకు ముద్దాయి లాస్త్రీని పట్టుకొని యొకపొలములోని
 కిడ్డుకొనిపోయి, ఎంత యాటించి కలహించి ఎంత ద్రోహము
 తో వేడుకొనినను విక ఆస్త్రీకి స్వామియగు తనను గొల్పింత
 ము జతపులకలె బలాత్కారముగ వెంటికి తిరుగుట మా
 స్త్రీ సాగ్రాలి దాచివెట్టుటకై యింటింటికి ప్రవృత్తకాని ఆ
 యిండ్లవారు తలపులు కేటకరై. (ఇప్పుడ యిండ్లవారు
 సాక్షులుగా నమను చేయఁబడినారు.)
 తుదకా స్త్రీ మొదటి ముద్దాయుంటికి తీసికొంటుండి యా
 రాత్రిచెల వెట్టుటదేను. మునుపాఁడు వెల్లవారి కలకృష్టములు
 తీర్చుకొనలేననెడి మిషతో ఆస్త్రీ ఆయింటిండ్ల కిప్పించు
 కొని పొరింటికి పాటేపోయెను; అయింటిండి మరయొక
 యింటికి కొనిపోయెను. అకడపటికల్లా నుమామృదీయ
 నిది. అక్కడ తిరిగి నూస్త్రీ ముద్దాయి కిప్పించబడినది.
 ఇంతలో ఈ ఘోరకృత్యము వెల్లడియయ్యెను.
 పిర్గ్యాస్త్రీయొక్కప్రయోధు జనస్థులతోను రాజకీయోద్ద్యోగి
 రాసయన, చాలసేపువేది, దాగ్గిదాటకు పోగిదాటను వికరత
 ఆస్త్రీని ఆతెజువండి నిదరించిరి. ఆస్త్రీయు స్త్రీయొధుడు
 నైర్దులచే పరిక్షింపబడిరి. బలాత్కారముగ వెంటిటలా,
 ఆస్త్రీయొక్క పొత్తికనుపు ప్రాజానియనముగ చెడిన
 దట. ఆయుధముల యెంటిపొరకు గెం నాయము మున్న
 వట. పోలినవారు జీకన్యకకలగఁగఁగిపోగఁగిపోని ఫిగ్యాది
 మేజ్యోటుకొట్టులో వాగ్యుతాలెచ్చెను. మేజ్యోటుగాను
 ముద్దాయిలను పట్టుకొనటకు వారంబు బాపించెయింటికి క్షణ
 జుగుచున్నది.

చేపనుకొని చనిపోయింది.

కొందరు చేపలను బట్టువాండు. చిన్న చేపలను వోటితో కొరికితంపెదరు. మాటావాడర్థ వోటివీరూ నొందు చేపలను బట్టుచుండెను. ఒక చిన్న చేప గొంకగా తూములుచును. చేయుచున్న దానిని కొరికితంపెదరని ప్రయత్నంబన నబ్బిట్లుపడి వాని గొంతుకలొనకలయి గొంతుకడ్డనుపడెను. వాడువానిని వెళ్లగ్రనుటకు కన్నప్రయత్నములు చేసినునాడు. చివలెంపలికి రాలేదు. వాడు ప్రాణభీతిచే నూరకెంబు చురుగునొనడు. వానిని ముట్టాలొని వైద్యులవల నీసికొనివెళ్లెను. డాక్టరులు దోసనీ గారు ప్రమాదనీతిని కరివెట్టి తులసి శస్త్రము చేసి గొంతుకలొ నూడుయొనెనవేయించిన చేపను తీసికొని ఈ యాంధ్రశస్త్రముచే మునుపెదర వాడు మరొప్పుగలవలెకు చని పోయెను.

వార్తలు

దేశీయ వార్తలు, సామాన్య వార్తలు.

(సర్వ సామాన్య వార్తల వార్తలు)

హిందూ దేశీయ వార్తలు (సామాన్య వార్తలు) సమాచారము లేనందున దేశీయ వార్తలు 1871 వ సంవత్సరమునందు సర్వ సామాన్య వార్తలు అను బాంబాయి గవర్నరు గారి వ్యాసమును చూపు. ఇండియా అసోసియేషన్ వారి యెటుట బదిలీ పారదోలిరి. హిందూ దేశీయ వార్తలు కా భారతీయ వార్తలు అససామాన్యముల వ్యవహారములెట్లు చర్చించుచు యెట్టి ప్రాయములెట్లు (ప్రాయములను మాత్రము నా యుద్ధేశము ఈ విషయముల మాత్రము) (సామాన్యమునకు చెప్పి పరి రాజధాని (సామాన్యమునకు చాల కృత్యముగలదు. గ్రామ వేదాలయము మహారాష్ట్ర (గ్రామరచనము, దక్షిణ భారతీయ జనాభాను సారాధికము. మహారాష్ట్ర (సామాన్యమునకు విశేషముగా మారుతీ దేశాలయములను (మాను మంతుడు) ఇండియా, భారతీయ దేశాలయముల కొద్ది గాను గలవు. శ్రీరామ దేవీ ఆదర్శము క్రియకు భర్త, సీతా దేవి యెట్టి దానికమున భార్యయో, మామంతుడెట్టి దా ర్శనమున భర్తయో తలంపబడుచున్నాడు. మామము నకి రోకనముచారులను విని వారి నర్పించి తన యజ మానునికి వినిపించుటయందు గొప్ప యాస కి యగుటచే మా రుతి దేశాలయముల (సామాన్యములకు మనోహరమునవి. గ్రా మచానకము కర్మములెట్టిది పేరయినను రాజకీయసాంఘిక ధార్మిక కృత్యములను గురించి అర్హతలకును తేలింద నుండు మహారాష్ట్ర (సామాన్యము) వాక్కులను వివరల యనన మారుతీ దేశాలయమునకే వెళ్లవలయును. సాయం కలము వేళ పనులు పూర్తి కాగానే (సామాన్యము) దేశాలయ మునకు దేశమునకును మనమునకును విశ్రాంతి కొరకయి వెళ్లెను. "అన్నట్లు మిశ్రమ చేయుదురు" అని నే నొక ని పదాని. "అయ్యో, మేమేమి చేయుచున్నాము వెద్దలు భామ వివరలను విని. తెలివి తక్కువ పట్టుకొనినాండ్ల ప్రసంగ ములగాక మరేమిటి. తెలివితక్కువ నోటిగుండవచ్చున దేదయ యనను (వేలెదము. గతించిన కొన్ని మాసములనుండియు మామచ్చలకు యుద్ధమును గురించినవి. సర్కారువారికి జను ముకావలయుననుచు. "యద్ధముతో మిశ్రమ నోటి" యని యడుగగా జను ముత్యంబు మిశ్రమ జనాభానుగడిచి. "మగడు మారవలయునని ఎవరికి కోరికయుండును! ప్రస్తు తిపు మగడు (విడిమి గవర్నరు మంతు) కింద ఆతయు మేమ ముగానున్నది. తనకున్న బంగారమునంతయు చేతికరకు తిగిలిం చుకొని వెళ్లెను ఎవరికయిన భయములేదు. ప్రాత్యమగడు ఎటువంటివాడో ఎవరికేమి తెలియను?" నెయింతువాలు క్ర స్తువులకు మనోహరములను మనవు హిందువులకు భర్తయిం టి యజమానియనిగా, అతియెడ భయభక్తులగు భార్యయే శాశ్వతము, భార్య యెల్లప్పుడు భర్తయొద్దలకుపోయి తన స్వతంత్రము నయితేమెట్లు పోగట్టుకొనుచో అట్లే ప్రజలు భార్యలనియు, సర్కారువారు భర్తలనియు, వారిలోబడి యుండవలయుననియు ఈ కృతుల తత్వము. అయితే నేరాజీయ తత్వములకు గొప్ప మామమునందే ప్రభుత్వం బరములగుటని కనిపెట్టుటకే వీలు పడినది. మారుతీ దేశాలయము అన్ని కులములవారికిని సమావేశ ప్రదేశము. ఇప్పుడు హిందూమత, తిక్కవతులము తారతమ్యము లేదు. అందరునుకలసి ముచ్చటలాడుదురు. ప్రజా ప్రభుత్వం బర చిహ్నములను నిందు బాడగట్టుచున్నది. మాలవాడు నీనుడుగా జూడబడుచున్నాడు, వారిని వెతుకుచులవారు ముట్ట కపోయినను, ఈ మామతీ రచ్చకూటములలో వారురొద్ది పని జరుగదు. వారు ఇతివలకంటే కొంతమొదలమున కూరు చుండును. కాని అందరికంటే బాడే ఎక్కువ కడగబోతు. వాడెంతి అధిమాధుని నీతియందున్నాడు, (సామాన్యమునందు వానికెట్టి సామర్థ్యముగలదో, వాడుతేది యెట్లు జీవితము పూర్తి కాదో, ఎట్లు యితరకులముల వారికి జరుగదోచూడును. అం దకును ప్రభుత్వమున కవసరమయినవారే; ఒకరు లేనిది యింకొ కరికి జరుగదు, అని వాగుగా గుర్తెత్తిగి. యిందుటయే మహా రాష్ట్ర దేశమందు ప్రభుత్వములయిన నేమి, కుందీలు, మాలవాదిగ లయిన నేమి, ఎక్కువయిన కులములగానుండుటకును, అచ్చటి శ్రీ పురుషులలో నొకవిధమయిన మగతనముండుటకును కారణము.

దక్షిణ భారతీయ.

దక్షిణ భారతీయ వార్తలు (సామాన్య వార్తలు) సమాచారము లేనందున దేశీయ వార్తలు 1871 వ సంవత్సరమునందు సర్వ సామాన్య వార్తలు అను బాంబాయి గవర్నరు గారి వ్యాసమును చూపు. ఇండియా అసోసియేషన్ వారి యెటుట బదిలీ పారదోలిరి. హిందూ దేశీయ వార్తలు కా భారతీయ వార్తలు అససామాన్యముల వ్యవహారములెట్లు చర్చించుచు యెట్టి ప్రాయములెట్లు (ప్రాయములను మాత్రము నా యుద్ధేశము ఈ విషయముల మాత్రము) (సామాన్యమునకు చెప్పి పరి రాజధాని (సామాన్యమునకు చాల కృత్యముగలదు. గ్రామ వేదాలయము మహారాష్ట్ర (గ్రామరచనము, దక్షిణ భారతీయ జనాభాను సారాధికము. మహారాష్ట్ర (సామాన్యమునకు విశేషముగా మారుతీ దేశాలయములను (మాను మంతుడు) ఇండియా, భారతీయ దేశాలయముల కొద్ది గాను గలవు. శ్రీరామ దేవీ ఆదర్శము క్రియకు భర్త, సీతా దేవి యెట్టి దానికమున భార్యయో, మామంతుడెట్టి దా ర్శనమున భర్తయో తలంపబడుచున్నాడు. మామము నకి రోకనముచారులను విని వారి నర్పించి తన యజ మానునికి వినిపించుటయందు గొప్ప యాస కి యగుటచే మా రుతి దేశాలయముల (సామాన్యములకు మనోహరమునవి. గ్రా మచానకము కర్మములెట్టిది పేరయినను రాజకీయసాంఘిక ధార్మిక కృత్యములను గురించి అర్హతలకును తేలింద నుండు మహారాష్ట్ర (సామాన్యము) వాక్కులను వివరల యనన మారుతీ దేశాలయమునకే వెళ్లవలయును. సాయం కలము వేళ పనులు పూర్తి కాగానే (సామాన్యము) దేశాలయ మునకు దేశమునకును మనమునకును విశ్రాంతి కొరకయి వెళ్లెను. "అన్నట్లు మిశ్రమ చేయుదురు" అని నే నొక ని పదాని. "అయ్యో, మేమేమి చేయుచున్నాము వెద్దలు భామ వివరలను విని. తెలివి తక్కువ పట్టుకొనినాండ్ల ప్రసంగ ములగాక మరేమిటి. తెలివితక్కువ నోటిగుండవచ్చున దేదయ యనను (వేలెదము. గతించిన కొన్ని మాసములనుండియు మామచ్చలకు యుద్ధమును గురించినవి. సర్కారువారికి జను ముకావలయుననుచు. "యద్ధముతో మిశ్రమ నోటి" యని యడుగగా జను ముత్యంబు మిశ్రమ జనాభానుగడిచి. "మగడు మారవలయునని ఎవరికి కోరికయుండును! ప్రస్తు తిపు మగడు (విడిమి గవర్నరు మంతు) కింద ఆతయు మేమ ముగానున్నది. తనకున్న బంగారమునంతయు చేతికరకు తిగిలిం చుకొని వెళ్లెను ఎవరికయిన భయములేదు. ప్రాత్యమగడు ఎటువంటివాడో ఎవరికేమి తెలియను?" నెయింతువాలు క్ర స్తువులకు మనోహరములను మనవు హిందువులకు భర్తయిం టి యజమానియనిగా, అతియెడ భయభక్తులగు భార్యయే శాశ్వతము, భార్య యెల్లప్పుడు భర్తయొద్దలకుపోయి తన స్వతంత్రము నయితేమెట్లు పోగట్టుకొనుచో అట్లే ప్రజలు భార్యలనియు, సర్కారువారు భర్తలనియు, వారిలోబడి యుండవలయుననియు ఈ కృతుల తత్వము. అయితే నేరాజీయ తత్వములకు గొప్ప మామమునందే ప్రభుత్వం బరములగుటని కనిపెట్టుటకే వీలు పడినది. మారుతీ దేశాలయము అన్ని కులములవారికిని సమావేశ ప్రదేశము. ఇప్పుడు హిందూమత, తిక్కవతులము తారతమ్యము లేదు. అందరునుకలసి ముచ్చటలాడుదురు. ప్రజా ప్రభుత్వం బర చిహ్నములను నిందు బాడగట్టుచున్నది. మాలవాడు నీనుడుగా జూడబడుచున్నాడు, వారిని వెతుకుచులవారు ముట్ట కపోయినను, ఈ మామతీ రచ్చకూటములలో వారురొద్ది పని జరుగదు. వారు ఇతివలకంటే కొంతమొదలమున కూరు చుండును. కాని అందరికంటే బాడే ఎక్కువ కడగబోతు. వాడెంతి అధిమాధుని నీతియందున్నాడు, (సామాన్యమునందు వానికెట్టి సామర్థ్యముగలదో, వాడుతేది యెట్లు జీవితము పూర్తి కాదో, ఎట్లు యితరకులముల వారికి జరుగదోచూడును. అం దకును ప్రభుత్వమున కవసరమయినవారే; ఒకరు లేనిది యింకొ కరికి జరుగదు, అని వాగుగా గుర్తెత్తిగి. యిందుటయే మహా రాష్ట్ర దేశమందు ప్రభుత్వములయిన నేమి, కుందీలు, మాలవాదిగ లయిన నేమి, ఎక్కువయిన కులములగానుండుటకును, అచ్చటి శ్రీ పురుషులలో నొకవిధమయిన మగతనముండుటకును కారణము.

దేశీయ వార్తలు (సామాన్య వార్తలు) సమాచారము లేనందున దేశీయ వార్తలు 1871 వ సంవత్సరమునందు సర్వ సామాన్య వార్తలు అను బాంబాయి గవర్నరు గారి వ్యాసమును చూపు. ఇండియా అసోసియేషన్ వారి యెటుట బదిలీ పారదోలిరి. హిందూ దేశీయ వార్తలు కా భారతీయ వార్తలు అససామాన్యముల వ్యవహారములెట్లు చర్చించుచు యెట్టి ప్రాయములెట్లు (ప్రాయములను మాత్రము నా యుద్ధేశము ఈ విషయముల మాత్రము) (సామాన్యమునకు చెప్పి పరి రాజధాని (సామాన్యమునకు చాల కృత్యముగలదు. గ్రామ వేదాలయము మహారాష్ట్ర (గ్రామరచనము, దక్షిణ భారతీయ జనాభాను సారాధికము. మహారాష్ట్ర (సామాన్యమునకు విశేషముగా మారుతీ దేశాలయములను (మాను మంతుడు) ఇండియా, భారతీయ దేశాలయముల కొద్ది గాను గలవు. శ్రీరామ దేవీ ఆదర్శము క్రియకు భర్త, సీతా దేవి యెట్టి దానికమున భార్యయో, మామంతుడెట్టి దా ర్శనమున భర్తయో తలంపబడుచున్నాడు. మామము నకి రోకనముచారులను విని వారి నర్పించి తన యజ మానునికి వినిపించుటయందు గొప్ప యాస కి యగుటచే మా రుతి దేశాలయముల (సామాన్యములకు మనోహరమునవి. గ్రా మచానకము కర్మములెట్టిది పేరయినను రాజకీయసాంఘిక ధార్మిక కృత్యములను గురించి అర్హతలకును తేలింద నుండు మహారాష్ట్ర (సామాన్యము) వాక్కులను వివరల యనన మారుతీ దేశాలయమునకే వెళ్లవలయును. సాయం కలము వేళ పనులు పూర్తి కాగానే (సామాన్యము) దేశాలయ మునకు దేశమునకును మనమునకును విశ్రాంతి కొరకయి వెళ్లెను. "అన్నట్లు మిశ్రమ చేయుదురు" అని నే నొక ని పదాని. "అయ్యో, మేమేమి చేయుచున్నాము వెద్దలు భామ వివరలను విని. తెలివి తక్కువ పట్టుకొనినాండ్ల ప్రసంగ ములగాక మరేమిటి. తెలివితక్కువ నోటిగుండవచ్చున దేదయ యనను (వేలెదము. గతించిన కొన్ని మాసములనుండియు మామచ్చలకు యుద్ధమును గురించినవి. సర్కారువారికి జను ముకావలయుననుచు. "యద్ధముతో మిశ్రమ నోటి" యని యడుగగా జను ముత్యంబు మిశ్రమ జనాభానుగడిచి. "మగడు మారవలయునని ఎవరికి కోరికయుండును! ప్రస్తు తిపు మగడు (విడిమి గవర్నరు మంతు) కింద ఆతయు మేమ ముగానున్నది. తనకున్న బంగారమునంతయు చేతికరకు తిగిలిం చుకొని వెళ్లెను ఎవరికయిన భయములేదు. ప్రాత్యమగడు ఎటువంటివాడో ఎవరికేమి తెలియను?" నెయింతువాలు క్ర స్తువులకు మనోహరములను మనవు హిందువులకు భర్తయిం టి యజమానియనిగా, అతియెడ భయభక్తులగు భార్యయే శాశ్వతము, భార్య యెల్లప్పుడు భర్తయొద్దలకుపోయి తన స్వతంత్రము నయితేమెట్లు పోగట్టుకొనుచో అట్లే ప్రజలు భార్యలనియు, సర్కారువారు భర్తలనియు, వారిలోబడి యుండవలయుననియు ఈ కృతుల తత్వము. అయితే నేరాజీయ తత్వములకు గొప్ప మామమునందే ప్రభుత్వం బరములగుటని కనిపెట్టుటకే వీలు పడినది. మారుతీ దేశాలయము అన్ని కులములవారికిని సమావేశ ప్రదేశము. ఇప్పుడు హిందూమత, తిక్కవతులము తారతమ్యము లేదు. అందరునుకలసి ముచ్చటలాడుదురు. ప్రజా ప్రభుత్వం బర చిహ్నములను నిందు బాడగట్టుచున్నది. మాలవాడు నీనుడుగా జూడబడుచున్నాడు, వారిని వెతుకుచులవారు ముట్ట కపోయినను, ఈ మామతీ రచ్చకూటములలో వారురొద్ది పని జరుగదు. వారు ఇతివలకంటే కొంతమొదలమున కూరు చుండును. కాని అందరికంటే బాడే ఎక్కువ కడగబోతు. వాడెంతి అధిమాధుని నీతియందున్నాడు, (సామాన్యమునందు వానికెట్టి సామర్థ్యముగలదో, వాడుతేది యెట్లు జీవితము పూర్తి కాదో, ఎట్లు యితరకులముల వారికి జరుగదోచూడును. అం దకును ప్రభుత్వమున కవసరమయినవారే; ఒకరు లేనిది యింకొ కరికి జరుగదు, అని వాగుగా గుర్తెత్తిగి. యిందుటయే మహా రాష్ట్ర దేశమందు ప్రభుత్వములయిన నేమి, కుందీలు, మాలవాదిగ లయిన నేమి, ఎక్కువయిన కులములగానుండుటకును, అచ్చటి శ్రీ పురుషులలో నొకవిధమయిన మగతనముండుటకును కారణము.

కల్లువలని లాభములు.

కల్లుతాగుటచే సామ్యము, దేశమును ఎందుకు గుల్లదేసి కొనెదరని నేను ప్రశ్నించుచున్నాను. "మేమేమి చేయుగలము? మాధూన్యములను గు స్వలముతో మేము మామంసార ములు పొట్టతోసికొనవలయును. మాయుండలలో పిల్ల తల్లిపాలు వదిలివేడనే కల్లుతాగుట వలయుచేయుచున్నాము. అందుచే ఆకలివుట్టు. కడుపునిండును. కొద్దిసంపాదనతో బ్రతికెదము. ఒకవేళ వెళ్ళువసామ్యము గడించినను భార్యలో వస్తువులు కొనుటకు వలెపడదు. మధ్యరత్తి చేత కొనెంచుకొనవలయును. అసలు భరయ్యతో మధ్యరత్తి తినునదెంతయో తెలియదు. కొర కలు అనుభవించుచున్నాము. తనకు రోగ్యమును సంతోషము నున్నది. వారు ఎటువంటి అల్లకను అల్లుయినను బహువా కాకుగా చక్కనిగడ్డితో అల్లెదరు. మలబాగు హిందూసంఘ ప్రభువులకు నంబూరి వాహ్యులచే యేర్పఱచబడిన భూమి కాసంఘము, వివాహకాసంఘము, ఆమవాండ్ల అక్కడ యజమానురాండుగా సుస్థితి మొదలగు కారణములన్నియు గలిసి ఈమహామలను మిక్కిలి యెక్కువైతియందుంచినది. ఈ సారాధికములలో కనబడుచున్న తెలివితేదీనారు కారు. మహారాష్ట్రలకలెనే సర్కారును, సంఘమును గురించి చర్చించుదురు. వారికి సామ్యముగలవలెనే తేకసాతేదు. ఒకసారివారిలో గొంతయిది పోటలను దీసికొనుటకు ఒకపేసీహినుకు వీరిని కూర్చు గా "మేము సర్కారు వారికి సయిత ము మా ఆత్మల నమ్మలేదు. పోటో గ్రామ కమ్యూనిటీ" అని లేచి పోయిరి. ఈ మనస్సులు కల్లుచుకాళ ములో త్రాగుటలకు పాపము చేయుచున్నామని ఎరింగియు న్నారు. (కొత్తములకు జూచినప్పుడు వెలవెలబోయి తలలు నలచుకొనెదరు. వెద్దలెట్లుములలో ఎవరికాచే యమునా

దేశీయ వార్తలు (సామాన్య వార్తలు) సమాచారము లేనందున దేశీయ వార్తలు 1871 వ సంవత్సరమునందు సర్వ సామాన్య వార్తలు అను బాంబాయి గవర్నరు గారి వ్యాసమును చూపు. ఇండియా అసోసియేషన్ వారి యెటుట బదిలీ పారదోలిరి. హిందూ దేశీయ వార్తలు కా భారతీయ వార్తలు అససామాన్యముల వ్యవహారములెట్లు చర్చించుచు యెట్టి ప్రాయములెట్లు (ప్రాయములను మాత్రము నా యుద్ధేశము ఈ విషయముల మాత్రము) (సామాన్యమునకు చెప్పి పరి రాజధాని (సామాన్యమునకు చాల కృత్యముగలదు. గ్రామ వేదాలయము మహారాష్ట్ర (గ్రామరచనము, దక్షిణ భారతీయ జనాభాను సారాధికము. మహారాష్ట్ర (సామాన్యమునకు విశేషముగా మారుతీ దేశాలయములను (మాను మంతుడు) ఇండియా, భారతీయ దేశాలయముల కొద్ది గాను గలవు. శ్రీరామ దేవీ ఆదర్శము క్రియకు భర్త, సీతా దేవి యెట్టి దానికమున భార్యయో, మామంతుడెట్టి దా ర్శనమున భర్తయో తలంపబడుచున్నాడు. మామము నకి రోకనముచారులను విని వారి నర్పించి తన యజ మానునికి వినిపించుటయందు గొప్ప యాస కి యగుటచే మా రుతి దేశాలయముల (సామాన్యములకు మనోహరమునవి. గ్రా మచానకము కర్మములెట్టిది పేరయినను రాజకీయసాంఘిక ధార్మిక కృత్యములను గురించి అర్హతలకును తేలింద నుండు మహారాష్ట్ర (సామాన్యము) వాక్కులను వివరల యనన మారుతీ దేశాలయమునకే వెళ్లవలయును. సాయం కలము వేళ పనులు పూర్తి కాగానే (సామాన్యము) దేశాలయ మునకు దేశమునకును మనమునకును విశ్రాంతి కొరకయి వెళ్లెను. "అన్నట్లు మిశ్రమ చేయుదురు" అని నే నొక ని పదాని. "అయ్యో, మేమేమి చేయుచున్నాము వెద్దలు భామ వివరలను విని. తెలివి తక్కువ పట్టుకొనినాండ్ల ప్రసంగ ములగాక మరేమిటి. తెలివితక్కువ నోటిగుండవచ్చున దేదయ యనను (వేలెదము. గతించిన కొన్ని మాసములనుండియు మామచ్చలకు యుద్ధమును గురించినవి. సర్కారువారికి జను ముకావలయుననుచు. "యద్ధముతో మిశ్రమ నోటి" యని యడుగగా జను ముత్యంబు మిశ్రమ జనాభానుగడిచి. "మగడు మారవలయునని ఎవరికి కోరికయుండును! ప్రస్తు తిపు మగడు (విడిమి గవర్నరు మంతు) కింద ఆతయు మేమ ముగానున్నది. తనకున్న బంగారమునంతయు చేతికరకు తిగిలిం చుకొని వెళ్లెను ఎవరికయిన భయములేదు. ప్రాత్యమగడు ఎటువంటివాడో ఎవరికేమి తెలియను?" నెయింతువాలు క్ర స్తువులకు మనోహరములను మనవు హిందువులకు భర్తయిం టి యజమానియనిగా, అతియెడ భయభక్తులగు భార్యయే శాశ్వతము, భార్య యెల్లప్పుడు భర్తయొద్దలకుపోయి తన స్వతంత్రము నయితేమెట్లు పోగట్టుకొనుచో అట్లే ప్రజలు భార్యలనియు, సర్కారువారు భర్తలనియు, వారిలోబడి యుండవలయుననియు ఈ కృతుల తత్వము. అయితే నేరాజీయ తత్వములకు గొప్ప మామమునందే ప్రభుత్వం బరములగుటని కనిపెట్టుటకే వీలు పడినది. మారుతీ దేశాలయము అన్ని కులములవారికిని సమావేశ ప్రదేశము. ఇప్పుడు హిందూమత, తిక్కవతులము తారతమ్యము లేదు. అందరునుకలసి ముచ్చటలాడుదురు. ప్రజా ప్రభుత్వం బర చిహ్నములను నిందు బాడగట్టుచున్నది. మాలవాడు నీనుడుగా జూడబడుచున్నాడు, వారిని వెతుకుచులవారు ముట్ట కపోయినను, ఈ మామతీ రచ్చకూటములలో వారురొద్ది పని జరుగదు. వారు ఇతివలకంటే కొంతమొదలమున కూరు చుండును. కాని అందరికంటే బాడే ఎక్కువ కడగబోతు. వాడెంతి అధిమాధుని నీతియందున్నాడు, (సామాన్యమునందు వానికెట్టి సామర్థ్యముగలదో, వాడుతేది యెట్లు జీవితము పూర్తి కాదో, ఎట్లు యితరకులముల వారికి జరుగదోచూడును. అం దకును ప్రభుత్వమున కవసరమయినవారే; ఒకరు లేనిది యింకొ కరికి జరుగదు, అని వాగుగా గుర్తెత్తిగి. యిందుటయే మహా రాష్ట్ర దేశమందు ప్రభుత్వములయిన నేమి, కుందీలు, మాలవాదిగ లయిన నేమి, ఎక్కువయిన కులములగానుండుటకును, అచ్చటి శ్రీ పురుషులలో నొకవిధమయిన మగతనముండుటకును కారణము.

మదరాసు సీజన్ 8 వార్తలు:— కడచిన మే నెం 29 వ తేదీతో కడచిన వార్తలను గురించి వి యా క్రింది తంతి వార్తలను పంపిడిచి:— వాన తిరువాన్మారు జిల్లాలో మిక్కిలి యధికముగ కురిసినది. పశ్చిమతీరపు జిల్లాలోను నీలగిరి జిల్లాలోను వాగుగ కురిసినది; కోమంబూరు జిల్లాలో నొక విధముగా కురిసినది. తనతనమండలములలో కొన్ని చోట్ల కురియునేలేదు. తేలలోని వైరు లొక విధముగాను వాగుగాను నున్నది. ఒక జిల్లయందలి భాగములలో మాత్రము వర్షమును మొగము వాచియున్నది. వలీ చెఱువు మొఱువైరుల కోరెలు జరగుచున్నవి. పంటలు మొత్తముమీద నొక విధముగాను యథా ప్రకారము గాను నున్నవి. వలీచెఱువు మొఱువైరుల యథా ప్రకారము వాటం బడుచున్నవి. కతువుల స్థితి మొత్తముమీద పొగగ నున్నది. గుంటూరు కర్నూలు తీరమునావల్ల జిల్లాలలోను గోదావరి జిల్లా దక్కను జిల్లాలు నెల్లూరు దక్షిణార్కాటు జిల్లాలు మధ్యను జిల్లాలు మధుర రామనాథపురము జిల్లాలు పశ్చిమ తీరమందలి జిల్లాలు వీరియొక్క భాగములలోను తప్ప నీటి కనతి నున్నదిగానున్నది. గుంటూరు కర్నూలు బల్లారి కడప దక్షిణార్కాటు జిల్లాలలోను, మరి యేడు జిల్లాల భాగముల లోను తప్ప తప్పకవర్షిగానున్నది. పశువులమేత నున్నదిగా నున్నది. తెలుల కొంచెము. హిందూజులు తోచుచున్నది

USE KATOL AND NO MOSQUITOES WILL WORRY YOU

మనుష్యులను చక్కచందము దోనులు, నల్లులు, చిరు లులు, చీమలు, ఈగలు ము న్నగు పురుగుల వాధలనుండి తొలగింపబడుదురు. ప్రపంచప్రసిద్ధివడిన జపాను వారిచే తయారుచేయబడినది

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిరుగులు మున్నగు క్రిములబుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. లోక 1-కి ల. 0 5-0.

కాటోలు కట్టలు

దోమలును, ఈగలును నశింపజేయును పారదోలును.

240 కట్టలుగల వెట్టె 1-కి ల. 12

మీ ఆహారవదార్థములకు చీమలును, పడకటిండ్లయందు నల్లులును, దోమలును, పుస్తకపేటికలను చిరుగులనుండి కాపాడును. ప్లేగు, మైథాయిడ్ మలేరియాగోగములు వాకుండు కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన మందనేరరు. అన్ని కిమిస్తు ద్రగిస్తు పావులలో వారకును. వి. అజన్ని, ఒసాక, జపాకోవారిచే తయారుచేయబడినది. హాలు ఏజెంట్లు:— టి. హార్ అందు కో, వై నాబాబు దోడ్, మదరాసు.

The Fascinating Perfume

OTTO DILBAHAR (REGD.)

అందరి మనస్సును రమింపజేయు

ఆటో దిల్ బహర్.

మహారాష్ట్రముగాని కొంతకాలమునకుట్టి ఆటో దిల్ బహర్ మనస్సులను కలదు. ఆటో దిల్ బహర్ సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము వాత్తుగాలేదు. చేతిగుడ్డలోగాని నొక్కాను నగాని 2-3 ముక్కలు విడిచినంతట ఒక సందనము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖమైన వాసనను అనుభవించవచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాసనలు యేవేరయిందీనా యీ ఆటో దిల్ బహర్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినా ఒకముట్టికి వ్రాసినపుడు.

వెల 1/2 (వాసు 1-కి రూ. 0.8-0
" 1 (వాసు 1-కి " 0.12-0
" 1/2 అవున్న 1-కి " 2.0-0

వి.వి. వార్షి రూ. 0.4-0 ప్రత్యేకము.

ట్యూబ్ దిల్ బహర్ సుగంధకాంక్ష ఒకటికి వెల 0.1-0.

వీటినితీ మున్నగు ట్యూబ్ దిల్ బహర్ రను చేతను పకీసింపి తీయవలెను. ఈనుగంధ, దృశ్యములు ప్రతి మనోహర మున్నగుచున్నవి. మనములలో కొరకును. అట్లు కొరకయెడల సోలో ఏజెంట్లు

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, అన్నామయ్య, బాంబాయి.

